Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, Nr. 12 ● Miercuri 19 martie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Steaua noastră călăuzitoare

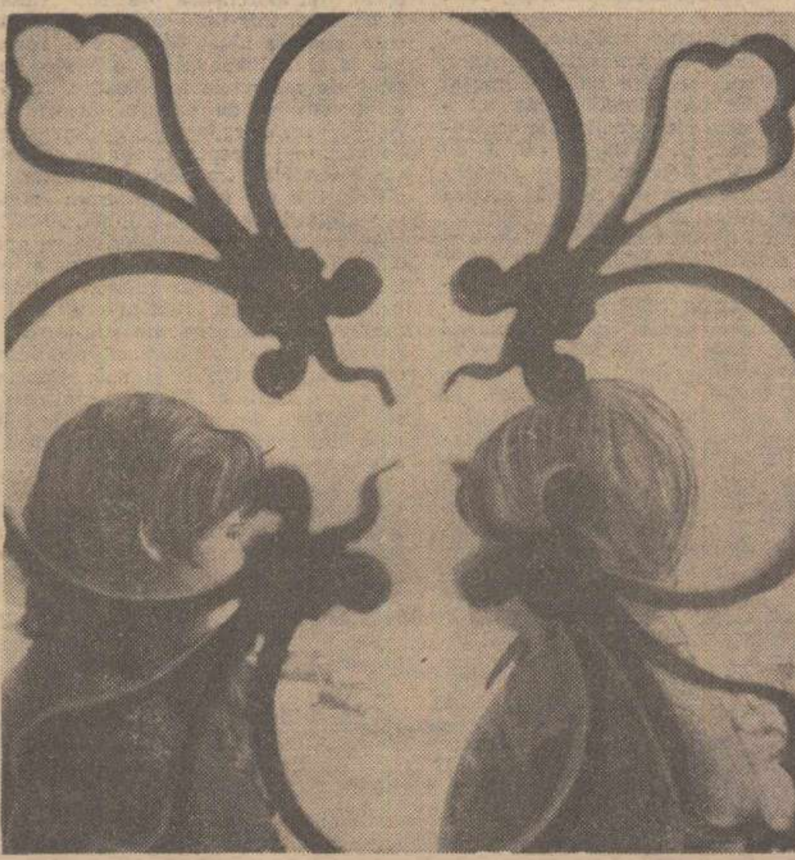
Întrunită la numai zece zile după răsunătoarea izbîndă în alegeri a Frontului Unității Socialiste, prima sesiune a celei de a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a avut de săvîrșit înainte de toate un act de o importanță covîrșitoare pentru destinele patriei — investitura noilor organe de conducere ale statului. Exprimînd voința întregii noastre națiuni, a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor — indiferent de naționalitate, îndeplinindu-și o înaltă îndatorire față de conștiința noastră colectivă, forul suprem al țării a reales în unanimitate ca președinte al Consiliului de Stat pe tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român. O asemenea alegere vine să consfințească încă o dată cu fidelitate sentimentele de dragoste, încredere, prețuire și devotament pe care întregul nostru popor, partidul nostru comunist le poartă tovarășului Nicolae Ceaușescu, a cărui viață și luptă constituie din cei mai fragezi ani ai tinereții una dintre cele mai însuflețitoare pilde de slujire plină de abnegație patriotică a idealurilor de libertate, independență și suveranitate ale României, de dăruire clarvăzătoare și fermă pentru înfăptuirea țelului suprem al partidului și poporului nostru — construirea socialismului și comunismului. Numeroase telegrame de felicitare sosite din toate colțurile țării, din partea organelor de partid și de stat, a colectivelor de oameni din uzine și de pe șantiere, a cooperativelor agricole de producție, precum și a zeci de instituții, la care se adaugă, spre bucuria noastră, mesajele înflăcărate ale studenților și corpului didactic din toate centrele universitare au subliniat în cuvinte de profundă și unanimă adeziune însemnătatea actului săvîrșit de Marea Adunare Națională prin alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea conducerii statului nostru. O concludentă unanimitate a întrunit votul dat tovarășului **Ion Gheorghe Maurer** pentru funcția de președinte al Consiliului de Miniștri, confirmare firească a prețuirii de care se bucură neobositele sale strădanii în îndeplinirea înaltelor sarcini încredințate de partidul și statul nostru. Marea Adunare Națională și-a ales de asemenea propriile sale organe : Biroul, în fruntea căruia se află tovarășul **Ștefan Voitec,** și comisiile permanente. Trecînd încă din prima sesiune la exercitarea funcției sale legislative, a dezbătut și adoptat totodată o seamă de legi, dintre care unele vin să adîncească democrația noastră parlamentară, să perfecționeze activitatea organelor supreme ale statului. Toate acestea s-au înscris ca expresii noi ale muncii generale desfășurate de partidul nostru pentru perfecționarea vieții economice și social-politice a țării, ca măsuri ce au decurs din hotărîrile recentei plenare a Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Se poate spune, după atmosfera în care s-a desfășurat recenta sesiune, după entuziasmul cu care întregul popor a primit importantele sale sesiuni, că corolarul său politic a fost exprimat cum nu se poate mai viu în cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul investirii sale ca președinte al Consiliului de Stat : **Steaua călăuzitoare a întregii noastre activități va fi linia politică marxist-leninistă a Partidului Comunist Român, care se află la temelia platformei cu care Frontul Unității Socialiste s-a prezentat în alegeri, realizarea țelurilor majore ale partidului și statului atît pe plan național cît și internațional.**

Este linia pe care am urmat-o neabătut de la istorica victorie din August 1944, de cînd Partidul Comunist Român s-a afirmat în fața istoriei, a prezentului și viitorului națiunii noastre, ca forța politică singura capabilă să unească în jurul său, într-o coeziune de nezdruncinat, conștiințele și voințele noastre, aspirațiile către o Românie liberă, demnă, stăpînă suverană pe destinele sale, făuritoare a unei societăți și civilizații așe-

Niculae STOIAN

(Continuare în pagina a 2-a)

Se zice că primăvara vine de dragul unor flori albe.

Lumea e plină de flori cu petale imaculate. Se spune că de cîte ori o nouă petală se adaugă celorlalte, mai albă și mai frumoasă, vînturile se-nclină și se îndepărtează, gerul se topește și se retrage în pămînt de curge umflînd văile, iar streșinile caselor se-nduioșează pînă la lacrimi. Atunci primii muguri izbucnesc în primul lor rîs de bucurie, iar culorile se sparg în mii de cioburi, pe care albinele le agață de crengile pomilor sau le-mplîntă printre firele de iarbă.

Voi flori, flori în atîtea culori, zîmbiți ! Floarea albă e viața noastră. Să-i surîdem primăverii.

— Vino, vino, primăvară ! Te așteptăm. De-o vară, de-o toamnă, de-o iarnă. Fii frumoasă, primăvară, de dragul florilor. A celor albe, a celor de toate culorile. Fii frumoasă, primăvară, de dragul anilor noștri tineri.

Primăvară... primăvară...

Ion MARCEA

MINISTRUL NOSTRU DE EXTERNE, tovarășul CORNELIU MĂNESCU — interlocutorul studenților matematicieni din București

Sîmbătă după-amiază, în Aula Universității-București, la inițiativa Comitetului U.T.C. și a Consiliului A.S. al Facultății de matematică-mecanică, a avut loc întîlnirea tovarășului Corneliu Mănescu, ministrul de externe al Republicii Socialiste România, cu studenții matematicieni și cu invitați ai acestora, studenți din celelalte facultăți. După o expunere asupra politicii externe a țării noastre, tovarășul Corneliu Mănescu a răspuns la o serie de întrebări legate de situația politică internațională și a făcut cunoscut punctul de vedere al țării noastre față de aceste probleme.

Într-o atmosferă entuziastă, asistența a mulțumit prin îndelungi aplauze solicitudinii cu care tovarășul Corneliu Mănescu a răspuns invitației studenților bucureșteni.

Adunarea de dare de seamă și alegeri în Asociația studenților de la Facultatea de filozofie a Universității din București s-a impus, de la bun început, printr-un profund spirit de lucru, printr-un interes sporit al participanților față de aspectele complexe ale vieții universitare, prin seriozitatea cu care au fost abordate problemele puse în discuție.

Studenți ai unei facultăți cu profil ideologic prin excelență, membrii Asociației studenților de la Filozofie au dovedit încă o dată că își trăiesc anii de facultate la temperatura maximă a realităților cotidiene, profund interesați atît de buna desfășurare a principalei lor activități — cea profesională — cît și a activităților studențești adiacente. Acest fapt s-a concretizat, de altfel, și în lansarea, cu adeziunea unanimă a participanților, a unei entuziaste Chemări către toți studenții patriei noastre în vederea întîmpinării celei de a 25-a aniversări a Eliberării și a Congresului al X-lea al partidului.

Publicînd Chemarea, redacția „Vieții studențești" își exprimă certitudinea că ea este în măsură să declanșeze o adevărată reacție în lanț în facultăți și institute, mobilizînd studențimea — al cărei entuziasm și spirit de inițiativă se concretizează într-o multitudine de acțiuni pe toată scara diversității — să participe cu mai mult elan, cu toată dăruirea la viața social-politică și economică a patriei socialiste.

CHEMAREA

Adunării generale a Asociației studenților din Facultatea de filozofie adresată întregii studențimi a patriei

Anul 1969, anul hotărîtor al cincinalului, marcat la începutul lunii martie prin actul reafirmării voinței întregului popor de a înfăptui politica partidului, capătă semnificații politice deosebite prin aniversarea unui sfert de veac de la eliberarea României de sub jugul fascist, prin efortul mobilizator cu care poporul nostru întîmpină al X-lea Congres al P.C.R.

Noi, studenții Facultății de filozofie, care ne pregătim să devenim militanți sociali pe frontul ideologic, ne exprimăm adeziunea unanimă la politica internă și externă a partidului și statului nostru, față de măsurile adoptate pentru perfecționarea economiei, a vieții de stat și obștești, pentru adîncirea continuă a democrației socialiste ; prin întreaga activitate ne angajăm să contribuim prin capacitatea și elanul nostru tineresc la înfăptuirea programului stabilit de partid pentru ridicarea necontenită a patriei socialiste. Ne exprimăm sentimentul de recunoștință pentru perfecționările aduse școlii superioare, pentru îmbunătățirea condițiilor de studiu și viață și sîntem conștienți că posibilitățile optime de care dispunem pentru realizarea plenară a dezideratelor noastre. sporesc responsabilitățile sociale și politice pentru fiecare dintre noi.

Chibzuind cu maturitate asupra sarcinilor ce ne revin, ne propunem să intensificăm activitatea de pregătire profesională și de cercetare științifică, să aprofundăm filozofia marxist-leninistă, tezaurul de valori și idei creatoare al partidului nostru, să participăm cu însuflețire la acțiunile voluntar-patriotice și de gospodărire a căminelor și cantinelor noastre, să constituim prin întreaga comportare în facultate și în afara ei, un exemplu de înaltă responsabilitate și conduită cetățenească.

Conștienți că investițiile din învățămînt sînt beneficii pentru noi, că de profunzimea pregătirii fiecărui student depinde în mare măsură nivelul științific, tehnic și cultural al României de mîine, studenții Facultății de filozofie, în cinstea celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei, cheamă pe toți studenții și asociațiile studențești din institutele de învățămînt superior din țară la o întrecere colegială pentru intensificarea eforturilor personale de pregătire sistematică pe întreg parcursul anului universitar, pentru promovarea cu succes a examenelor sesiunii din vară.

În spiritul respectului deplin față de obligațiile universitare, să participăm activ la toate formele procesului de învățămînt, să elaborăm la timp proiectele și lucrările de diplomă, să orientăm cercetarea științifică studențească spre cerințele actuale și de perspectivă ale producției, științei și culturii socialiste.

Chemați, atît în perioada studiilor, cît și după absolvire, să aplicăm în practică politica științifică a Partidului Comunist Român, să acordăm, indiferent de domeniul în care ne pregătim, o atenție deosebită însușirii concepției marxiste despre lume și viață, aprofundării principiilor activității creatoare a partidului și statului nostru, condiție

(Continuare în pagina a 2-a)

STEAUA NOASTRĂ CĂLĂUZITOARE

(Urmare din pagina 1)

zate pe temeiurile sigure ale socialismului. Este coloana vertebrală a celor 25 de ani ale căror realizări epocale le celebrăm cu tot entuziasmul și conștiința însemnătății lor după cum, cu claritate, s-a prefigurat în recenta Hotărîre adoptată de C.C. al P.C.R. cu privire la aniversarea eliberării României de sub jugul fascist. Studențimea țării, ca fiică de sînge a acestei epoci glorioase a socialismului, cu credința ei nestrămutată în clarviziunea liniei politice marxist-leniniste a Partidului Comunist Român — steaua noastră călăuzitoare —, prin strădania neobosită și elanul său în munca zilnică de pregătire intelectuală și politică, va face să strălucească și mai viu în inimile sale această sărbătoare a poporului român.

CHEMAREA

Adunării generale a Asociației studenților din Facultatea de filozofie adresată întregii studențimi a patriei

(Urmare din pagina 1)

esențială a formării specialistului multilateral pregătit, capabil să răspundă pe deplin imperativelor majore ale desăvîrșirii construcției socialismului în România.

Chemăm organizațiile U.T.C. și asociațiile studențești din întreaga țară la diversificarea activității cultural-artistice, la amplificarea manifestărilor sportive și turistice, care să răspundă adecvat preocupărilor studențești, conferind noi valențe educative caselor de cultură, ateneelor și cluburilor studențești, instituții chemate să anime permanent viața universitară ; să asigurăm valorificarea deplină a inițiativelor studențești pentru a asigura un plus de atractivitate și eficiență acțiunilor inițiate ; să perfecționăm formele și metodele muncii educative, să dezvoltăm continuu viața obștească a studențimii.

Fructificînd experiența anilor trecuți, să asigurăm acțiunilor voluntar-patriotice un caracter permanent, să participăm cu entuziasm în perioada de vară la lucrările din unitățile agricole și șantierele naționale ale tineretului. In cadrul întrecerii organizate de Comitetul Executiv al U.A.S.R., să mobilizăm întreg potențialul de energie studențească în gospodărirea cît mai judicioasă a căminelor și cantinelor noastre, sporind rolul organismelor studențești pe măsura drepturilor și responsabilităților ce le-au fost conferite.

În spiritul angajării permanente a studenților în viața politică, economică și socială a țării, toți colegii noștri, absolvenți din acest an ai facultăților din întreaga țară, să se prezinte la locurile de muncă unde vor fi repartizați: în întreprinderi, unități agricole, instituții, centre de cercetare, pentru a contribui din plin la înfăptuirea programului de construcție a socialismului.

Folosind prilejul adunărilor și conferințelor de alegeri în asociații, să facem o analiză multilaterală a activității noastre, să manifestăm exigență față de neajunsurile existente, să stabilim măsuri eficiente care să conducă la dezvoltarea pe toate planurile a activității studențești.

Exprimîndu-ne convingerea că studenții întregii țări vor răspunde chemării noastre prin realizări multiple, obținute în cinstea marilor evenimente ale anului, dorim să transmitem urări de succes tuturor adunărilor și conferințelor de alegeri în asociații, acțiunilor inițiate pentru întîmpinarea celei de a VII-a Conferințe a U.A.S.R.

Asigurăm și cu această ocazie C.C. al P.C.R., pe tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, că nu vom precupeți nici un efort pentru realizarea și depășirea țelurilor propuse, că vom ști să fim demni de dragostea și încrederea cu care sîntem înconjurați pretutindeni, că vom răspunde prin muncă cerinței de a ne pregăti multilateral ca intelectuali comuniști, militanți activi pentru cauza partidului, pentru viitorul fericit al României socialiste.

Revista revistelor studențești

SCALPELU'

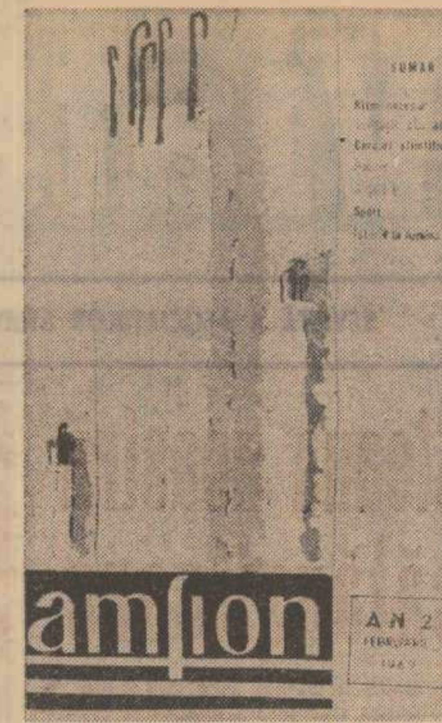
Microrevista studenților mediciniști din Timișoara a ajuns la numărul 7. Experiența căpătată pe parcursul numerelor anterioare, rodajul jurnalistic al redactorilor imprimă ultimei apariții maturitatea autodepășirii. Publicația studențească timișoreană abordează acum cu siguranță actualitatea și pulsul universitar.

Axat pe probleme multiple, dialogul student-profesor consemnează cu spirit critic ultima sesiune de examene și alte probleme profesionale. Sînt menționate, de asemenea, realizările centrului universitar și, dintr-un punct de vedere obiectiv, diverse păreri studențești, cuprinse într-o anchetă asupra gusturilor viitorilor medici.

Este subliniată în coloanele „Scalpelu... lui" activitatea cercurilor științifice, un accent deosebit punîndu-se pe aportul studenților în realizarea unor aparate originale, utile în diverse ramuri medicale. Calde cuvinte de îndemn semnează prof. dr. docent Pius Brînzeu, rectorul Institutului de medicină, în interviul intitulat sugestiv „Autoeducația în formarea personalității studentului". Paginile dedicate creației originale, „violon d'Ingres" autentic în mîna celor obișnuiți cu... scalpelul, relevă lirismul celor două proze închinate profesiunii de Mircea Florescu. Paginile de umor, varia, jocurile distractive, caricaturile și sportul sînt amplasate și susținute mai ingrat din punct de vedere grafic. Poate o mai judicioasă punere în pagină, o echilibrare a culorii și prezența unei supracoperți ar înviora mai mult aspectul „Scalpelu... lui", merituos reprezentant al tinerei prese studențești.

AMFION

Ca și majoritatea colegelor, „Amfion", revista Institutului de construcții-București, marchează un salt valoric. Subliniam, într-unul din numerele trecute, absența identității acestei reviste, ale cărei coloane erau ocupate de o serie de materiale interesante, însă cu totul străine de profilul institutului. Astăzi, însă, redacția „Amfion"-ului a devenit mai receptivă față de aspectele vieții viitorilor ingineri constructori. De altfel, într-un articol-program sîntem încredințați de redactorul-șef, Mariela Zamfirescu, că : *primo*, revista va apare periodic ; *secundo*, revista poate contribui la întărirea relației student-profesor și *tertio*, revista va dezbate probleme studențești, de știință, de organizare a cursurilor și problemele organizațiilor U.T.C. și A.S. Concretizarea aspirațiilor „Amfion"-ului se face simțită încă din numărul 2, unde coloanele sînt mai generoase cu sesiunea de examene, cu cercurile științifice, cu problemele profesionale. Materialele interesante, semnate de studenți sau profesori, conturează un sumar cu încă multe virtualități latente și cu cîteva spații-lest. Subliniind încă o dată elevata ținută grafică a revistei, nu fără cîteva scăpări ale... capului limpede, urăm „Amfion"-ului concretizarea plenară a *Ritmului* său *necesar*.

PRECIZARE SUPLIMENTARA

În ipoteza că există cititori care nu au parcurs cu atenție prezentarea făcută ediției recente a revistei „Universitas" în numărul nostru anterior, prezentare ce semnala și interesanta convorbire cu prodecanul Facultății de filozofie din București, Al. VALENTIN, cu titlul „Tinerețea filozofiei și filozofia tinereții", reprodusă în semn de deosebită prețuire în aceeași pagină a „Vieții studențești", ne îndeplinim o plăcută îndatorire precizînd încă o dată această sursă.

PULS

PENTRU VIITORII GAZETARI

De la un timp, revista „Presa noastră" *apare cu suplimentul* „Caiete de ziaristică". *Ele sînt editate de către organul Uniunii Ziariștilor în colaborare cu* Catedra de teoria și practica presei de la Universitatea din București. *Suplimentul se adresează deopotrivă studenților ce frecventează cursurile de ziaristică ale diverselor facultăți de umanistică și tinerilor gazetari aflați la începutul profesiunii.*

„Caietele de ziaristică — *se scrie în* Cuvîntul înainte — vor cuprinde texte privind : principiile de organizare a activității redacționale, genurile gazetărești și alte probleme ale teoriei și practicii jurnalistice". *Cu alte cuvinte,* Caietele de ziaristică *îndeplinesc o funcție mediatoare între teorie și practică ; nu atît de teoretice pe cît cursurile speciale de la facultate, nu atît de concrete încît să se confunde cu practica ziarelor cotidiene.*

Conform cu programul de colaborare dintre Catedra de teoria și practica presei *de la Universitatea București și revista* Presa noastră, *în suplimentul* Caiete de ziaristică *au apărut ciclul de prelegeri de inițiere profesională intitulat* „Organizarea și activitatea unei redacții" *și* „Preliminarii la genurile jurnalistice" *de lector univ. Octavian Butoi, precum și reușitul supliment alcătuit din textul reprodus — sub formă de material documentar — din cartea lui Philippe Gaillard* „Le Reportaje".

Inițiativa revistei Presa noastră *și a* Catedrei de teoria și practica presei *merită a fi continuată cu mai multă perseverență, întrucît contribuie evident la perfecționarea încă de pe băncile facultăților a viitorilor gazetari.*

M. N.

CONCURSUL DE REPORTAJE— „TINERI AI ZILELOR NOASTRE"

În urma lecturii celor aproape o sută de lucrări trimise în cadrul concursului de reportaje pe tema „Tineri ai zilelor noastre", organizat pentru tinerii gazetari de către Uniunea Ziariștilor din România și Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, s-au acordat, potrivit regulamentului de concurs, următoarele premii și mențiuni :

Premiul I — ION ANDREIȚA, *redactor la ziarul „Scînteia tineretului", pentru reportajele „Oameni care rămîn cînd apa trece se cheamă pietre", „Citate din memorie", „La porțile Bucureștiului" : O EXCURSIE DE DOCUMENTARE ÎN STRĂINĂTATE.* Premiul II — MIHAI NADIN, *redactor la revista „Astra" — Brașov, pentru reportajele „Cel dintîi" și „Contrapunct" : O EXCURSIE DE DOCUMENTARE ÎN STRĂINĂTATE.* Premiul III — DRAGOMIR HOROMNEA, *redactor la revista „Viața studențească", pentru reportajul „Anonimii" : UN APARAT DE FOTOGRAFIAT „EXACTA". Două mențiuni a cîte 1 000 lei fiecare :* 1) ION LABESCU, *redactor la revista „Viața militară", pentru reportajele „Din flancul drept" și „La hotarele țării" ;* 2) TRAIAN OLTEANU, *redactor la ziarul „Milcovul" — Focșani, pentru reportajul „Coborîtori din legende".*

EXPUN... OPERATORII

La I.A.T.C. e deschisă de mai multă vreme, discret, o expoziție de fotografii color realizată de studenții de la Operatorie.

Calitatea deosebită a lucrărilor, semnate de Nicolae Mărgineanu, Radu Calalb, Viorel Sergovici, Aurel Aldea, Cristu Maltopol, poate asigura ideii o viață mai lungă. La alte dimensiuni, expoziția ar putea deveni itinerantă prin instituțiile de învățămînt superior din Capitală și din țară.

Sugerăm acest lucru studenților de la Operatorie și organizației U.T.C. de la I.A.T.C.

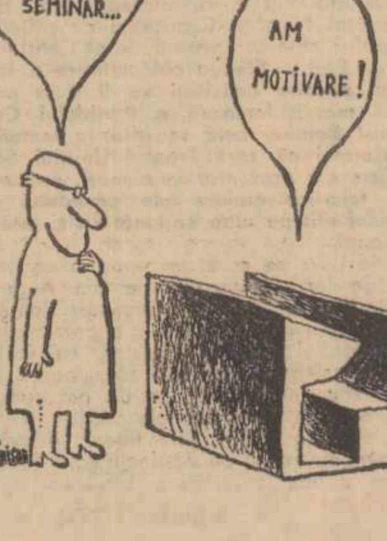
MARIANA BOJAN LA AL DOILEA VOLUM DE VERSURI

Corespondentul nostru Radu V. Ioan din Cluj ne informează că urmează să apară curînd în librării volumul de poezii SIRENELE VISEAZĂ USCATUL al studentei MARIANA BOJAN, de la Institutul de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj. Viitoarea „artistă plastică" a terminat deja un al doilea volum de versuri, pe care se pregătește să-l prezinte unei edituri. SUCCES !

VIITORILOR ISTORICI NU LE PLACE... ISTORIA

Odată cu începerea semestrului al II-lea, Facultatea de istorie a Universității București a luat frumoasa inițiativă de a organiza un curs facultativ, deschis tuturor studenților facultății, avînd ca temă : „Transilvania între 1848 - 1867". Prelegerile — de o înaltă ținută științifică — sînt ținute din două în două săptămîni, vinerea între orele 16 și 19, în sala 1, de dr. docent Karl Göllner, directorul Centrului din Sibiu al Filialei Cluj a Academiei R.S. România. Dar, spre surprinderea generală, la prelegerea de deschidere au participat... 6 (șase) studenți !

Oare pe viitorii istorici nu-i interesează problemele dezbătute în acest curs deosebit de interesant și util ?

ODĂ PĂMÎNTULUI MEU

BRĂILA 601

Secvențe exemplare

PORTUL

Brăila era un oraș la Dunăre și nu mai este. Afirmația pare cu defect, pentru că fluviul își păstrează albia, și malul de vizavi promite, jumătate de an, capătul lumii așa cum și-l doresc turiștii întotdeauna.

Dacă, amăgit de cărți, vei vrea să cauți portul, portul imaginar, haosul îmbelșugat și aventuros, va trebui să te reîntorci la cărți. Apa se simte, pecetea apei există pe toate lucrurile, dar înțelegerea ei cere o anume subtilitate pe care turiștii nu o au, pentru că se grăbesc. Orașul nu se grăbește. A deprins înțelepciunea legănată a valului și-și caută cu gravitate forma. Un oraș de port e o așezare a grabei și a întîmplării. În această privință, Focșanii, bunăoară, e mai port decît Brăila. Cum a ajuns cetatea la geometrie nu e greu de aflat. Cu o sută cincizeci de ani în urmă, un general inteligent a tras hotărît cu mîna pe o hartă veche o rețea de străzi și, probabil, dintr-o secretă și prea mult ascunsă dragoste pentru antichitatea locului și a deprinderilor, străzile au devenit ceea ce continuă să fie și azi : geometrie sensibilizată.

În ultimii douăzeci și ceva de ani de istorie aglomerată, brăilenii și-au cultivat străzile și copacii, portul si sufletul, ideile și, mai ales, ambițiile. Malul comercial al apei are o viață cert internațională, deși foarte nespectaculoasă. De 601 ani se intră și se iese din port cu acte, prin locuri îndelung folosite, și fiecare piatră știe precis de-acum ce are de făcut. Mai mult, faleza verde și impunătoare, tăiată lopată cu lopată în cele mai multe ore de muncă patriotică făcute vreodată pentru un oraș, lasă ochiului neatent imaginea unui oraș de expoziție, prea curat și prea ritmat pentru a fi cu totul real. Pare, în perimetrul moștenit, un oraș fără secrete. Numai noaptea, numai vara, cînd toate zgomotele se aud bine, vine pe sub pămînt din cele patru puncte cardinale un duduit maiestuos de la locul de moarte și de naștere secretă a metalului : Șantierele navale, uzinele „Progresul", combinatele chimice...

În oraș întîlnești la anumite ore ale zilei și ale nopții coloane lungi de bărbați, mai ales, cu înfățișarea de oameni ai industriei. La anumite ore ale nopții nu întîlnești decît extrem de rar oameni a căror înfățișare să fie de marinari și lucrători de port. Cetatea își uită noaptea balcanică și dimineața se alege din ceața fumegoasă a șantierelor socialiste.

O SECȚIUNE TRANSVERSALĂ ÎN ORAȘUL DE AZI

S-au propus următoarele teme de meditație : cum arată subsolul unui oraș unde jumătate din populație (cel puțin așa se socotea) se ocupa cu cîrciumăritul? Cum poate să arate un pămînt forfecat sute de ani de misterioase tuneluri militare, de borte secrete, de beciuri, ascunzători, canale, depozite și șanțuri de apărare? Ce se mai poate construi pe un astfel de teren și, mai ales, în ce fel trebuie reconstruit sufletul unui cetățean care a moștenit un oraș cu fundațiile putrede?

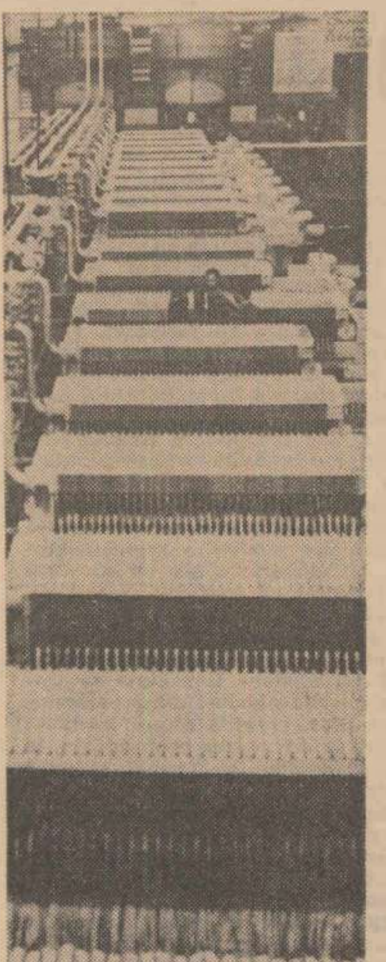
Au fost teme publice, pe durata cîtorva ani.

S-au dat două răspunsuri :

1. Nu se poate construi nimic.
2. Se poate construi orice.

Ambele soluții păreau ușor de dovedit, dar dacă a doua, numai, pare acum cu sens, înseamnă că prima a fost de la început pornită dintr-un fond sufletesc copleșit de dedesubtul nesigur al timpurilor.

După eliberare, din localurile prea numeroase, au rămas cîteva. În cîțiva ani subsolul a pierdut rosturile cunoscute și a devenit loc pentru cercetat istoria, așa cum sînt valurile de pămînt galben de la marginea Brăilijei.

Constructorii primelor blocuri cu patru etaje au scos la lumină arme de trei mii de ani și vase groase din care va fi băut poate Terente.

A fost primul cîștig semnificativ în dimensiuni, echivalent cu o naștere. Ziua în care proprietarul casei de chirpici s-a mutat într-un apartament e tot atît de importantă ca și ziua primului act amintind existența Brăilei.

O secțiune în conștiința locuitorului obișnuit va dovedi ce înseamnă acest cîștig de douăzeci de metri pe verticală.

Este un cîștig de vreo douăzeci de ani în viitor, lucru deosebit de important pentru noi, pentru un popor care trebuie să recupereze timpul. Nucleul celor cîtorva blocuri a fost semnul noii înfățișări a orașului, a celor cîteva sute de construcții noi și, mai ales, a zecilor de mii de existențe noi, ritmate modern. Un subtil schimb de la materie la spirit prin care, între altele, Brăila se cheamă oraș al socialismului.

CULOAREA LOCALĂ

Între Brăila și Galați — orașe pe care multă lume le confundă, deși nu au nimic comun — a existat dintotdeauna o mișcătoare rivalitate. Pe toate planurile. Brăila, între alte cîștiguri în această competiție, și-a descoperit personalitatea. A cultivat îndeosebi ceea ce începea a fi socotit, chiar de „rivali", diferența specifică. Legende sau nu, cîteva amintiri trec aurite din generație în generație : prima rețea de tramvaie din țară, primele străzi pavate cu dale de tuf vulcanic, primele mari silozuri portuare ale lui Saligny, prima rețea de iluminat public cu gaz.

Probabil că n-au fost toate primele, dar se justifică astfel o mulțime de invenții ulterioare care fac impresie asupra străinului. Strada, bunăoară, e obiect de cult municipal. În puține orașe din țară au fost gîndite străzi pentru taină și amiciție cum sînt în Brăila. Orice loc neconstruit devine parc, spațiile mici, mai ales, fiind redimensionate cu un fel de plăcere japoneză pentru surpriză. În muzeul de artă se intră în papuci. Vara, asfaltul orașului este stropit după un ritual implacabil, indiferent de starea timpului. Ceasul din centru e repictat an de an cu atenție evlavioasă în rozul și bleul candid al anului 1900. Brăila are ceas de flori, grădirile au vase uriașe de lut și flori o stațiune balneară de flori — Lacul Sărat —, un bulevard de flori și renumele unor fete frumoase cu sînge amestecat și patimi haiducești.

În Brăila se nasc George Baronzi, Anton Bacalbașa, Panait Istrati, Mihail Sebastian, Perpessicius, Al. Philippide, Mihu Dragomir... Și asta numai în literatură. Dacă alegem bine în istoria culturii românești, descoperim că destinele multor aleși pleacă picaresc din Brăila în marea cultură. E un dulce stigmat al anilor de la 1.000 încoace — și, după dovezile humei, cam de pe la 3000 î.e.n. —, pecetea locului de trecere spre cele patru vînturi.

CULOAREA UNIVERSALĂ

Industria. În 25 de ani Brăila a devenit oraș industrial. În ultimii 25 de ani ! Și-a primit dreptul la metal lacom, forțînd prin ritm vechea nostalgie după orașul modern.

Se numea Picior de Paris. Adică un minunat loc de trecere și de plăcere. S-a trăit binișor aici în diferite timpuri, dar s-a trăit sub semnul unor puteri năbădăioase. Diferitele neamuri, amețite de nașterea fabuloasă a banului și belșugului în toate vremurile prin raia, au fost clemente cu brăilenii. Blîndețea capricioasă a stăpînului la petrecere.

Și, deodată, industria !

De fapt nu chiar dintr-odată. Dar pentru că n-au avut timp să se învechească, fabricile și uzinele pot să-ți dea imaginea unui oraș care s-a primenit de curînd, definitiv.

Îmi văd orașul o dată sau de două ori pe an. Văd ceea ce brăilenii în Brăila nu sesizează : noutățile în secvențe mari, exemplare. Prima cărămidă a unui șantier și șantierul încheiat. Drumul de probă al unui utilaj nou ieșit din uzinele „Progresul" și caravana galbenă sau roșie a utilajelor în trenuri, pentru export. Bărbile patriarhale ale lipovenilor și tinerii lipoveni fără barbă, eleganți și blînzi.

Gălbuiul prăfos al raialei devenit roșul violent al miniului industrial.

Tudor OCTAVIAN

jurnal

11

De la o vreme nu mai citesc romane. M-au plictisit, sînt previzibile și cît s-ar inventa metode noi de a le face interesante, lucrul mă lasă rece. Genul a devenit factice, ca și în cinematograf regulile lui îl silesc la compromisuri și de aici o inferioritate din ce în ce mai evidentă. Au început să intereseze mai mult **Memoriile** și **Jurnalele**, oricît ar fi ele falsificate sau sporite pe parcurs. Se dovedește încă o dată că viața are mai multă imaginație decît scriitorii. M-am întors la vechile amintiri ale lui Amiel, la frații Goncourt, la strălucitorul Gide. O pagină din **Convorbirile lui Eckermann** cu Goethe mi se pare infinit superioară unora din prozele ultimului.

Acolo omul e viu, neîncorsetat, cu toată poza lui tradițională. În **Carnetele intime** ale înduioșatului Samain mai tremură o fibră puternică de viață, **Confesiunile** lui Verlaine sînt încă fascinante.

Din amintirile egotistului Stendhal se ivește un alt om, necunoscut nouă și Camus din **Carnetele** anilor 35—42 e surprinzător, azi la distanța care ne desparte de sfîrșitul său tragic. Vianu a rămas la fel de solemn în **Jurnalul** său sacerdotal care adună de fapt lungi discursuri ținute în aule, iar Blaga, cu **Hronicul** său, mă bîntuie cu fraza de neuitat : „începuturile mele stau sub semnul unei fabuloase absențe a cuvîntului" ; mut ca o lebădă, marele poet pornea într-o mare aventură spirituală pe care și-o descrie cu o detașare impresionantă. Iată paginile autobiografice ale lui Kipling — **puțin din mine, pentru amicii mei cunoscuți și necunoscuți,** cum ne avertizează din subtitlul cărții. Nu lipsesc Delacroix și Pallady, Mauriac, Dostoiewski, Katherine Mansfield, Contesa de Noailles, Samuel Pepys, jurnalul anonim al unui burghez parizian, operă plină de farmec, Samuel Butler și Pierre Louys, Denis de Rougemont cu **Jurnalul unui intelectual,** Berlioz cu **Memoriile** sale și Charles du Bos cu **Aproximațiile** sale, dublate, de asemenea, de un **Jurnal.** Vă propun să facem o călătorie fără borne kilometrice într-o lume fascinantă, lipsită de itinerar și de succesiuni ale timpului. Unde va fi nevoie vom confrunta și ne vom amuza de răutățile spuse despre mari persoane de către alte mari persoane. Se va descoperi atunci că pentru un cuvînt de spirit un artist este mai degrabă tentat să sacrifice un adevăr, și asta vă zice destul.

★

La 2 noiembrie 1891, Jules Renard, despre care în general se crede că era un literat moderat, plin de gingășii, nota în **Jurnalul** său ; **„E uimitor cît de mult cîștigă toate celebritățile literare cînd le vezi caricatura !"** Și ca să se țină de cuvînt deschide un tir de artilerie pe numeroase pagini, pline de cele mai spirituale cuvinte rele pe care le-am citit vreodată. **Intre Ronsard și André Chenier cauți zadarnic un poet. Nu spun ; un făcător de rime, un versificator, unul care aliniază cuvintele, ci un poet. Nici unul !** Anulînd într-un cuvînt o falie puternică a literaturii franceze. Pe frații Goncourt îi termină în cîteva rînduri, acuzîndu-i că au un dispreț arogant pentru armonie și că frazele lor sînt ticsite de genitive împerecheate, de subjonctive greoaie, de întorsături cleioase, ieșite parcă dintr-o gură plină de salivă. Delicatul autor al lui **Morcoveață,** care ne-a făcut să plîngem de duioșie, crede că nu mai puțin celebrii frați au o sintaxă care zgîrie gîtul. Despre portretele lui Gautier, iată o răutate din mers : **nimic mai plicticositor.** La 15 ianuarie 1889 are loc execuția pe hîrtie a lui Heine, în același **Jurnal.** „Un lucru m-a mirat totdeauna : admirația universală a oamenilor cultivați pentru Heine. Mărturisesc că nu înțeleg nimic din opera acestui german care a făcut marea greșeală de a trece drept francez". Michelet e tipul marelui flecar, capabil să scoată dintr-o mică idee o pagină mare. Dar să ne oprim și la portretul lui Banville. Are obiceiul să se culce devreme, notează el, acid, fața lui e lată și cleioasă ca brînza de vaci, fără un fir de păr deasupra, ceea ce trebuie să recunoaștem că e destul de plastic. La 21 octombrie, al aceluiași an, intră și autorul **Comediei umane** în tarbacă : **nimic mai prost decît nuvelele lui Balzac.** Despre **prietenul său** Barrès spune prin cuvintele lui Rivarol că ideile lui sînt ca niște ochiuri de geam îngrămădite în coșul unui geamgiu, clare fiecare în parte, dar, laolaltă, obscure. Și cu un an mai tîrziu despre același : **Barrès a găsit cea mai bună metodă de a fi nou : să complici felul de-a exprima lucrurile vechi,** ceea ce nu e lipsit de spirit, zicem noi. La 23 decembrie 1891 îl cunoaște pe Gide în casa lui Schwob. Autorul lui **Corydon** este spînatec, are guturai, fălci exagerate și e îndrăgostit de Wilde și el : un domn cu pielea unsuroasă, distins, descoperit nu demult.

În 1899 își începe **Jurnalul** său și Gide. După o promisiune ca paginile intime să consemneze mai întîi nașterea ideilor, iată-l și pe acesta constatînd că D'Annunzio era mic, vulgar și că-i plăcea înghețata. La pagina 116 notează : „Eu îi citesc pe frații Goncourt, pentru a învăța **cum nu se scrie..."** În 1904, la un banchet, Gide surprinde dialogul dintre Verhaeren și Maeterlinck, pe care-l reproduc pentru savoarea lui :

V. — De altfel pe mine, pot să vă mărturisesc, în fond nu mă mai interesează decît ceea ce scriu eu.

M. — Întocmai ca și pe mine. De altfel chiar ceea ce scriu eu nu mă interesează mult...

Recunoașteți că genul este delicios...

Eugen BARBU

CARIATIDE FRAGILE

sau despre slabele puncte de susţinere ale responsabilităţii studenţilor constructori din Iaşi

Şi în ultima sesiune de examene studenţii Facultăţii de construcţii a Institutului politehnic Iaşi s-au situat la cel mai scăzut nivel în privinţa rezultatelor obţinute. **Este, credem, suficient să amintim că dintre cei 690 de studenţi ai anilor I—IV numai 297 (adică 43,8 la sută) şi-au promovat integral examenele! În discuţiile pe care le-am purtat cu cadrele didactice ale facultăţii, cu reprezentanţii organizaţiilor de tineret din facultate, am remarcat eforturile susţinute ale acestora pentru găsirea soluţiilor optime de redresare profesională a studenţilor. Căutările înfrigurate ale cadrelor didactice, ale activiştilor organizaţiei U.T.C. şi asociaţiei studenţilor în vederea unor noi forme şi metode de antrenare a masei de studenţi la activitatea profesională ar fi trebuit să-şi găsească reflectarea firească în preocupările similare ale studenţilor înşişi, în sporirea exigenţei şi răspunderii acestora faţă de propria pregătire şi propriile rezultate.**

În speranţa că voi asista, în cadrul adunărilor generale ale anilor de studii din această facultate, la dezbateri pline de răspundere ale rezultatelor dezastruoase ale ultimei sesiuni, am luat parte la cîteva asemenea adunări. Spre marea mea surprindere, **am asistat însă la nişte adunări „călduţe", formale, adunări ţinute doar dintr-o obligaţie statutară, în care problema esenţială a fiecărui student, învăţătura, a fost fie complet evitată, fie tratată într-un mod cu totul necorespunzător.** La anul II, din 219 studenţi înscrişi la examen, numai 67 le-au promovat integral, iar în 51 de cazuri a fost neglijată cea mai elementară obligaţie profesională, aceea a prezentării la examen!

Cu multă răspundere şi luciditate, darea de seamă a evidenţiat că aceste rezultate slabe puteau fi prevăzute încă în timpul semestrului, că studenţii care şi-au făcut un obicei din neglijarea obligaţiilor didactice, din „chiul" şi nepregătire la seminarii sînt aceiaşi care au absentat sau au căzut „in corpore" la examene. Ion Rusu, Stelian Vieru, Constantin Carip, Viorel Căluşer şi alţii nu au binevoit măcar să facă act de prezenţă la adunarea generală a anului II Construcţii civile. Puţinii studenţi care au luat cuvîntul, mai rugaţi, mai traşi de mînecă la această adunare, la care s-a întrunit cu greu o prezenţă statutară, s-au pierdut în probleme secundare, lipsite de legătură cu situaţia profesională a anului, au încercat să justifice această situaţie cu argumente uneori de-a dreptul puerile („în grupa 2 205 ar fi cîţiva sportivi care au rezultate slabe", „în grupa 2 204 organizaţia U.T.C. nu a făcut nimic să-i ajute pe cei slabi". Nu cumva aşteptăm ca această organizaţie U.T.C., mai exact conducerea ei, să înveţe în locul nostru ?).

Se pare că s-a încetăţenit obiceiul ca, în unele cazuri — respectiv al slabelor rezultate profesionale — răspunderea să fie aruncată în bloc asupra organizaţiilor U.T.C., asociaţiilor studenţilor, grupelor de partid din ani, decanatelor şi cadrelor didactice. Cam această tendinţă s-a manifestat şi în adunarea generală a studenţilor din anul II Drumuri, dar mai ales în aceea a anului III Construcţii civile, poate cea mai nereuşită adunare a unui an de studii, a unui colectiv studenţesc, la care mi-a fost dat vreodată să asist.

Cu o surprinzătoare seninătate, studenţii care au luat cuvîntul s-au referit la problema scobitorilor şi a farfurioarelor de la cantină (de ce există comitet de cantină?), la problema gălăgiei de la cămin (nu există comitet de cămin, cu ce s-a ocupat acesta?), trecînd peste neajunsurile manifestate pregnant în activitatea de zi cu zi a studenţilor. E posibil să auzi într-o adunare a unor oameni care se pretind maturi şi responsabili scuze de genul: „a fost materie multă, au fost examene grele, de aia am picat" (!?).

Atitudinea lor e cu atît mai criticabilă cu cît au dovedit fie rea voinţă, fie necunoaşterea regulamentului profesional şi a statutului organizaţiei din care fac parte.

Pentru că nu sînt altfel explicabile indolenţa şi seninătatea cu care aceşti studenţi, cărora le aparţine în exclusivitate vina pentru nepregătirea profesională, aruncă totul asupra altora, ca şi cînd organizaţia U.T.C. şi asociaţia studenţilor nu le compun ei înşişi, nu reprezintă o conştiinţă colectivă a răspunderii.

Am asistat în Iaşi şi la alte adunări studenţeşti, bunăoară la adunarea studenţilor din Facultatea de farmacie sau la conferinţa Facultăţii de medicină generală şi pediatrie, adunări în care, deşi deţin rezultate profesionale mult mai bune ca ale constructorilor, studenţii s-au arătat viu preocupaţi, profund responsabili pentru propria lor pregătire. Şi aceasta fără ca organizaţia U.T.C. să depună eforturi suplimentare, fără ca decanatul, cadrele didactice să-şi facă mai mult decît datoria! **De ce, atunci, la Facultatea de construcţii, unde atît cadrele didactice cît şi cei cîţiva animatori ai organizaţiilor studenţeşti depun eforturi intensive, situaţia profesională îndeosebi, responsabilitatea studenţilor, a masei de studenţi, lasă de dorit?**

De ce aici asistăm la adunări generale nereuşite şi criticabile atît prin conţinut (care de fapt lipseşte!) cît şi prin formă (prezenţă insuficientă, întîrziere în masă, două-trei convocări pentru fiecare şedinţă, atmosferă boemă, fum, gălăgie, stînjenirea vorbitorilor şi a lucrărilor), cum a fost adunarea generală a anului III Construcţii civile?

Fără voia mea, îmi vine în minte o istorioară instructivă cu părinţii leneşi care aveau un copil excelent şi cu părinţii care făceau tot ce puteau, dar degeaba — copilul cel leneş le sfida eforturile, dovedindu-se tot mai greu educabil. Fără îndoială, morala acestei istorioare nu e aplicabilă aici, dar e timpul să ne gîndim cu mai multă seriozitate la răspunderea personală a studenţilor, la modul în care fiecare înţelege să răsplătească eforturile pe care statul nostru le face pentru întreţinerea lui ca student. E timpul să cerem unora dintre studenţii noştri să aibă o atitudine corectă faţă de muncă, să poarte singuri răspunderea pentru faptele lor. Corectivele pe care asociaţiile studenţeşti le pot aduce acestor probleme sînt realmente posibile, **dar considerăm, în continuare, că esenţa rezultatelor din orice domeniu de activitate rămîne munca fiecărui individ în parte; e, de aceea, imperios necesar să accentuăm pe această muncă, să repunem în drepturi ideea de responsabilitate individuală a studentului.**

Ovidiu PĂUN

CODUL EXIGENŢELOR UNIVERSITARE

Primul semestru al anului universitar în curs, marcat de aplicarea în continuare a Directivelor C.C. al P.C.R. şi a Legii învăţămîntului, a cunoscut şi pe planul reglementărilor vieţii studenţeşti o efervescenţă deosebită. Cele mai valoroase experienţe, aspiraţii şi imperative în legătură cu formarea viitorului specialist îşi găsesc expresia în norme corespunzătoare actualei perioade de dezvoltare a învăţămîntului nostru superior. În momentul de faţă studenţimea este beneficiara Regulamentului privind activitatea profesională, precum şi a acelora referitoare la funcţionarea cantinelor şi căminelor studenţeşti. În felul acesta, viaţa şi munca studenţilor cunosc o reglementare precisă. La elaborarea acestui adevărat cod universitar au participat înseşi organizaţiile U.T.C. şi A.S., confirmînd încă o dată atribuţiile pe care le exercită studenţimea în buna desfăşurare a vieţii universitare. Dezbătute ca proiecte la diferite niveluri ale învăţămîntului superior, regulile recent adoptate cu privire la activitatea profesională, la cămine şi cantine au format obiectul dezbaterilor comisiilor de specialitate ale Consiliului U.A.S.R. La scurt timp de la publicarea de către Ministerul Învăţămîntului şi Comitetul Executiv al U.A.S.R. a Regulamentului privind activitatea profesională a studenţilor, în instituţiile de învăţămînt superior s-au luat măsuri pentru aducerea lui la cunoştinţa tuturor studenţilor şi cadrelor didactice: a fost afişat, cu sublinierile necesare, în locurile cele mai frecventate ale unor institute, a fost comunicat decanatelor, catedrelor, organizaţiilor de tineret. Apărut în momentul propice al adunărilor generale U.T.C. care şi-au propus analiza activităţii din primul semestru şi a rezultatelor la sesiunea din iarnă, acest document a stat în atenţia studenţilor, interesaţi în clarificarea unora dintre prevederile sale. Astfel, în prezenţa decanilor sau a altor cadre didactice, studenţii au solicitat informaţii şi lămuriri în privinţa frecvenţei (motivarea absenţelor, scutirea parţială de frecvenţă, posibilitatea angajării în cîmpul muncii, întreruperea temporară a studiilor şi condiţiile reluării lor). În adunările generale s-a discutat, de asemenea, în legătură cu condiţiile încheierii situaţiei şcolare. Capitolul „Promovarea anului universitar" conţine, într-unul din articolele sale, următoarea prevedere: „Studentul care după sesiunea de vară rămîne cu mai mult de 3 examene nepromovate este declarat repetent, încheindu-i-se situaţia şcolară la sfîrşitul acestei sesiuni". Dezbaterile au atras atenţia asupra exigenţelor sub care trebuie privite munca de pregătire individuală, efectuarea lucrărilor practice şi a proiectelor prevăzute în planul de învăţămînt al semestrului II, pentru a fi preîntîmpinată orice surpriză neplăcută în acest sens.

De asemenea, s-au cerut lămuriri în legătură cu nota finală la examenele la care se dau mai multe probe (scris, oral, probă practică), întrucît Regulamentul nu precizează efectuarea mediei aritmetice, ci menţionează că: „Examinatorul va stabili o singură notă (cifră întreagă) prin aprecierea tuturor rezultatelor obţinute de student".

Conţinînd, aşa cum se exprima un cadru didactic, măsuri care să întărească disciplina şi măsuri care să preîntîmpine abaterile disciplinare, Regulamentul previne: „Studentul care încearcă să promoveze examenele prin fraudă va fi declarat repetent, iar dacă repetă anul sau este la a doua încercare va fi exmatriculat".

N-au fost trecute cu vederea nici acele precizări care avantajează pe studenţii cu o situaţie bună la învăţătură şi o comportare ireproşabilă în timpul anului: acordarea, în cazuri excepţionale, de aprobări pentru reexaminarea celor care pînă la încheierea sesiunii de examene din septembrie nu au promovat un singur examen, aprobarea unor reexaminări (la cel mult două examene) pentru îmbunătăţirea notei, iar pentru cei cu o pregătire excepţională — posibilitatea, o singură dată în timpul studiilor, de a promova doi ani de studii într-un an universitar.

Pentru înţelegerea în „litera" sa a Regulamentului şi deci pentru respectarea lui de către studenţi, considerăm că după ce se vor fi luat toate măsurile pentru aducerea la cunoştinţă a prevederilor sale, inclusiv prin afişarea la cămine, popularizarea la staţiile de amplificare, pot fi folosite şi alte metode, cu sau fără caracter de campanie, pentru a le transforma în mijloace de educare: dezbaterea la adunările studenţeşti în curs de desfăşurare, organizarea unor discuţii ale cadrelor didactice de îndrumare cu studenţii, pentru ca aceştia să înţeleagă nu numai drepturile ce le sînt acordate, ci şi îndatoririle ce le revin. Desigur, aceste convorbiri vizează diferenţiat pe acei studenţi ai anului I cu situaţia slabă la învăţătură (şi rezultatele sesiunii din iarnă reprezintă un semnal de alarmă), care nereuşind să promoveze anul s-ar putea afla în situaţia de exmatriculare; pe studenţii transferaţi de la alte instituţii de învăţămînt superior, care adesea creează probleme în grupele studenţeşti, pe acei care în mod repetat se fac culpabili de abateri disciplinare.

Şi, oricît ar părea de dificil, se pot găsi forme accesibile şi interesante pentru ca în revistele institutelor, la manifestările studenţeşti din cadrul cluburilor şi caselor de cultură să se ilustreze concret prevederile sobre ale Regulamentului. Acestea îl pot prezenta nu impunîndu-l administrativ, ci contribuind la înţelegerea unor norme necesare, ceea ce este o garanţie a adoptării şi respectării lui de către studenţi!

În acest context, revista noastră va găsi ea însăşi căile prin care să pledeze pentru încetăţenirea în viaţa universitară a acestui cod.

G. R.

ALEGERI ÎN ASOCIAŢII

Bucureşti

RĂSPUNSUL STUDENŢILOR FACULTĂŢII DE MECANICĂ

la Chemarea adresată întregii studenţimi a patriei de către adunarea generală a Asociaţiei studenţilor din Facultatea de filozofie

Noi, studenţii Facultăţii de mecanică a Institutului politehnic din Bucureşti, întruniţi în Conferinţa de dare de seamă şi alegeri a Asociaţiei studenţilor, am luat cunoştinţă, şi primim cu entuziasm Chemarea adresată de colegii noştri întregii studenţimi a ţării.

Ca viitori ingineri, noi, cei care mîine vom fi chemaţi să facem dovada unei serioase pregătiri în mari fabrici şi uzine constructoare de maşini şi utilaje, în institute de cercetări şi proiectări, pe mari şantiere ale socialismului, ne angajăm să ne ridicăm continuu nivelul profesional, astfel încît să putem contribui din plin la înfăptuirea programului stabilit de partid pentru edificarea socialismului în patria noastră.

Alături de întreaga studenţime a ţării, profund devotată cauzei propăşirii patriei, sîntem hotărîţi să ne îndeplinim în mod exemplar îndatoririle ce ne revin în procesul pregătirii ideologice şi de specialitate. Ne vom mobiliza cu hotărîre pentru întărirea disciplinei universitare, dezvoltarea răspunderii fiecărui student faţă de participarea activă la îndeplinirea tuturor obligaţiilor profesionale: pregătirea ritmică pentru seminarii şi lucrări de laborator, elaborarea în bune condiţii a proiectelor, acordarea unei atenţii sporite studiului individual, consultarea unei bogate literaturi de specialitate, aprofundarea studiului limbilor străine. Ne vom pregăti astfel încît să ne prezentăm la sesiunea din vară cu un nivel superior de cunoştinţe, combătînd tendinţele de amînare a examenelor pentru sesiunea din toamnă.

Vom depune toate eforturile pentru ca activitatea cercurilor ştiinţifice studenţeşti să se intensifice, să suscite interesul majorităţii studenţilor şi să-şi orienteze astfel tematica, încît să răspundă exigenţelor concrete ale industrializării ţării. În acest sens, vom stabili cu laboratoarele şi serviciile de proiectări uzinale, cu institutele de cercetări de profil, contacte concretizate prin: cointeresarea cercurilor studenţeşti la rezolvarea unor obiective de cercetare din producţie; participarea reciprocă la sesiunile de comunicări, simpozioanele şi colocviile tehnico-ştiinţifice; schimburi de informaţii, vizite de studii.

Vom prospecta, cu sprijinul cadrelor didactice şi al specialiştilor din întreprinderi posibilităţile de efectuare a unor studii şi cercetări chiar şi în timpul programului de practică în producţie. Vom stabili legături de cunoaştere şi colaborare continuă cu cercurile similare de la celelalte facultăţi de mecanică din ţară.

În perioada de practică vom folosi deplin posibilităţile oferite de întreprinderi, pentru a ne apropia cît mai mult de profesiunea aleasă, prin respectarea programului de practică şi a disciplinei locului de muncă, prin antrenarea studenţilor la studiul unor probleme concrete ale procesului de producţie.

Pentru a deveni buni specialişti, capabili să răspundă solicitărilor multiple ale societăţii noastre, vom acorda o deosebită atenţie unei aprofundate cunoaşteri a filozofiei marxiste, a principiilor activităţii creatoare a partidului şi statului nostru, atît prin însuşirea activă a disciplinelor de ştiinţe sociale cît şi prin studierea aprofundată a documentelor de partid şi de stat. Organizaţia U.T.C. şi Asociaţia studenţilor vor iniţia în acelaşi scop acţiuni ca: informări politice, întîlniri cu personalităţi ale vieţii noastre politice, ştiinţifice şi culturale, simpozioane, dezbateri în cadrul ateneului studenţesc.

Ca o dovadă a ataşamentului faţă de meseria aleasă, înţelegem datoria patriotică de a pune toate cunoştinţele noastre profesionale, elanul, energia tinerească, în slujba îndeplinirii la cel mai înalt nivel calitativ a tuturor sarcinilor de producţie ale locului de muncă unde vom fi repartizaţi şi unde ne vom prezenta după absolvire.

Organizaţia U.T.C. şi Asociaţia studenţilor din facultate îşi vor spori eforturile pentru a dezvolta gama de acţiuni cultural-artistice, sportive şi turistice, pentru ca ele să constituie un cadru educativ propice cultivării aspiraţiilor, preferinţelor şi înclinaţiilor colegilor noştri, favorizînd afirmarea plenară a fiecăruia.

În cadrul întrecerii organizate de Comitetul Executiv al U.A.S.R., Asociaţia studenţilor din facultatea noastră îşi propune, cu sprijinul tuturor studenţilor, al decanatului, cadrelor didactice, să contribuie permanent la buna gospodărire a căminelor şi cantinelor institutului, prin organizarea temeinică a controlului obştesc, prin exercitarea cu responsabilitate a tuturor drepturilor şi atribuţiilor acordate comitetelor de cămin şi cantină, studenţilor de serviciu. Vom intensifica sistemul controalelor inopinate, prezentînd operativ conducerilor administrative, decanatului şi rectoratului constatările făcute; vom folosi gazeta de perete, staţia de radio-amplificare, panourile şi instantaneele fotografice şi alte mijloace pentru popularizarea aspectelor pozitive şi negative.

Vom participa la acţiunile de muncă voluntar-patriotică, fiind prezenţi în perioada de vară la lucrările campaniei agricole, pe şantierele noului local al Institutului politehnic şi pe şantierele naţionale ale tineretului.

Ne angajăm să folosim totalitatea observaţiilor, propunerilor judicioase exprimate în dezbaterile noastre de astăzi, să muncim neobosit pentru îndeplinirea prevederilor programului de activtităţi adoptat de Conferinţă, să dezvoltăm continuu întreaga activitate, adăugînd rezultate valoroase acţiunilor cu care studenţii institutului nostru, întreaga studenţime a ţării întîmpină cea de-a VII-a Conferinţă a U.A.S.R. Ne vom îndeplini angajamentele cu care răspundem Chemării adresate de studenţii Facultăţii de filozofie.

Vom răspunde şi de acum înainte cu entuziasm grijii şi atenţiei părinteşti cu care partidul şi statul nostru ne îndrumă paşii în anii minunaţi ai studenţiei. Vom da avîntului nostru tineresc o concretizare vie, întîmpinînd a XXV-a aniversare a eliberării patriei şi cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român cu noi şi importante succese.

Bacău

TOTUL PENTRU FORMAREA VIITORILOR DASCĂLI!

Cînd am auzit că 75% din studenţii băcăoani au promovat toate examenele şi că 89% din ei au obţinut note între 7 şi 10 îmi şi închipuiam modul laudativ în care aveau să se desfăşoare lucrările conferinţei A.S. din institut, felul cum organizaţiile de tineret şi cadrele didactice vor prezenta activitatea.

M-am înşelat însă, deoarece raportul prezentat, discuţiile purtate s-au axat tocmai pe procentul celălalt, de 25% nepromovări, evidenţiind lipsurile, remarcînd neajunsurile şi propunînd măsuri eficiente de îndreptare a acestei situaţii.

Exigenţa cu care au fost analizate rezultatele mi-a amintit o pledoarie rostită la recenta plenară a U.A.S.R. pentru ca „studenţii să constituie o investiţie rentabilă pentru statul nostru" şi mi-am format apoi convingerea că această cerinţă, aici, la Bacău, va fi îndeplinită şi investiţiile făcute în institutul din oraşul aşezat la confluenţa Bistriţei cu Siretul sînt într-adevăr rentabile şi eficiente şi cele aproape 11 milioane de lei ce se vor cheltui anul acesta cu cei 980 de studenţi băcăoani au acoperire în aur.

Tovarăşul prorector Merfea Mihai evidenţia cele 8 cercuri ştiinţifice conduse de studenţi, care desfăşoară o bogată activitate, materializată în rezultatele bune şi folositoare atît pentru membrii cercurilor, cît şi pentru cei cu care ei vin în contact. De exemplu, cercul de sociologie, pornind de la premisa că elevii ai căror părinţi fac naveta au o pregătire inferioară celorlalţi copii, s-a deplasat în comuna Podoleni. După două săptămîni de studii, rezultatele cercetării au dovedit contrariul, iar studenţii s-au ales cu noi cunoştinţe şi sătenii cu un frumos program artistic oferit la sfîrşitul acţiunii de tinerii cercetători.

Studenţii Constantin Veriga, Olga Cozma, Constantin Hoştină remarcau activitatea desfăşurată în cadrul Ateneului studenţesc, spectacolele echipei de teatru, dans şi ale orchestrei de muzică uşoară date în Bacău, Roman, Huşi şi Focşani, organizarea bună şi participarea masivă la cercul de prieteni ai limbii spaniole (asociaţia a înscris în planul de viitor înfiinţarea a încă două cercuri — de limbă engleză şi de limbă franceză), succesele expoziţiei de fotografii de la cercul de schi şi ale expoziţiei de broderii, reuşitele deplasări ale brigăzilor ştiinţifice studenţeşti în satele şi comunele din împrejurimi etc.

Succesele profesionale şi cultural-sportive se datoresc pe de o parte bunei organizări a tuturor activităţilor, iar pe de alta strînsei legături între studenţi şi cadrele didactice. Cei doi directori educativi — Iulia Văcăraşu, la fete, şi Constantin Bîrjoveanu, la băieţi — urmăresc îndeaproape activitatea căminiştilor, a comitetelor de cămin, a colectivului staţiei de amplificare (80% din studenţii băcăoani stau la cămin), cadrele didactice îndrumătoare se interesează zilnic de situaţia la învăţătură şi iau măsuri de îndreptare; Catedra de ştiinţe padagogice organizează cu anii I şi II vizite la locul de muncă al foştilor studenţi, urmărind desfăşurarea unor activităţi didactice şi cultural-sportive care să sporească interesul tinerilor pentru profesiunea aleasă ş.a.

Această legătură permanentă, care creează o atmosferă de încredere şi respect reciproc între profesori şi studenţi este păstrată şi după absolvirea facultăţii, remarcau la Catedra de ştiinţe pedagogice Fănica Bădescu, Cezar Căşeriu, Traian Căliman şi Dumitru Maftei, deoarece cadrele didactice din institut participă la majoritatea acţiunilor Inspectoratului şcolar judeţean, îşi aduc contribuţia la cercurile pedagogice, răspund cu plăcere la scrisorile trimise de foştii absolvenţi. Cea mai eficientă formă mi s-a părut cea desfăşurată în cadrul „cabinetului absolventului", unde, anual, noilor absolvenţi le sînt trimise chestionare care cuprind cele mai diverse întrebări, de la „dacă au primit locuinţă" şi pînă la „ce propuneri au pentru ca activitatea desfăşurată în institut să fie mai eficace". Răspunsurile foştilor studenţi la aceste adevărate teste ajută cadrele didactice din institut la organizarea mai temeinică a activităţilor, la includerea unor teme noi şi variate în formele de predare, iar întîlnirea din fiecare primăvară dintre foştii absolvenţi şi cadrele didactice prilejuieşte discuţii aprinse, la care iau parte şi studenţii anului III, cimentînd acea legătură trainică dintre studenţi şi profesori, dintre şcoală şi viaţă.

Ion NOVAC

Cluj

SOCOTEALA DE-ACASĂ... ŞI REZULTATELE DIN CONFERINŢĂ

La Facultatea de studii economice aşteptările n-au fost înşelate, prezenţa foarte bună a delegaţilor la şedinţă, luările de cuvînt au fost mărturii ale înaltei responsabilităţi cu care studenţii acestei facultăţi abordează problemele lor.

Cei înscrişi la cuvînt au dezbătut probleme importante ale procesului de învăţămînt — analizînd cauzele rezultatelor slabe la învăţătură în sesiunea precedentă, propunînd măsuri concrete pentru înlăturarea unor deficienţe semnalate.

În cuvîntul său, Ion Mîrza a sesizat numărul insuficient de cursuri litografiate existente la Biblioteca universitară, precum şi faptul că predarea unui curs de două semestre cu profesori diferiţi în fiecare din ele a fost cauza unor rezultate slabe la examenele din iarnă. Pe aceeaşi linie (a activităţii profesionale), studentul Vasile Sineanu a criticat consiliul A.S. precedent pentru lipsa atitudinii critice şi a măsurilor corespunzătoare privind studenţii cu multe absenţe şi examene nepromovate. Date fiind numărul mare de absenţe la această facultate (aproximativ 20 000!) şi existenţa unor fenomene negative, ca absenţa în masă de la seminarii, vorbitorul a optat pentru formarea unei puternice opinii de colectiv în această privinţă.

Cadrul discuţiilor s-a extins şi asupra altor probleme ale vieţii de student: colaborarea dintre U.T.C. şi A.S., cu evitarea paralelismelor dintre ele, controlul exercitat de comisiile sociale asupra modului cum comitetele de cantină îşi îndeplinesc atribuţiile date.

Conferinţa de dare de seamă şi alegeri în asociaţia studenţilor din Facultatea de agricultură a Institutului agronomic a început sub semnul unei participări numeroase, care promitea o dezbatere amplă a problemelor conţinute în raportul prezentat de preşedintele consiliului asociaţiei studenţilor a Facultăţii de agricultură, Ioan Lăzăroaie. Raportul a trecut cam în fugă peste activitatea profesională a studenţilor, ocupîndu-se mai mult de aspecte mai puţin semnificative pentru devenirea profesională a studenţilor. Cu toate că doar 60 la sută din numărul total al studenţilor facultăţii au fost declaraţi integralişti după sesiunea din iarnă şi cu toate că anul V nu se poate lăuda decît cu un procent de 33,6 la sută integralişti, iar anul III cu 49,2 la sută, nimeni dintre studenţii participanţi la discuţii nu a dezbătut această problemă, mărginindu-se doar să releve probleme mărunte, cu iz de interes personal şi facilitate de gîndire (problema invitaţiilor gratuite la spectacole, distribuirea biletelor de odihnă în tabere, frecventarea spectacolelor de cinematograf, teatru etc.), ca şi cînd acestea ar fi problemele cardinade ale studenţilor facultăţii şi nu pregătirea profesională.

În cuvîntul său, conf. dr. Ioan Puia, prorectorul institutului, a arătat indiferenţa pe care o manifestă studenţii faţă de studiu. Cu toate că orarul a fost simţitor îmbunătăţit, rezultatele sînt mai slabe ca anul trecut în sesiunea din iarnă. Numărul şedinţelor s-a micşorat la una pe semestru, timpul liber a fost însă înţeles greşit de studenţi, fapt ce este confirmat de rezultatele slabe la învăţătură. Cu toate că la majoritatea anilor de studii numărul examenelor nu a fost mai mare de două, 46 la sută din studenţii facultăţii şi-au cîştigat o zestre de cel puţin un examen pe toamnă. La fiecare doi studenţi revine un curs tipărit, care se distribuie prin împrumut la bibliotecă, dar studenţii s-au prezentat la examen mai puţin pregătiţi.

Este regretabil că nu s-a amintit la această conferinţă nimic despre situaţia frecvenţei. Să fie oare aşa de bună la această facultate? Cam superficială modalitatea de a ţine o conferinţă. De ce a trebuit să fie eludate în mare măsură lipsurile manifestate în viaţa asociaţiei?

Subredacţia din Cluj a „Vieţii studenţeşti"

ÎN ACTUALITATE... CLUBUL ACTUALITĂŢILOR

Complexa dinamică a iniţiativelor studenţeşti a consemnat luni, 17 martie, la Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti o nouă împlinire: deschiderea Clubului actualităţilor. **Realizat cu sprijinul generos al U.A.S.R.-ului şi Comitetului U.T.C. al centrului universitar, acest club este o formulă inedită de răspuns la necesităţile mereu crescînde de informare a studenţilor din cele mai interesante domenii.** Clubul actualităţilor îşi propune întîlniri săptămînale cu personalităţi politice, cu oameni de ştiinţă şi cultură, ziarişti, în care modalitatea „prelegerii" va fi înlocuită de colocviul viu, cu discuţii şi întrebări axate pe probleme politice, de ştiinţă, tehnică, cultură şi artă. Pînă la sfîrşitul lunii martie, studenţii din Bucureşti vor avea prilejul să discute cu Ion Ianoşi şi Nicolae Breban despre „Cunoaşterea realităţii şi creaţia artistică", cu Geo Bogza şi George Radu Chirovici despre „Reportajul românesc între literatură şi ziaristică", cu ing. D. Todericiu despre „Cele 20 de descoperiri precolumbiene ale Americii". În acelaşi timp, Clubul actualităţilor pune la dispoziţia studenţilor o bogată fonotecă, al cărei fond va răspunde tuturor preferinţelor melomanilor, amatorilor de poezie sau teatru. Un grup de minimum 3 studenţi poate solicita după-amiaza diverse titluri dintr-un fond de filme, pe 16 mm, ce cuprinde medalioane de artă, importante momente din realizările ştiinţei contemporane şi microcomedii. Informarea studenţilor este completată de presa la zi şi de un fond de volume de artă, beletristică etc.

Atmosfera primitoare a Clubului actualităţilor este generată şi de o fericită realizare a ambianţei, unde mobilierul modern este îmbinat cu cel tradiţional, asigurîndu-se o maximă funcţionalitate activităţilor preconizate. Luni seara, „colocviul" inaugural, susţinut de Adrian Ionescu şi Gheorghe Ciobanu, de la Agerpres, pe tema „Suveranitatea, drept inalienabil al naţiunilor", s-a bucurat de o caldă primire din partea numeroşilor participanţi, fapt care certifică, o dată mai mult, valoarea unei iniţiative novatoare în domeniul tot mai efervescent al informării studenţeşti.

C. S.

EXPRESIE A CREŞTERII INTERESULUI STUDENŢILOR PENTRU PROBLEMELE POLITICE

La Facultatea de drept a Universităţii „Babeş-Bolyai" din Cluj, din iniţiativa studenţilor, sprijinită substanţial de organizaţia U.T.C. din facultate şi din centrul universitar, a luat fiinţă un nou club de discuţii politice. El se înscrie într-o mişcare mare, largă, care promovează această formă de informare şi educaţie politică, concretizată la Cluj prin clubul similar al studenţilor de la Facultatea de istorie. De altfel, în curînd se anunţă crearea de asemenea cluburi şi la Facultatea de filologie, la Institutul medico-farmaceutic.

Marţi 11 martie, într-o atmosferă „studenţească", întreţinută cu sucuri şi cafele, a avut loc şedinţa de constituire, care s-a bucurat de o numeroasă participare a studenţilor. Din partea corpului didactic al Facultăţii de drept au participat prof. dr. docent Vladimir Hanga, decanul facultăţii, conf. dr. Ernest Lupan, prodecan, şi conf. univ. Niciu Marţian. Au mai participat tovarăşii Aurel Stoica, secretar al Comitetului judeţean U.T.C., şi Ion Deleanu, secretar al Comitetului U.T.C. pe centru universitar. În cuvîntul de deschidere, Ovidiu Ungureanu, student în anul III, arătînd scopul organizării acestui club, a subliniat: „Clubul de discuţii politice se înscrie pe linia noilor forme de organizare a muncii de propagandă şi este destinat să răspundă interesului studenţilor pentru problemele de politică internă şi externă. Prin discuţiile ce se vor purta, intenţionăm să depăşim cadrul oarecum rigid care a existat uneori în tratarea acestor probleme periclitînd chiar interesul studenţilor, şi în acest sens credem că este o trăsătură pozitivă posibilitatea reală a membrilor acestui club de a-şi afirma în mod individual opiniile politice.

Dintre temele propuse pentru discuţii la viitoarele întîlniri reţinem cîteva: „Aspecte ale democraţiei în socialism", „Situaţia politică din Orientul Mijlociu", „Semnificaţiile politice ale vizitei preşedintelui Nixon în Europa occidentală".

„Cadranul politic mondial" a provocat discuţii antrenante (aceasta o demonstrează şi ora tîrzie pînă la care s-au prelungit) şi s-a bucurat de intervenţiile competente ale tovarăşului conf. Niciu Marţian, specialist în drept internaţional public.

De altfel, dînsul şi-a exprimat dorinţa de a fi primit în club ca membru în calitate de „coleg" şi nu de cadru didactic.

Considerăm aceste cluburi ca o expresie a creşterii interesului studenţilor pentru problemele politice, interes izvorît din ancorarea lor tot mai adîncă în realitatea politică contemporană care devine din ce în ce mai mult o problemă de opinie publică. Credem că această iniţiativă lăudabilă a studenţilor de la Drept, printr-o perfecţionare continuă a modului de organizare a discuţiilor, va atrage un număr tot mai mare de studenţi, reuşind să-şi atingă scopurile propuse.

P. RADU

ATENEUL CLUJEAN şi riscul anonimatului

O seară, în care Ateneul studenţesc anunţa o conferinţă urmată de filmul „Tunelul". Filmul era afişat vizibil, dar conferinţa stăruia să rămînă în anonimat, astfel încît foarte puţini s-ar fi putut lăuda că ar fi văzut-o anunţată. Am intrat în sală ceva mai devreme. Semiîntuneric, dominat de o linişte odihnitoare. Doar în ultimul rînd o fericită pereche îmbrăţişată îşi împărţea copios sentimentele. Peste cîteva minute încep să sosească rînd pe rînd grupuri de studenţi, reuşind pînă la urmă chiar să „preseze" jumătate sala şi să producă o oarecare rumoare.

Tentat fiind să intru în discuţie cu cîţiva dintre ei, m-am adresat celui mai apropiat grup de fete, care, ulterior, am aflat, erau de la Filologie. La întrebarea mea, în legătură cu scopul venirii lor la Casa de cultură, mi s-a răspuns cam aşa: „Am venit să vedem un film; nu ştiam că mai există şi altceva" (M. Georgeta, anul III). Colega ei, mai informată, îmi spune: „Ştiu că există o instruire pentru votare, iar în ceea ce priveşte „Ateneul universitar", nici n-am auzit de el" (R. Olga, anul III). Între timp apare un alt coleg: G. Silviu: „Am venit să vizionez un film, n-am văzut afişat nici un Ateneu..." lucru inexact, căci chiar în faţa Casei de cultură se afla un afiş care anunţa conferinţa programată de ateneu. Şi aşa, discutînd cu alţi studenţi, am aflat că mai toţi veniseră să vadă filmul, comunicîndu-mi în acelaşi timp şi cele mai interesante păreri asupra a ceea ce ar putea să fie acest misterios „Ateneu". „Am auzit că există aşa ceva; dar nu ştiu de fapt ce este" (M. Ioan, D. Constantinescu, anul II, Ştiinţe economice); „Am auzit că are loc ceva conferinţă. Ateneul studenţesc este o publicaţie studenţească" (M. Gheorghe, Filologie, anul II).

„Am auzit de „el", pune anumite probleme. Nu ştiam cum este organizat" (U. Nicolae, anul I Conservator); „Am auzit că „ateneul universitar" se va organiza şi aici la Cluj" (D. Ion, anul II, Ştiinţe economice) „Am venit la conferinţă. Ştiam că e pe tema alegerilor. Ateneul se ocupă cu organizarea de conferinţe" (F. Emil, anul III, Drept). Este unul din puţinii studenţi care au ştiut ce temă avea conferinţa. Un alt grup de studenţi la Matematică, din anul II: „Ştiam că există o conferinţă organizată de Casa de cultură, iar apoi filmul".

De „ateneul universitar" nu auzise nimeni!

Prelegerea a avut o temă interesantă şi bine expusă de conf. univ. T. Drăganu, dar după terminarea ei nimeni din sală nu a avut de pus nici o întrebare. Pentru majoritatea această „conferinţă" era o surpriză a „Ateneului".

După prelegere am ieşit, dar, la intrare, un grup de studenţi se războia cu „neîmblînzitul" cerber de la poartă, care-i consola cu un „degeaba, tovarăşi". Aici am aflat ultima opinie despre „Ateneul universitar", care ar fi un ciclu de culturalizare (?!) pe teme de artă, filozofie, literatură etc. Am plecat, lăsînd grupul să-şi continue lupta sisifică cu portarul (îl cunoşteam şi eram convins de zădărnicia tentativei lor), gîndindu-mă cu tristeţe că totuşi sala era jumătate goală...

Radu PICIU

AMBIANŢA NECESARĂ UNOR DEZBATERI

Înfiinţat cu cîteva luni în urmă, din iniţiativa comitetului U.T.C. al Facultăţii de istorie-filozofie din Cluj, Clubul de discuţii politice răspunde unei necesităţi vechi. Acest club îşi propune să realizeze ceea ce informările politice, conferinţele, simpozioanele etc. nu au reuşit să facă, adică să creeze condiţiile şi mediul necesar unor dezbateri de idei pe parcursul căreia studenţii să ajungă prin raţionamente proprii la adevărurile vremii noastre; îşi propune de asemenea modelarea omului politic şi social de mîine, formarea competenţei şi a curajului de opinie al studenţilor.

Colectivul de conducere este format din studenţii: Lupu Justin, Petre Miculescu, Mihai Toader, Doina Pascu şi Marga Andrei.

Clubul îşi desfăşoară activitatea în şedinţe lunare, la care sînt invitate şi unele cadre didactice sau personalităţi politice de prestigiu, ziarişti etc. pentru a facilita clarificarea problemelor ridicate de studenţi. Dezbaterile au loc sub formă de dialog între participanţi.

Dintre temele propuse pentru viitoarele şedinţe menţionăm: „Perspectiva convocării unei conferinţe mondiale a partidelor comuniste şi muncitoreşti", „Politica socială a statului nostru", „Mişcări anticapitaliste necomuniste contemporane", Subiectul ultimei şedinţe a fost „Dimensiunea politică a studentului".

Temele urmăresc, după cum vedeţi, şi precizarea contextului politic şi social în care are loc desăvîrşirea construcţiei socialismului la noi în ţară, dinamica acestui context.

Participarea la recenta şedinţă din 6 martie a unor studenţi şi de la alte facultăţi, ca Fizică, Politehnică, Medicină, arată interesul de care se bucură în rîndurile studenţilor o astfel de iniţiativă.

Iustin MORARU

ALEGERI ÎN ASOCIAŢII

Bucureşti

RĂSPUNSUL STUDENŢILOR FACULTĂŢII DE MECANICĂ

la Chemarea adresată întregii studenţimi a patriei de către adunarea generală a Asociaţiei studenţilor din Facultatea de filozofie

Noi, studenţii Facultăţii de mecanică a Institutului politehnic din Bucureşti, întruniţi în Conferinţa de dare de seamă şi alegeri a Asociaţiei studenţilor, am luat cunoştinţă, şi primim cu entuziasm Chemarea adresată de colegii noştri întregii studenţimi a ţării.

Ca viitori ingineri, noi, cei care mîine vom fi chemaţi să facem dovada unei serioase pregătiri în mari fabrici şi uzine constructoare de maşini şi utilaje, în institute de cercetări şi proiectări, pe mari şantiere ale socialismului, ne angajăm să ne ridicăm continuu nivelul profesional, astfel încît să putem contribui din plin la înfăptuirea programului stabilit de partid pentru edificarea socialismului în patria noastră.

Alături de întreaga studenţime a ţării, profund devotată cauzei propăşirii patriei, sîntem hotărîţi să ne îndeplinim în mod exemplar îndatoririle ce ne revin în procesul pregătirii ideologice şi de specialitate. Ne vom mobiliza cu hotărîre pentru întărirea disciplinei universitare, dezvoltarea răspunderii fiecărui student faţă de participarea activă la îndeplinirea tuturor obligaţiilor profesionale: pregătirea ritmică pentru seminarii şi lucrări de laborator, elaborarea în bune condiţii a proiectelor, acordarea unei atenţii sporite studiului individual, consultarea unei bogate literaturi de specialitate, aprofundarea studiului limbilor străine. Ne vom pregăti astfel încît să ne prezentăm la sesiunea din vară cu un nivel superior de cunoştinţe, combătînd tendinţele de amînare a examenelor pentru sesiunea din toamnă.

Vom depune toate eforturile pentru ca activitatea cercurilor ştiinţifice studenţeşti să se intensifice, să suscite interesul majorităţii studenţilor şi să-şi orienteze astfel tematica, încît să răspundă exigenţelor concrete ale industrializării ţării. În acest sens, vom stabili cu laboratoarele şi serviciile de proiectări uzinale, cu institutele de cercetări de profil, contacte concretizate prin: cointeresarea cercurilor studenţeşti la rezolvarea unor obiective de cercetare din producţie; participarea reciprocă la sesiunile de comunicări, simpozioanele şi colocviile tehnico-ştiinţifice; schimburi de informaţii, vizite de studii.

Vom prospecta, cu sprijinul cadrelor didactice şi al specialiştilor din întreprinderi posibilităţile de efectuare a unor studii şi cercetări chiar şi în timpul programului de practică în producţie. Vom stabili legături de cunoaştere şi colaborare continuă cu cercurile similare de la celelalte facultăţi de mecanică din ţară.

În perioada de practică vom folosi deplin posibilităţile oferite de întreprinderi, pentru a ne apropia cît mai mult de profesiunea aleasă, prin respectarea programului de practică şi a disciplinei locului de muncă, prin antrenarea studenţilor la studiul unor probleme concrete ale procesului de producţie.

Pentru a deveni buni specialişti, capabili să răspundă solicitărilor multiple ale societăţii noastre, vom acorda o deosebită atenţie unei aprofundate cunoaşteri a filozofiei marxiste, a principiilor activităţii creatoare a partidului şi statului nostru, atît prin însuşirea activă a disciplinelor de ştiinţe sociale cît şi prin studierea aprofundată a documentelor de partid şi de stat. Organizaţia U.T.C. şi Asociaţia studenţilor vor iniţia în acelaşi scop acţiuni ca: informări politice, întîlniri cu personalităţi ale vieţii noastre politice, ştiinţifice şi culturale, simpozioane, dezbateri în cadrul ateneului studenţesc.

Ca o dovadă a ataşamentului faţă de meseria aleasă, înţelegem datoria patriotică de a pune toate cunoştinţele noastre profesionale, elanul, energia tinerească, în slujba îndeplinirii la cel mai înalt nivel calitativ a tuturor sarcinilor de producţie ale locului de muncă unde vom fi repartizaţi şi unde ne vom prezenta după absolvire.

Organizaţia U.T.C. şi Asociaţia studenţilor din facultate îşi vor spori eforturile pentru a dezvolta gama de acţiuni cultural-artistice, sportive şi turistice, pentru ca ele să constituie un cadru educativ propice cultivării aspiraţiilor, preferinţelor şi înclinaţiilor colegilor noştri, favorizînd afirmarea plenară a fiecăruia.

În cadrul întrecerii organizate de Comitetul Executiv al U.A.S.R., Asociaţia studenţilor din facultatea noastră îşi propune, cu sprijinul tuturor studenţilor, al decanatului, cadrelor didactice, să contribuie permanent la buna gospodărire a căminelor şi cantinelor institutului, prin organizarea temeinică a controlului obştesc, prin exercitarea cu responsabilitate a tuturor drepturilor şi atribuţiilor acordate comitetelor de cămin şi cantină, studenţilor de serviciu. Vom intensifica sistemul controalelor inopinate, prezentînd operativ conducerilor administrative, decanatului şi rectoratului constatările făcute; vom folosi gazeta de perete, staţia de radio-amplificare, panourile şi instantaneele fotografice şi alte mijloace pentru popularizarea aspectelor pozitive şi negative.

Vom participa la acţiunile de muncă voluntar-patriotică, fiind prezenţi în perioada de vară la lucrările campaniei agricole, pe şantierele noului local al Institutului politehnic şi pe şantierele naţionale ale tineretului.

Ne angajăm să folosim totalitatea observaţiilor, propunerilor judicioase exprimate în dezbaterile noastre de astăzi, să muncim neobosit pentru îndeplinirea prevederilor programului de activtităţi adoptat de Conferinţă, să dezvoltăm continuu întreaga activitate, adăugînd rezultate valoroase acţiunilor cu care studenţii institutului nostru, întreaga studenţime a ţării întîmpină cea de-a VII-a Conferinţă a U.A.S.R. Ne vom îndeplini angajamentele cu care răspundem Chemării adresate de studenţii Facultăţii de filozofie.

Vom răspunde şi de acum înainte cu entuziasm grijii şi atenţiei părinteşti cu care partidul şi statul nostru ne îndrumă paşii în anii minunaţi ai studenţiei. Vom da avîntului nostru tineresc o concretizare vie, întîmpinînd a XXV-a aniversare a eliberării patriei şi cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român cu noi şi importante succese.

Bacău

TOTUL PENTRU FORMAREA VIITORILOR DASCĂLI!

Cînd am auzit că 75% din studenţii băcăoani au promovat toate examenele şi că 89% din ei au obţinut note între 7 şi 10 îmi şi închipuiam modul laudativ în care aveau să se desfăşoare lucrările conferinţei A.S. din institut, felul cum organizaţiile de tineret şi cadrele didactice vor prezenta activitatea.

M-am înşelat însă, deoarece raportul prezentat, discuţiile purtate s-au axat tocmai pe procentul celălalt, de 25% nepromovări, evidenţiind lipsurile, remarcînd neajunsurile şi propunînd măsuri eficiente de îndreptare a acestei situaţii.

Exigenţa cu care au fost analizate rezultatele mi-a amintit o pledoarie rostită la recenta plenară a U.A.S.R. pentru ca „studenţii să constituie o investiţie rentabilă pentru statul nostru" şi mi-am format apoi convingerea că această cerinţă, aici, la Bacău, va fi îndeplinită şi investiţiile făcute în institutul din oraşul aşezat la confluenţa Bistriţei cu Siretul sînt într-adevăr rentabile şi eficiente şi cele aproape 11 milioane de lei ce se vor cheltui anul acesta cu cei 980 de studenţi băcăoani au acoperire în aur.

Tovarăşul prorector Merfea Mihai evidenţia cele 8 cercuri ştiinţifice conduse de studenţi, care desfăşoară o bogată activitate, materializată în rezultatele bune şi folositoare atît pentru membrii cercurilor, cît şi pentru cei cu care ei vin în contact. De exemplu, cercul de sociologie, pornind de la premisa că elevii ai căror părinţi fac naveta au o pregătire inferioară celorlalţi copii, s-a deplasat în comuna Podoleni. După două săptămîni de studii, rezultatele cercetării au dovedit contrariul, iar studenţii s-au ales cu noi cunoştinţe şi sătenii cu un frumos program artistic oferit la sfîrşitul acţiunii de tinerii cercetători.

Studenţii Constantin Veriga, Olga Cozma, Constantin Hoştină remarcau activitatea desfăşurată în cadrul Ateneului studenţesc, spectacolele echipei de teatru, dans şi ale orchestrei de muzică uşoară date în Bacău, Roman, Huşi şi Focşani, organizarea bună şi participarea masivă la cercul de prieteni ai limbii spaniole (asociaţia a înscris în planul de viitor înfiinţarea a încă două cercuri — de limbă engleză şi de limbă franceză), succesele expoziţiei de fotografii de la cercul de schi şi ale expoziţiei de broderii, reuşitele deplasări ale brigăzilor ştiinţifice studenţeşti în satele şi comunele din împrejurimi etc.

Succesele profesionale şi cultural-sportive se datoresc pe de o parte bunei organizări a tuturor activităţilor, iar pe de alta strînsei legături între studenţi şi cadrele didactice. Cei doi directori educativi — Iulia Văcăraşu, la fete, şi Constantin Bîrjoveanu, la băieţi — urmăresc îndeaproape activitatea căminiştilor, a comitetelor de cămin, a colectivului staţiei de amplificare (80% din studenţii băcăoani stau la cămin), cadrele didactice îndrumătoare se interesează zilnic de situaţia la învăţătură şi iau măsuri de îndreptare; Catedra de ştiinţe padagogice organizează cu anii I şi II vizite la locul de muncă al foştilor studenţi, urmărind desfăşurarea unor activităţi didactice şi cultural-sportive care să sporească interesul tinerilor pentru profesiunea aleasă ş.a.

Această legătură permanentă, care creează o atmosferă de încredere şi respect reciproc între profesori şi studenţi este păstrată şi după absolvirea facultăţii, remarcau la Catedra de ştiinţe pedagogice Fănica Bădescu, Cezar Căşeriu, Traian Căliman şi Dumitru Maftei, deoarece cadrele didactice din institut participă la majoritatea acţiunilor Inspectoratului şcolar judeţean, îşi aduc contribuţia la cercurile pedagogice, răspund cu plăcere la scrisorile trimise de foştii absolvenţi. Cea mai eficientă formă mi s-a părut cea desfăşurată în cadrul „cabinetului absolventului", unde, anual, noilor absolvenţi le sînt trimise chestionare care cuprind cele mai diverse întrebări, de la „dacă au primit locuinţă" şi pînă la „ce propuneri au pentru ca activitatea desfăşurată în institut să fie mai eficace". Răspunsurile foştilor studenţi la aceste adevărate teste ajută cadrele didactice din institut la organizarea mai temeinică a activităţilor, la includerea unor teme noi şi variate în formele de predare, iar întîlnirea din fiecare primăvară dintre foştii absolvenţi şi cadrele didactice prilejuieşte discuţii aprinse, la care iau parte şi studenţii anului III, cimentînd acea legătură trainică dintre studenţi şi profesori, dintre şcoală şi viaţă.

Ion NOVAC

Cluj

SOCOTEALA DE-ACASĂ... ŞI REZULTATELE DIN CONFERINŢĂ

La Facultatea de studii economice aşteptările n-au fost înşelate, prezenţa foarte bună a delegaţilor la şedinţă, luările de cuvînt au fost mărturii ale înaltei responsabilităţi cu care studenţii acestei facultăţi abordează problemele lor.

Cei înscrişi la cuvînt au dezbătut probleme importante ale procesului de învăţămînt — analizînd cauzele rezultatelor slabe la învăţătură în sesiunea precedentă, propunînd măsuri concrete pentru înlăturarea unor deficienţe semnalate.

În cuvîntul său, Ion Mîrza a sesizat numărul insuficient de cursuri litografiate existente la Biblioteca universitară, precum şi faptul că predarea unui curs de două semestre cu profesori diferiţi în fiecare din ele a fost cauza unor rezultate slabe la examenele din iarnă. Pe aceeaşi linie (a activităţii profesionale), studentul Vasile Sineanu a criticat consiliul A.S. precedent pentru lipsa atitudinii critice şi a măsurilor corespunzătoare privind studenţii cu multe absenţe şi examene nepromovate. Date fiind numărul mare de absenţe la această facultate (aproximativ 20 000!) şi existenţa unor fenomene negative, ca absenţa în masă de la seminarii, vorbitorul a optat pentru formarea unei puternice opinii de colectiv în această privinţă.

Cadrul discuţiilor s-a extins şi asupra altor probleme ale vieţii de student: colaborarea dintre U.T.C. şi A.S., cu evitarea paralelismelor dintre ele, controlul exercitat de comisiile sociale asupra modului cum comitetele de cantină îşi îndeplinesc atribuţiile date.

Conferinţa de dare de seamă şi alegeri în asociaţia studenţilor din Facultatea de agricultură a Institutului agronomic a început sub semnul unei participări numeroase, care promitea o dezbatere amplă a problemelor conţinute în raportul prezentat de preşedintele consiliului asociaţiei studenţilor a Facultăţii de agricultură, Ioan Lăzăroaie. Raportul a trecut cam în fugă peste activitatea profesională a studenţilor, ocupîndu-se mai mult de aspecte mai puţin semnificative pentru devenirea profesională a studenţilor. Cu toate că doar 60 la sută din numărul total al studenţilor facultăţii au fost declaraţi integralişti după sesiunea din iarnă şi cu toate că anul V nu se poate lăuda decît cu un procent de 33,6 la sută integralişti, iar anul III cu 49,2 la sută, nimeni dintre studenţii participanţi la discuţii nu a dezbătut această problemă, mărginindu-se doar să releve probleme mărunte, cu iz de interes personal şi facilitate de gîndire (problema invitaţiilor gratuite la spectacole, distribuirea biletelor de odihnă în tabere, frecventarea spectacolelor de cinematograf, teatru etc.), ca şi cînd acestea ar fi problemele cardinale ale studenţilor facultăţii şi nu pregătirea profesională.

În cuvîntul său, conf. dr. Ioan Puia, prorectorul institutului, a arătat indiferenţa pe care o manifestă studenţii faţă de studiu. Cu toate că orarul a fost simţitor îmbunătăţit, rezultatele sînt mai slabe ca anul trecut în sesiunea din iarnă. Numărul şedinţelor s-a micşorat la una pe semestru, timpul liber a fost însă înţeles greşit de studenţi, fapt ce este confirmat de rezultatele slabe la învăţătură. Cu toate că la majoritatea anilor de studii numărul examenelor nu a fost mai mare de două, 46 la sută din studenţii facultăţii şi-au cîştigat o zestre de cel puţin un examen pe toamnă. La fiecare doi studenţi revine un curs tipărit, care se distribuie prin împrumut la bibliotecă, dar studenţii s-au prezentat la examen mai puţin pregătiţi.

Este regretabil că nu s-a amintit la această conferinţă nimic despre situaţia frecvenţei. Să fie oare aşa de bună la această facultate? Cam superficială modalitatea de a ţine o conferinţă. De ce a trebuit să fie eludate în mare măsură lipsurile manifestate în viaţa asociaţiei?

Subredacţia din Cluj a „Vieţii studenţeşti"

expertize:

„Sfinxul“

de MIRCEA MALIȚA

„Am avut — *scrie autorul undeva* — întotdeauna încredere în călătoriile livrești. Rareori am pornit la drum cu ideea că ele pot să adauge, mai degrabă decît să confirme. Totul este în cărți. Ele revelează nu o singură realitate imediată, ci una complexă, cu straturi subțiri, transparente, suprapuse. Și totuși, cheița pentru înțelegerea istoriei Angliei am găsit-o undeva, pe lespezile Turnului Alb...“

Acest citat deține o parte din mecanismul însemnărilor de călătorie ale lui Mircea Malița. Pentru autorul Sfinxului, călătoria în realitate, în peisajul geografic înseamnă confirmarea și concretizarea celei anterioare în peisajul cultural și istoric. Se întîmplă și invers. Călătoria, adică meditația asupra fenomenelor de cultură, istorie etc. să fie confirmată de aceea din realitate. Aici însă lucrurile se confundă și cu modalitatea scrierii care, în fond, este poetică : căutarea unui simbol unificator. *Dar indiferent de punctul de plecare, de pretextul livresc ori real al însemnărilor, substanța cărții se alcătuiește din contemplațiile unui filozof, ale unui enciclopedist. Cartea depășește, în esență, genul propus.*

Mircea Malița este — în primul rînd — un filozof al culturii. Multitudinea cunoștințelor, viziunea sincronică asupra fenomenului istoric, meditația în profunzime asupra legilor lui secrete, descoperirea acestora își găsesc expresia cea mai convenabilă nu într-un tratat pretențios, ci prin mijlocirea însemnărilor de călătorie. Ele nu sînt altceva decît o formă universală de socratism ; ele nu sînt altceva — se uită adesea — decît metamorfoza lui în timpul modern. „Plimbarea“ în sensul antic al termenului este una din cele mai concrete și persuasive forme de meditație, de verificare și de expunere a ei. Călătoria, dialogul permanent între perceptiv și aperceptiv întreține echilibrul rațiunii. În contrast cu imediatul, rațiunea e obligată în a găsi acea cheie armonioasă a diverselor probleme, echilibrul între elementele aparent disjunctive.

În „bazarul istoriei“ străbătut de autor, acesta caută regula, simbolul, măsura *evenimentelor. El le explică printr-o schemă, printr-o structură (cum ar zice Blaga, printr-o „matrice“) : „fiecare epocă stă sub semnul unei idei“. Aproape fiecare capitol, fiecare pagină pledează pentru această modernă perspectivă analitică. Mircea Malița nu iubește hazardul. Fire raționalistă, cu o riguroasă cultură clasică, greacă și latină, el caută pretutindeni sistemul, modulul de aur, calculul, jocul exact al rațiunii (fie și universale !), relații care stau ascunse în spatele fenomenelor, a biografiilor etc. În istoria Angliei trebuie că există* „o schemă a jocului de putere cu trăsături proprii, schemă care răzbate veacurile“. *O găsește, o propune. Explicația acesteia este un plus de cultură, o contribuție expusă — cum spuneam — — nesavant dar cu cîtă armonie și claritate a profunzimii, cu cît tact în survolarea detaliilor nesemnificative și în cumularea celor semnificative. În biografia lui Sobieski, — de asemenea : aceasta a stat sub semnul unei erori de calcul diplomatic și personal. De aici pendularea domnitorului între rizibil și tragic. Însemnările despre „palatul“ lui Sobieski sînt echivalente cu o reabilitare, o schimbare esențială de optică asupra unui destin în care, legenda, nedreaptă, a reținut doar hilarul. Vizitînd Baalbekul, vechiul Heliopolis, autorul află, întruchipat în templul acestuia, mecanismul imperiului roman, calculul rece, schema după care și-a croit politica. În sfîrșit, vorbind despre fericirea și nefericirea lui Balzac, Tolstoi, Grotius, Morus, Bacon ș.a., Mircea Malița oferă chei posibile ale existenței acestora, caută rațiunea practică și teoretică a structurii lor raportată la realitatea de atunci.*

Spuneam însă că Mircea Malița este un filozof al culturii, un filozof care angajează în discuția sa peripatetică solide cunoștințe de istorie, literatură, artă, diplomație, strategie, politică ș.a., toate subordonate unui principiu matematic, unui „modul“. El fuge, ziceam, de fatum. Pentru el, se pare că nu există întîmplare, hazard. Totul este un joc de forțe al inteligenței, al rațiunii, care uneori învinge, alteori nu. Trei capitole din carte sînt, ca demonstrație în acest sens, excepționale. Ele însele ar merita o analiză separată, atît sînt de bogate în corespondențe, în idei. În fond, citind „Dialog pe Acropole“, *în care nu protuberanța verde a orașului este prezentă, ci dialogul în stil platonic dintre Epictet și Diodor (alias autorul), îți dai seama că întreaga turnură a cărții (și a sumarului) este o pledoarie directă ori indirectă pentru clasicism, pentru simetrie și proporție, pentru tipul antic de om, de gînditor și constructor, adică pentru prototip. Disputa între Epictet și Diodor este eterna dispută dintre rațional și irațional, dintre clasic și modern. Nu e vorba aici de a oferi o soluție nouă. Jocul inteligent al replicilor, al argumentației este, poate, însăși soluția oferită. Dialogul consună perfect cu actualitatea care, pe bună dreptate, a început să facă alergie la absurd, la ilogic. Pe de o parte. Pe de altă parte, dialogul anticipă portretul intelectual al scriitorului de azi, explică chiar rostul subiacent al însemnărilor de călătorie. Aproape fiecare replică a partenerilor are greutatea unui compendiu de istorie a filozofiei. Faptul, în sine, denotă profunzimea și universalitatea ideilor angajate, necesitatea comentariului amplu ; faptul provoacă la dispută pe cititor. Totuși, în sistemul, îmi permit să cred că autorul are un sistem de cunoștințe bine relaționat, un element este lăsat în stare liberă : intuiția. (Exact acela care e motorul fermecat și indefinibil al* „Sfinxului“). *Că natura și locul acesteia nu sînt puse în discuție, ci prezentate pretutindeni, că atît raționalul cît și iraționalul au, inițial, un punct de formare în intuiție, cea mai bună dovadă o constituie remarcabilul capitol despre mit* („Cavalerul trac“), *unde nu sînt angajate atît probe materiale inconvertibile ori ecuații matematice, ci fluxul patetic al unei erudiții vii, subtile, armonioase, bazată în special pe asociație, pe alternanța între inducție și deducție. Datorită nu știu cărei precizii patetice a textului, riști la un moment dat să crezi totul în absolut. De fapt, nu este vorba decît de o ipoteză, firește, literar absolutizată. Alteori, explicarea originală a timpului din finele însemnărilor te face să crezi încă o dată că jurnalul lui Mircea Malița este o amplă meditație asupra Timpului, asupra Destinului, o invitație directă la desăvîrșire după tiparul omului clasic — filozoful antic ; că întreaga carte este o călătorie în căutarea unor „cheițe“ ale eternității.*

Mircea Malița este, prin „Repere“ *și mai ales prin* „Sfinxul“, *o personalitate filozofică a vieții noastre literare. Ea lansează o primă chemare ori rechemare la ordine, la proporție, a spiritului nostru românesc, la acel „sens al clasicismului“ legiferat de Călinescu, savantul cu cele mai multe aparențe dionisiace.*

M. N. RUSU

7 arte 7 zile

SINTAGME

Șerban Cioculescu : „VIAȚA LUI I. L. CARAGIALE“, ediția a II-a revăzută. E.P.L.

Un Caragiale nemuritor.

Imre Toth : „AHILE“. Paradoxele eleate în fenomenologia spiritului. Ed. științifică.

Eveniment editorial. Cartea este o excelentă contribuție la interpretarea fenomenologică a paradoxelor, precum și a întregului proces de creație conceptuală.

Alexandru Duțu : „COORDONATE ALE CULTURII ROMÂNEȘTI ÎN SECOLUL XVIII“, E.P.L.

Noi ipoteze despre secolul XVIII românesc, integrat în perspectiva culturii europene.

Axel Munthe : „CARTEA DE LA SAN MICHELE“, E.L.U.

O traducere nouă a impresiilor și amintirilor devenite de mult celebre ale medicului suedez Axel Munthe.

Robert Graves : „INGROZITORUL DOMN GUNN“, E.L.U.

Robert Graves este un maestru al genului scurt. Volumul încearcă să ne demonstreze.

Mariano Azuela : „CEI DIN VALE“, E.L.U.

Cronica extrem de dramatică a revoluției mexicane din 1910.

Laszlo Anna : „CA PEȘTELE IN AER“, E.L.U.

Prezență tînără și asiduă în presa literară din Ungaria, autoarea ne avansează un volum de nuvele.

„VICTIMELE DATORIEI“ — DRAMA DISOLUȚIEI

A doua premieră ionesciană a stagiunii actuale, „Victimele datoriei“, a oferit ocazia Teatrului „Lucia Sturdza-Bulandra“ să pună în scenă o piesă care încheie prima parte a creației lui Eugen Ionescu.

Întreaga dramaturgie ionesciană încearcă să fie o pledoarie pentru ideea eliberării omului de orice apăsări și „Victimele datoriei“ este una din piesele care luminează o cauză a acestei apăsări, cea care sălășluiește în om — conformismul ; Choubert acceptă toate acuzațiile polițistului, toate metodele acestuia, care-l înjosesc, îl dezumanizează, din teama paralizantă a omului obișnuit să respecte autoritatea represivă, deși în particular pare un om cu păreri proprii despre teatru sau legi.

Ionescu, ca și Pinter, se opresc în opera lor asupra acestui proces de dezintegrare a individului cu aparență de consistență. Convins că tragicul cotidian n-a dispărut, dar despre el nu se mai pot scrie tragedii, Eugen Ionescu își numește piesa „pseudo-dramă“, încercînd o fuziune între tragic și comic, pentru a crea o tensiune în stare să aducă spectatorul în veritabile situații-limită. Atunci rîsul spectatorului, ca și al autorului, în fața abisului existențial, este crispat, tragic, neliniștitor și nervos.

Personajele sale sînt simboluri transparente ale condiției umane ; ele distrug orice iluzie și insinuează un mod de viață pe care l-ar putea parcurge orice spectator. Aparent paradoxală, disoluția eului domnului Choubert începe după exprimarea dorinței de elucidare a numelui unui locatar de un polițist. Acceptarea va fi începutul tuturor „necazurilor“ domnului Choubert, care, pus să mănînce pînă la pierderea tuturor calităților intelectuale, căznindu-se să elucideze o enigmă de nedezlegat, însoțit de îndemnurile celorlalți care strigă : „Înghite, înghite, mestecă, mestecă“, va ajunge la disoluții. Personajele din jurul său se metamorfozează numai din perspectiva lui ; e o metamorfozare iluzivă. Madeleine, soția sa, se îndepărtează de el în timp, îmbătrînind, apoi funcțional — în momentul în care e socotită amanta polițistului. Choubert însuși se dezintegrează prin evoluția sa pe toate dimensiunile timpului, prin participarea alături de celelalte personaje la împlinirea unei datorii, obsesie absurdă, fără scop.

Paul Bortnovschi a reușit să compună interiorul indicat de autor și doar atît, în schimb interpreții au dovedit, sub sigura îndrumare a regizorului Crin Teodorescu, calități actoricești nedezvăluite încă, în special Ștefan Bănică și Gina Patrichi, care mai păstrează unele ostentații, ce ar trebui cedate. Virgil Ogășanu joacă relaxat și spectatorii au avut ocazia să urmărească un Choubert ionescian, nu unul adaptat. Mircea Albulescu are expresivitatea-i binecunoscută, de data aceasta mai refulată, conformă cu valențele personajului ionescian.

Cu „Victimele datoriei“, Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra“ a prezentat unul din spectacolele cele mai bune ale stagiunii 1968—1969, prin efortul redusei echipe actoricești, demn de toată lauda.

Sebastian SÎRCĂ

OPERETE ROMÂNEȘTI LA CONSERVATOR

Nu s-ar putea spune că în privința creației stăm strălucit cînd e vorba de opereta autohtonă. Degetele unei singure mîini ne sînt suficiente pentru a număra reușitele acestui gen la noi. „Lăsați-mă să cînt“, „Lysystrata“, „Plutașul de pe Bistrița“, „Ana Lugojana“, și... gata. Faptul apare desigur paradoxal ; interesului constant pe care publicul îl manifestă seară de seară umplînd sala de pe Splai i se răspunde din partea compozitorilor noștri cu tăcere. Iată primul și poate cel mai important cîștig realizat prin spectacolul de operete românești prezentat pe scena Studioului Conservatorului din București. Profesorul și compozitorul Victor Iusceanu, plecînd de la două texte de Alecsandri, „Harță răzeșul“ și „Piatra din casă“, a creat două operete într-un act, pline de savoare și iz autentic românesc. Componistica lui Victor Iusceanu are candoare și sinceritate, ea amintind ades tehnica neîntrecutului Rimski-Korsakov. Muzica din cupletele soliștilor conturează bine personajele, venind să îmbogățească liniile lor definitorii sugerate de text.

Dintre realizatorii spectacolului îl voi aminti în primul rînd pe Mihai Marta. Semnînd regia, machiajul și fiind în același timp interpret principal în ambele operete, el a dat dovadă de energie, pasiune și talent, însușiri întîlnite rar printre colegii săi de breaslă. În „Harță răzeșul“, soprana Daniela Voicu dovedește încă o dată afinitățile sale pentru operetă. Vocea plăcută și clară, dublată de o prezență scenică atrăgătoare, este pusă în slujba unei inteligențe artistice deosebite. Rolul Tarsița a prilejuit Lilianei Pagu o apariție remarcabilă, ce ne face să o urmărim pe viitor cu interes. În același rol, Ana Molla, învingînd emoțiile debutului, a cîntat cu o voce frumos timbrată și a jucat cu mult simț al măsurii un rol care, evident, nu i-a solicitat toate resursele interpretative. George Crăsnaru este ceea ce se numește „o voce“. Timbrul său de bas are sonorități de bronz, ce-l recomandă, desigur, spectacolului de operă.

„Piatra din casă“ a fost onorată de prezența în distribuție a mult apreciatei soliste de la Teatrul de operetă Vally Niculescu, care, din toate punctele de vedere, a fost un cap de afiș. Dar Smaranda Toscani, Zoe Meridineanu, Vasile Cernăianu, Mihai Marta, Mircea Mihalache sau Radu Popescu s-au mobilizat și n-au lăsat să se creeze un gol valoric între prestigioasa solistă a Teatrului de operetă și restul distribuției. Spectacolul a cîștigat în coeziune, cronicarul neputînd remarca pe cineva fără a nedreptăți pe alții. Luată global, „Piatra din casă“ constituie succesul serii. Ca întotdeauna la înălțime dirijorul Grigore Iosub și scenograful Silviu Ioniță.

Seriozitatea de care au dat dovadă toți realizatorii amintiți mai sus au transformat un spectacol „ușor“ într-o manifestare de prestigiu.

Cristian MIHĂILESCU

„LA EST DE EDEN“

Filmul lui Kazan, destul de îmbătrînit în filmografia autorului (15 ani), este bogat în revelații. În primul rînd, fiind opera unui om de teatru, nu ne lasă să întrevedem servituțile reminiscențelor scenice. Kazan, nu trebuie să uităm, a fost profesor-fondator la o celebră „fabrică de actori“ — Actors' Studio. Însă, ca și Bergman sau Visconti, mai puțin Welles, Kazan și-a transformat activitatea teatrală într-un laborator pentru film, fără a nega celei de a 7-a arte virtualitățile specifice. În al doilea rînd, „La est de Eden“ este primul film cu James Dean, născut pentru ecran infinit mai mult decît mitul precedent cu care a fost deseori comparat — Rudolf Valentino. În al treilea rînd, modalitatea ecranizării abordate de regizorul american explodează tiparele mutațiilor literatură-film, prin discernămîntul operației la care a fost supus romanul lui Steinbeck. Acesta reprezintă o materie puțin maleabilă pentru o transpunere cinematografică, întinzînd cineastului destule capcane : latura melo, tentația unui film mamut sau a unui serial gen „Forsyte“. Kazan, așa cum ne-a demonstrat și în „America, America“, posedă însă un ales simț al măsurii, destul de rar întîlnit pe meridianele cinematografice. În același timp, „La est de Eden“ reprezintă și o experiență a cineastului american, care abordează romanul în primul rînd ca producător, deci eliberat de reticențele puritanismului hollywoodian. Astfel, aluziile clare la adresa unei societăți bîntuite de naționalism, ipocrizie și false sentimente capătă plenitudinea unui act critic, pierdut în roman pe căile parabolei biblice.

De asemenea, Kazan, debutant în cinemascop, descoperă procedeului, cu ajutorul excelentului operator Ted Mc Cord, virtuți dramaturgice inedite, prin pendulări, planuri înclinate, compoziții pe verticală, ce reliefează atmosfera lirică străfulgerată de violența ciocnirii caracterelor. Finețea impresionistă a imaginii este dublată de plastica secvențelor, care evocă direct parabola lui Steinbeck : ușa Kate-ei, simbolizînd pierzania, copacul unde se întîlnesc Cal, Abra și Aron, amintind de arborele cunoașterii, și cina dublînd parcă tabloul lui Leonardo da Vinci, însă cu o figurație restrînsă. Simbolizînd reabilitarea morală, filmul lui Kazan oferă spectatorului și momentele dramatice ale opțiunii între Bine și Rău. Însă, spre deosebire de roman, cineastul acuză direct o falsă moralitate, mascată de sentimente cucernice, făcînd în același timp elogiul unui realism eficace în prezența unui adevăr dificil. Nonculpabilitatea legată de o fatalitate interioară este apărată de Kazan cu aceeași fervoare ca și în „America, America“, cu care „La est de Eden“ are nu puține puncte comune (paralela Cal-Stavros este edificatoare).

Hegemonia moralei asupra afectelor este condamnată și de rigoarea cu care Kazan epurează filmul de ambiguități metaforice. Nostalgia originalului, orchestrat amplu de Steinbeck pe coordonatele unei veritabile epopei, nu scade cu nimic meritele regizorului Elia Kazan.

Călin STĂNCULESCU

SUPREMA OPȚIUNE A VIEȚII

Pentru studentul Gabriel Georgescu, *de la Institutul politehnic din Brașov, cea mai frumoasă zi din viața sa a fost — așa cum însuși mărturisește — ziua aceea de 15 decembrie 1968, care i s-a fixat în memorie ca un moment fundamental, ca un adevărat jalon de etapă nouă. Ea a însemnat pentru tînărul silvicultor din anul III ziua în care aderența sa profundă, opțiunea supremă pentru cauza Partidului Comunist Român au primit votul unanim de aprobare, atestarea și investitura adunării generale a organizației de partid a facultății*

Chiar în seara acelui memorabil 15 decembrie, o scrisoare redactată „dintr-o suflare" apuca drumul poștei către Focșani, purtînd mesajul emoționant al studentului brașovean către tatăl său. La mai puțin de o săptămînă sosea răspunsul de felicitare de pe meleagurile Moldovei, cu înștiințarea expresă pentru fiu: „În curînd voi fi și eu primit în partid. Te invidiez că mi-ai luat-o înainte...".

Emoțiile și bucuria acelei zile Gabriel Georgescu le-a împărțit cu colegul său de an Petru Boghian, *originar și el tot din Moldova. Au depus cererea și dosarul de primire în partid în același timp și au fost discutați în aceeași adunare generală a organizației P.C.R. pe facultate.*

Amîndoi mi-au vorbit despre solicitudinea cu care a fost întîmpinată, încă din toamna anului trecut, dorința lor de a intra în rîndurile membrilor de partid, adusă la cunoștința comitetului U.T.C. al facultății și a biroului organizației P.C.R. Dorința izvora din convingeri politice ferme, dintr-o solidă pregătire ideologică, dintr-o atitudine matură, responsabilă față de tot ce se petrece în jurul lor, față de sarcinile încredințate în cadrul organizațiilor de tineret: primul ca secretar al biroului U.T.C. de an, celălalt ca activist A.S. Munca depusă de ei în această calitate, rezultatele profesionale, întreaga lor conduită morală au constituit cele mai elocvente „cărți de vizită", „recomandările" cele mai expresive pe care s-a întemeiat hotărîrea adunării generale a comuniștilor. Cu ei sporea în acest fel cu încă doi numărul studenților-comuniști din facultate, iar grupa de partid a anului III Silvicultură atingea cifra de 12 membri.

Perioada care s-a scurs de la acea frumoasă zi de decembrie, evocată cu atîta emoție și mîndrie de interlocutorii mei, s-a înscris pentru ei ca o perioadă de muncă intensă, care ilustrează gradul lor de conștiință, prezența activă și impunătoare în tot ce ține de preocupările lor și ale celor în mijlocul cărora trăiesc. Despre ei, colegul de an Florin Apostu, *organizatorul grupei de partid, afirma că ambii reprezintă un „îndemn mobilizator" pentru ceilalți studenți, un exemplu de comportament atît în domeniul profesional, cît și pe linie de organizație, meritîndu-și astfel pe deplin calificativul de „cei mai buni între cei mai buni"...*

Dan Nemeș *și* Petre Papuc *din anul IV Mecanică se numără — cum se exprimă ei — printre cei mai „tineri" comuniști din facultate. Amîndoi au o vechime în partid de... două săptămîni de zile și se află încă sub impresia prelungită a acelei după-amieze de sfîrșit de februarie, cînd au fost chemați în fața adunării generale a organizației P.C.R.*

Pentru Dan Nemeș, primirea sa în partid încununa o veche aspirație, un vis nutrit cu ardoare încă de pe vremea cînd, după absolvirea liceului, lucra ca angajat al unei întreprinderi din orașul natal — Alba Iulia. Acolo, printre muncitori, cunoscuse mulți comuniști mai tineri și mai vîrstnici, cu care discutase adesea îndelung și cărora le poartă și azi o veche amintire. În facultate s-a împrietenit de la bun început cu colegul său de grupă, I. Romanca, *venit ca și el la institut direct din producție, dar „cu carnetul de partid în buzunar". Încă din anul III, cînd a apreciat că timpul petrecut în facultate oferă suficiente date pentru cunoașterea sa, s-a adresat secretarului biroului organizației de bază P.C.R., conf. univ. dr.* Iosif Soare, *cu care studia una din materii și cu care susținuse deja un examen. Încurajat, ajutat și îndrumat atent în intenția sa, cererea lui Dan Nemeș s-a aflat, la mai puțin de un an de la acea primă discuție, pe ordinea de zi a adunării generale a organizației P.C.R. pe facultate.*

Ambiția îl făcuse ca în sesiunea care a precedat acest eveniment să dovedească încă o dată buna-i pregătire profesională, aflată în permanentă creștere către cotele superioare, carnetul său de note indicînd media generală 9.

În fața întregii adunări, la care au participat și cei aproape 30 de studenți-comuniști, Dan Nemeș s-a angajat, printre altele, ca în sesiunea din vară să obțină calificativul maxim. Îl obligă la aceasta noua sa calitate de membru de partid, ca și funcția pe care o îndeplinește în cadrul comitetului U.T.C. pe facultate.

Cu prietenul și colegul său Petre Papuc *lucrurile s-au petrecut întrucîtva asemănător. Originar din Cîmpina, fiu de muncitori, el a trăit mult timp în ambianța familiei în care respira puternic dragostea și respectul față de muncă, cinstea și simțul datoriei cultivate de o mamă harnică și grijulie, apreciată și ca o veche membră a Partidului Comunist Român. Primirea sa în rîndurile partidului venea să împlinească astfel un destin firesc, sentimente resimțite de mult în căminul părintesc, convingeri politice cristalizate și ajunse la deplină maturitate aici, pe băncile institutului brașovean.*

„— N-am reușit să discut încă cu mama, deși i-am scris imediat, dar îmi închipui cît de fericită trebuie să fie !... Participarea este în primul rînd a mea și mă mîndresc că, la cei 22 de ani pe care-i am, fac parte din marea familie a comuniștilor, că prin integrarea mea în această puternică familie mi-am manifestat hotărît adeziunea la detașamentul de avangardă și conducătorul înțelept al poporului nostru — Partidul Comunist Român. Știu ce răspunderi politice și morale îmi incumbă ca membru de partid și mă voi strădui ca prin întreaga mea activitate să fiu mereu la înălțimea acestor răspunderi..."

Gabriel Georgescu, Petru Boghian, Dan Nemeș și Petre Papuc nu sînt decît cîțiva din cei peste douăzeci de studenți-uteciști ai Institutului politehnic din Brașov primiți în cursul acestui an universitar în partid. Ei grăiesc în chip convingător despre munca politică, intensă și sistematică, desfășurată de organele de partid și U.T.C. de aici în rîndurile studenților, despre atenția și grija acordate celor care aspiră la înaltul titlu de membru al Partidului Comunist Român, creșterii tinerilor comuniști...

Ion SEGĂRCEANU

INTI

Pentru că nimeni nu ar publica — așa cun
— un ciclu de interviuri cu NEpersonalități, p
socotesc o astfel de aventură spirituală mai
interes decît altele, al căror interes pare as
la bun început, risc acum acest interviu cu S
NESCU, student la Politehnică, în București,
luat — mai bine zis *smuls* — după ce l-am
două ore în oraș. Am notat, pe cît a fost posi
rile prin care a trecut — de fapt, pe unde s-
— împrejurările în care ar fi avut niște ide
sante — dacă ar fi fost întrebat — tot ce ar
după credința mea, să-i atragă atenția. L-am
apoi la o cafea propunîndu-i un interviu desp

. . . .

Prima întrebare pusă de mine:
— Dacă, prin absurd, toți cei care te cunos
numele dumitale scris pe această pagină, c
gîndi chiar la dumneata?
— Cred că nimeni. O clipă. Dacă publicați
tografie...
— Nu.
— Atunci e clar. Nimeni.
— De ce?
— Păi, așa cum ați precizat, nu sînt o pers
Nu sînt un tip remarcabil. Nu sînt nici pre
Am tot ce-mi trebuie ca să nu prea fiu luat
— De ce „în tragic"?
— Am vrut să spun în serios.
— Dar te ocupi numai cu lucruri serioase
Prima întrebare pusă de Sergiu Ionescu:
— De ce nu publicați un articol cu un tip
mai înalt. Să fie unul foarte frumos, știți dum
tră cum, așa... Eu sînt într-o zi bună azi, răs
toate întrebările, dar să vedem cum ați di
el. Acum, în altă ordine de idei: cam ce-ați
dovediți prin întrebările pe care o să mi le
I-am răspuns că nu urmăresc, dinainte, să
ceva adică ceva rău, că îmi urmăresc nun
che credință a mea și anume că orice și oricin
extrem de interesant dacă îl privești de la o

BLITZ — INTERVIU de Emil Cojocaru

confidențe

Din sumarul primului număr al revistei Institutului pedagogic Constanța, „Ex ponto", sumar altfel bogat, bine echilibrat și cu virtuți publicistice evidente *(a cărui analiză o vom întreprinde în proxima noastră ediție)*, reproducem interesanta anchetă de mai jos, invitînd și noi, dimpreună cu cele două anchetatoare, pe cititori să-și spună părerea asupra chestiunii abordate.

CE AVEȚI DE REPROȘAT... BĂIEȚILOR?

Ne-am propus să stăm de vorbă deschis cu colegele noastre despre ei, despre ceea ce nu ne convine în purtarea lor, în felul lor de-a fi, în felul de a acționa în atîtea și atîtea situații. Ancheta noastră a cuprins un număr mare de colege, aproape o sută. Ne-am oprit cînd am văzut că răspunsurile se repetă. Am pornit cu plăcere, nerăbdătoare, curioase aproape, să aflăm părerea fetelor, adresîndu-le în acest scop aceeași întrebare: „Ce aveți de reproșat lor — băieților?" Trebuie să vă spunem că surprizele n-au întîrziat: în unele cazuri s-a refuzat să se răspundă, alteori fetele ne-au privit cu ochi mirați, așteptînd mai degrabă să plecăm decît să discutăm despre ceva care, sincere să fim, ne preocupă pe fiecare dintre noi. N-aveau nimic de reproșat sau aveau prea mult? Nu știm ce să credem.

Am fi acceptat cu plăcere prima alternativă, dacă realitatea nu s-ar fi grăbit s-o infirme. Păcat că visul acesta frumos a fost atît de scurt. Ne-au trezit la realitate răspunsurile următoare, mult mai gîndite și care erau rodul înțelegerii că perfecțiunea se atinge atît de greu.

Cele mai multe dintre colege au înțeles că discutăm nu din răutate, ci cu intenția de a-i ajuta, de-a schimba, pe cît ne este cu putință, ceva în aspectul general al relațiilor noastre cu băieții. Pentru acest motiv, se-nțelege, am cerut mai mult aprecieri generale, încercînd să evităm indiscreția.

Răspunsurile, s-o spunem, ni se par asemănătoare, chiar foarte asemănătoare, așa că, nu vă supărați, dragi colegi, vom fi cît se poate de aspre și necruțătoare, dar nu și nedrepte.

„Sînt nepoliticoși" *— ne-au răspuns majoritatea fetelor. Au văzut că nu ne mulțumim cu atît și s-au grăbit să argumenteze. „De pildă: zilnic, o grea problemă rămîne ocuparea unui loc la cursuri. Colegii noștri au ajuns pînă acolo încît susțin că banca în care ne-am așezat o fixaseră de la ușă ei". Un astfel de spectacol poți întîlni, într-adevăr, aproape în fața fiecărei săli de curs, pe culoarele de la etaj sau parter, în pauzele de la 9,30 sau 11,30. Se întrebau multe dintre colege: „Cum se face că băieții ajung uneori în urma fetelor? Ei sînt doar aceia care fac... totul să ajungă primii în sălile de curs".*

Studentele anilor I au observat cu timiditate: „De ce oare trebuie să ne privim colegii în ochi ca să nu trecem unii pe lîngă alții ca niște străini? E oare atît de greu să ne salutăm"? (Întrebarea aceasta ne-am pus-o și noi cu doi ani în urmă, dar nu i-am aflat încă răspunsul...

*Poate ne vor ajuta chiar ei!!!) În același cerc de id
mai multe din fetele din cămin ne-au mărturisit nemulț
mite: „Ne așteaptă nerăbdători în holul căminului, st
cu privirea ațintită spre ușa de la parter; e ora 19,00—20
sau o altă oră. Ne-am întîlnit, dar... unde mergem? Ci
să propună? Pornim la braț pe aceleași alei, discut
aceleași lucruri, le luăm de zeci de ori de la încep
Pînă cînd?! Nu cred ei, oare, că ar fi mai bine să d
cutăm și despre literatură, despre artă? Sîntem și n
vinovate, o recunoaștem; dar nu vreți, măi băieți, să
străduim împreună să ne schimbăm?"*

*Fetele au dreptate. Cîți dintre voi, dragi colegi, ne-
invitat la un muzeu? Preocupările sînt diferite, dar f
siguri că nu vom refuza să intrăm într-o librărie, o b
bliotecă, la Sala sporturilor sau la un film științific
fantastic. Și pentru că ne-am propus să fim necruțătoar
ce se întîmplă după ce ieșim de la un spectacol?*

*În legătură cu aceasta, peste 30 de studente ne-au mă
turisit sincer: „Nu purtăm cu nimeni discuții interesan
nu putem aprecia jocul vreunuia dintre actori, nu come
tăm aproape deloc cele urmărite pe scenă sau pe ecra
(Ce trist!).*

*Dar reuniunile? În timpul liber mergem adeseori
dans. Se ivesc și aici atîtea și atîtea aspecte! Fetele
s-au ferit să le amintească. Iată: „Ne-am pus întrebare
spuneau cîteva: colegii nu știu să invite o fată la dans
Nu știu că trebuie condusă la locul de unde au luat-o
că trebuie să-i mulțumească pentru dansul oferit?"*

*Vă înțelegem, dragele noastre, mai ales că alte cole
s-au plîns de aspecte tot atît de triste: „Ne așteptam
a doua zi după reuniune să fim salutate măcar de un
dintre băieții cu care am dansat, dar asta nu se pr
întîmplă. De ce oare?"*

*Spuneți-ne, în fine, ce v-a nemulțumit în purtar
noastră? Ne veți răspunde, poate, în numărul viitor
revistei; pînă atunci însă... ar mai fi ceva de reproșa
„Serile dansante — ne-au mărturisit alte colege — si
distracții care cer și o ținută corespunzătoare; dansă
cu mai multă plăcere atunci cînd partenerul are u
aspect îngrijit, un costum adecvat, decît atunci cînd poa*

AD-HOC CU UN POLITEHNIST MĂRUNŢEL

ɔtrivită. I-am cerut să-mi răspundă la întrebări cu
ıaximă sinceritate şi să vedem ce iese.
Eu :
— M-am ţinut după dumneata de la unsprezece
ră un sfert. Din tramvai. Erai în spatele a două
te. Una avea părul înfoiat şi te fereai parcă.
— Nu mă feream. Mă atingea cu părul şi mă
dila. Mă gîndeam că, în multe privinţe, e destul de
eplăcut să fii mărunt.
— Te referi la fete.
— Şi la fete. În general însă e neplăcut să priveşti
umai de jos în sus, iar de sus în jos să priveşti
umai aşa, în principiu, atunci cînd te simţi mai bine
regătit în ceva, doar de cîteva ori în viaţă.
— Citeşti ziarele ?
— Pe toate ! Nu glumesc. Am spus că le citesc, nu
ă le cumpăr. Un coleg de la cămin cumpără de trei-
ıtru lei pe zi reviste şi ziare. Am impresia că are
ı fel de idee fixă. Nu l-am văzut niciodată citind. De
tfel, mulţi colegi au astfel de idei curioase. La în-
eput îmi păreau chiar curioase, dar, dacă mă gîndesc
ine, şi eu am ciudăţenia mea. Nu vreţi s-o aflaţi ?
— Deocamdată nu. Vroiam să te întreb de ce te-ai
itat de două ori la fotografiile de la cinematograful
Lumina" ?
— Mă gîndeam să iau bilet pentru diseară. Mă gîn-
eam dacă e un film suficient de prost ca să intru.
— Cînd consideri că un film este — aşa cum spui
— destul de prost ca să fie văzut ?
— Mie-mi plac comediile. De la filmele lui Tati —
m văzut şi „Vacanţele domnului Hulot" — nu am mai
vut şi alt prilej să zic : o comedie de clasă. În schimb,
u rulat nenumărate filme idioate. Atunci, decît să
ăd un film sobru şi mediocru, mai cu folos văd să
cem... să le luăm la rînd, după ziar : „Pentru încă
uţini dolari", „Marele şarpe", „Pantoful cenuşăresei".
a astea, dacă priveşti bine, poţi să împuşti doi iepuri.
a „Samuraiul" nu poţi să împuşti decît un iepure,
ic şi şchiop.
— Te-ai uitat în vitrina unei librării la cărţile teh-nice. Ştii că în cealaltă vitrină sînt expuse cărţi de artă ?

— Da. Dar nu mă prea interesează.

— De ce ?

— Păi, pentru că nu mă interesează. Eu sînt o fire comună V-am spus doar că-mi plac comediile. Văd expoziţiile mari, uneori şi pe cele mici ; ca să vă surprind, vă mărturisesc că am fost şi la expoziţia Paul Klee. Dar nu sînt un pasionat. Am colegi care se ocupă. Cred că la Politehnică sînt cam tot atîţia preocupaţi de pictură — să zicem — ca şi la Universitate. E o prejudecată că politehniştii sînt închişi numai în meseria lor. Profesiunea nu-ţi dă voie mai mult. Eu cred în utilitatea socială a unui inginer bine pregătit şi nu cred într-un inginer mediocru, dar care are abonament la Filarmonică. Faceţi un sondaj la concertele de muzică uşoară de la Casa studenţilor şi o să vedeţi că, proporţional, vin studenţi de la toate facultăţile, în egală măsură.

— Vei fi un inginer bun ?

— Da. Nu foarte bun, aşa cum cred eu că trebuie să fie unul foarte bun, dar un inginer apreciat am să fiu. Nu am notele cele mai bune din grupă sau din an, dar, la noi, nu ştiu dacă ştiţi, e foarte greu să te „strecori". Ori înveţi, ori nu. Şi, cum capul nu te ajută întotdeauna cît ai vrea... E o problemă şi asta. E destul de dureros să nu fii *o personalitate*, e destul de greu şi de complicat să mergi înainte ştiind cam cît îţi poate capul. Eu ştiu. Şi merg înainte. E puţin ?

— Cam cîţi din colegii dumitale ar răspunde la fel la întrebările mele ?

— Chiar la fel, la fel, puţini, dar aproximativ la fel poate cincizeci la sută, poate mai mulţi.

— Ce cărţi ai citit în ultimele două săptămîni ?

— Aşa, lectură particulară, ca în armată ?... Nu prea multe. Să văd... Una poliţistă, de-a noastră, slabă, „Cartea de la San Michele"... şi cam atît. Mi-am cumpărat pentru la vară primele patru volume din Dostoevschi.

— Citeşti „Viaţa studenţească" ?

— Nu toată. Paginile de ştiinţă, cele de învăţămînt, cînd e vorba de noi, şi de la mijloc, cîteodată. Aveţi multe articole prea mari. Eu, personal, nu am încredere în articolele lungi.

— Ai o iubită, o prietenă ?

— O prietenă, propriu-zis, nu am. Îmi place o colegă. Cred că şi eu o interesez întrucîtva, dar...

— I-ai mărturisit că-ţi place de ea ?

— Nu. E prea bine îmbrăcată. Eu, cum vezi...

— Totuşi, trebuie să i-o spui.

— Da, ar fi o idee.

— Joci poker ?

— Eu ??? Fii, domnule, serios. N-am nici bani şi nici nu mă interesează. De altfel, unde să joc ? E un club pentru asta ? Dumneavoastră scrieţi mereu că studenţii toacă banii la poker, dar eu nu vă cred. Îl cunosc numai pe unul care a fost dat afară din facultate şi apoi a fost reprimit. Asta, da, e mare meşter. E unul înalt, cu perciuni, a avut şi o poză în revistă. Dispare în fiecare noapte.

— Încearcă să te defineşti ca student român al anului '69.

— Un student mediu. Nu mediocru.

— Eşti modest ?

— Nu. Încerc să mă definesc în raport cu ce aş vrea să fiu, nu cu ce sînt. Ar trebui să spun că sînt un student bun. Aşa cred că se spune despre mine, atunci cînd se spune, bineînţeles. Dacă aş fi luat în serios, nu persoana mea, ci eu, studentul mediu, adică cei care prin fire nu sîntem prea băgăcioşi, ar fi bine.

— Faci sport ?

— Unde ?

— Care crezi că este ideea acestui interviu, cîştigul lui ?

— Păi, tocmai asta, că e primul. Dacă iei un interviu unei personalităţi afli cum i-a mers strună totul în viaţă, sau nu i-a mers. Fiecare răspuns pare exemplar, pilduitor. Şi, deodată, iată că există şi unul Sergiu Ionescu, care, luat la bani mărunţi, are ceva pilduitor în el. Sau nu are.

— Aminteai de o ciudăţenie, ciudăţenia dumitale...

— Aiurea, n-am nici una. Mi-ar place să am una, dar încerc şi nu-mi iese. Nu-mi daţi o sugestie ?

— Asta ar fi ideea altui interviu.

O. TUDORAN

uză sport de o culoare ţipătoare, pantofi de pînză
oni de doc"...
oarcem la cămin de la reuniune, de la un spec-
u de la o plimbare. Pe holuri, în camere, e li-
ar părea că totul e aşa cum trebuie să fie. Cîteva
ar şi încep iar zgomotele asurzitoare ale calorife-
emările acelea de la etajul III : Lili sau Vivi... Dar
umele lui Dumnezeu, renunţaţi o dată la discuţiile
e de la ferestre, cu atît mai mult cu cît la orele
îrzii, acolo sus, folosiţi nişte expresii ce nu vă
c cinste. Să nu spuneţi că sînteţi provocaţi !
ă cei cu astfel de „maniere" reprezentaţi minori-
i mizaţi pe ea), dar aceasta nu vă îndreptăţeşte,
urtarea greşită faţă de colegele voastre. Am avea
lte de spus, dar ne temem să nu generalizăm a-
gesturi, anumite purtări necuviincioase, cu totul
e de un student şi care se ivesc din nefericire pe
olo. Desigur, mulţi dintre voi veţi găsi în purtarea
multe lipsuri din cele reproşate aici. Bănuim că
i avut nefericita ocazie să vă fie reproşate chiar
prietenele voastre. Au sperat, aşa cum sperăm
ă nu le veţi înţelege greşit. Iată însă că...
vrut să vorbim şi despre alţi băieţi, din afara in-
i, cu atît mai mult cu cît pe străzile Constanţei
e vulgare sînt rostite la orice pas. Spaţiul însă
ermite. E regretabil, totuşi, dragi colegi, că uneori
i... [...]
em să încheiem mai înainte de a nota şi alte
ntrebări puse în cadrul anchetei de colegele
Să transcriem : „Cum îşi explică băieţii că se vede
rar cîte o studentă la clubul nostru? Nu cumva
gi, băieţi foarte buni în fond, se tem să-şi arate
a fire, de teama de a fi ironizaţi de alţii şi de aceea
rîndul nepoliticoşilor ? Cum se explică faptul că
ăieţii foarte buni asistă impasibili cînd este jignită
legă ? Ce ar fi dacă actul desolidarizării publice
t un fapt frecvent ? Sau există sentimentul că
ar pierde o poziţie cucerită ?

Magdalena PALIŞTAN
Gabriela PÎRVAN

DERANJAMENTE TEHNICE ŞI NU NUMAI !

În numărul 10 al revistei noastre, foiletonul „Melomani şi huligani" viza modul cum se desfăşoară unele „concerte de miercuri seara" de la Casa de cultură a studenţilor „Grigore Preoteasa" din Bucureşti ; viza faptul că unii studenţi, nu prea puţini, confundă sala de concert cu peluza stadionului. Iată însă că am primit o scrisoare, în care, fără a scuza manifestările atonale ale acestui gen de „melomani", expeditorul, ADRIAN ŞERBAN, student la Facultatea de fizică, ne arată şi reversul problemei :

De la apariţia articolului din „Viaţa studenţească" s-au ţinut încă trei spectacole. Două prezentate de Teatrul de estradă „Ion Vasilescu", unul de formaţia „Sfinx". Primele două au fost bine primite de studenţi, fără manifestări străine de estetica muzicală. „În schimb formaţia „Sfinx", scrie corespondentul nostru, a fost sub orice limită". Şi iată de ce : în faţa unei săli pline, orchestra a început să se încălzească, să se organizeze : să urce pianul pe scenă, să planteze amplificatoarele, microfoanele şi celelalte accesorii în locurile ce li se cuveneau să fie găsite dinaintea bătăii gongului. În fine, după vreo 20—30 minute de întîrziere „la vedere", solistul Radu Tănase a început să cînte în acelaşi timp „partitura specială" a difuzoarelor şi amplificatoarelor complet dereglate ; practic solistul fiind redus la funcţia de tehnician, electrotehnician : „Solistul Radu Tănase regla amplificatorul întorcîndu-se cu spatele la sală (în acest timp i s-a întrerupt şi legătura microfonului cu amplificatorul) cînd a fost nevoit să se oprească din cîntat, pentru a remedia defecţiunea".

La aceste defecţiuni tehnice s-au adăugat şi cele artistice, unele de-a dreptul penibile.

Desigur, ceea ce a urmat nu s-a mai numit concert, ci o discuţie între spectatori şi „formaţie" despre un... posibil concert.

„O mare parte din ei (spectatori, n.n.) au părăsit sala la mijlocul spectacolului, regretînd timpul pierdut..." Alţi au vociferat.

Autorul scrisorii se întreabă pe bună dreptate : „Oare nu controlează cineva din conducerea Casei de cultură programul înainte de a fi prezentat pe scenă ? De ce atmosfera aceasta de improvizaţie ? Nu urmăreşte nimeni repertoriul şi ţinuta artistică a formaţiilor (în special studenţeşti) ce se perindă pe scena Casei de cultură ?"

OMICRON

EVRIKA!

Prin laboratoarele lumii

Există vreo legătură între fluturi și mamele cu Rh negativ? Da: aceeași ca între căderea unui măr și legea gravitației!

Povestea acestei descoperiri începe în anul 1939, cînd doi americani, Levine și Stetson, comunică părerea lor asupra unuia din motivele cele mai frecvente ale morții noilor născuți sau copiilor anormali — „icterul grav familial" — boală care la anumite familii se agrava pe măsură ce creștea numărul copiilor. Ei demonstrează că acest fenomen nu este o boală ereditară, ci o „reacție de respingere" de către organismul mamei a propriului său copil.

Cercetările ulterioare — cunoscute astăzi — demonstrează că, în afară de cele patru grupe clasice (A, B, AB, O), sîngele uman al rasei albe se mai împarte într-o subgrupă foarte importantă — RH. 85 la sută din oameni au „RH pozitiv", ceea ce înseamnă că globulele lor roșii sînt purtătoare nu numai ale antigenilor A, B, AB, sau O, dar și ale antigenului Rhesus — astfel numit fiindcă sîngele anumitor maimuțe conține întotdeauna acest antigen.

Ceilalți 15 la sută sînt numiți „RH negativ", fiindcă sîngele lor nu are acest antigen RH și, neavîndu-l, organismul lor consideră antigenul RH drept corp străin, iar în cazul unei intrusiuni pun în mișcare întregul proces de distrugere necesar pentru respingerea unui corp străin organismului. În cazul repetării acestei intrusiuni, reacția este din ce în ce mai puternică, producînd anticorpi mai activi. Această descoperire a explicat unele accidente survenite în transfuzii, cu toate că sîngele era din aceeași grupă.

Intrusiunea poate avea loc cînd o mamă RH negativ concepe un copil care are RH pozitiv, ca și tatăl. În acest caz, primul copil este de multe ori normal, dar în timpul nașterii se poate întîmpla ca globulele roșii conținînd RH să intre în circulația sangvină a mamei; organismul mamei produce atunci anticorpi punîndu-și în funcțiune sistemul de apărare, care va fi din ce în ce mai virulent, atacînd deci viitoarele sarcini.

Îndată ce aceste procese au fost cunoscute, s-au căutat tratamente care să salveze copilul. Uneori s-a recurs la transfuzii complete pentru preschimbarea sîngelui noului născut. Alteori s-a provocat nașterea prematură în mod artificial, pentru a sustrage copilul anticorpilor produși de mamă și a i se face transfuzia cît de repede. În 1956 s-a ajuns la descoperirea unor teste care permiteau, prin analiza lichidului amniotic, să se determine cît de mult suferă fătul din cauza anticorpilor și deci să se hotărască necesitatea unei nașteri premature. Dar aceste tratamente erau de multe ori inutile. În 1964, dr. Liley din Noua Zeelandă încearcă și reușește transfuzii de sînge făcute fătului chiar în uterul matern, operațiuni care devin apoi destul de frecvente, dar cu rezultate tot atît de nesigure.

De curînd, dr. C. A. Clarke, din Anglia, convins că aceste metode nu pot avea rezultate efective, face cercetări în speranța de a descoperi o metodă de profilaxie. Și iată condițiile cu totul neașteptate în care a fost descoperită această metodă: dr. Clarke era un mare amator de fluturi și reușise chiar — lucru foarte rar — ca fluturii ce-i îngrijea să se reproducă în captivitate. El urmărea cu multă atenție mimetismul lor. Și era foarte interesat de această posibilitate pe care o au fluturii (dar numai femelele) de a se transforma, prin simpla modificare a culorii aripilor, într-un animal dezgustător atunci cînd riscau să fie atacați de vreo pasăre.

Un singur grup de gene controlează acest mimetism și Clarke a avut într-o zi revelația că această organizație ereditară este asemănătoare cu cea care conduce repartiția grupurilor sangvine la om și că mecanismul de interaxiune care există la fluture între sex și mimetism trebuie să fie asemănător cu cel observat între grupele sangvine în momentul formării anticorpilor.

Se știa că la 20 la sută din cazurile de incompatibilitate Rhesus nu se formau anticorpi nocivi pentru copil în organismul mamei „din cauza intervenției unui mecanism protector care rezulta din interacțiunea genetică cu celelalte grupe sangvine".

Cînd sîngele mamei este din grupul O, el conține de la început anticorpi contra sîngelui din grupele A și B; dacă tatăl aparține unuia din aceste grupuri și dacă copilul cu RH pozitiv este, de exemplu, de tipul A, anticorpii materni anti-A vor distruge imediat globulele roșii ale copilului, care ar putea în momentul nașterii să intre în circulația mamei și această distrugere este așa de rapidă încît nu mai are loc procesul de producere a anticorpilor Rhesus. Deci chiar în cazul incompatibilității Rhesus, copiii acestor perechi numite ABO incompatabil vor fi normali și numai cei ai perechilor ABO compatibile vor suferi de reacția de imunizare a mamei.

Problema era deci de a da organismului un dispozitiv de protecție asemănător aceluia pe care natura îl dă perechilor ABO incompatibile.

După multe cercetări s-a încercat injectarea de anticorpi anti-RH imediat după naștere; intrînd în organism imediat după naștere, acești anticorpi distrug imediat globulele Rh + ale copilului și împiedică deci procesul de imunizare a mamei.

Așadar, acest principiu, deseori întrebuințat în strategie — de a da arme defensive organismului înainte ca acesta să și le fabrice singur — a fost pentru prima oară întrebuințat în medicină.

Geografia infarctului

În infarctul de miocard problema cea mai importantă este determinarea în cel mai scurt timp posibil a suprafeței zonei atinse. De aceasta depind pronosticul maladiei și posibilitățile de recuperare funcțională. Pînă acum diagnosticul depindea de electrocardiografie. Însă posibilitățile lecturii erau dificile și interpretarea ambiguă. S-a preconizat însă o nouă metodă care, numai la o oră de la declanșarea infarctului, permite realizarea unei hărți precise a regiunii devitalizate. Pusă la punct de profesorul Prokop Malek, de la Institutul de chirurgie clinică și experimentală din Praga, metoda utilizează procedeul „scintigrafiei", care permite studierea organelor cu ajutorul atomilor marcați. Procedeului îi lipsea însă o substanță adecvată. Profesorul Malek și colaboratorii săi au descoperit-o într-o fracțiune a mercurocromului marcat de un izotop radioactiv al mercurului (Hg 203) și au botezat-o mercurascan. Metoda experimentată în laborator a dat rezultate excelente. Luate după 24 de ore de la infarct, scintigramele au apărut semnificative: regiunea devitalizată era riguros delimitată. Aplicat omului, procedeul a întrecut toate așteptările. O scintigramă excelentă poate fi obținută la o oră după infarct; teoretic, mercurascanul se poate fixa în țesuturi chiar în timpul accidentului, cînd fibrele miocardului se devitalizează unele după altele. O altă calitate a mercurascanului este separarea rapidă de țesutul sănătos. Astfel tehnica profesorului Malek permite urmărirea evoluției bolii și desfășurării vindecării. În timp ce țesuturile se reconstituie și recuperarea funcțională progresează, pe scintigrame succesive se reduce zona devitalizată.

Oceanul pe masa dumneavoastră...

Alimentarea cu apă potabilă pune probleme din ce în ce mai acute. De aceea a devenit necesară o metodă industrială pentru desalinizare. Procedeele clasice (evaporare, electrodializă) au dat rezultate modeste. Un procedeu de „osmoză inversă" pus la punct de cercetătorii francezi pare să aibă un viitor strălucit. Prima instalație poate produce 15 mc de apă potabilă pe zi. Dispozitivul este simplu: un tub în formă de „U" separat în două compartimente de o membrană poroasă. Într-un compartiment se găsește apă de mare, în al doilea apă desalinizată. O presiune exercitată de un piston la suprafața soluției sărate îi forțează trecerea prin filtrul poros. Se obțin astfel de la un litru de apă 35 grame de sare. Membrana confecționată cu ajutorul acetatului de celuloză nu permite trecerea moleculelor de apă, iar indicele înalt de soliditate o face să reziste presiunii.

„Natura științei"

de N. Mărgineanu

Într-o epocă în care sîntem contemporani cu nouă zecimi din toți oamenii de știință care au trăit vreodată pe suprafața Pămîntului, este firesc ca știința să fie o componentă majoră a vieții sociale. De altminteri, într-o formă sau alta, cu toții sîntem astăzi participanți la marile aventuri, urmărind pe temerarii cosmonauți, ca și pe savanții care descoperă noi resurse de energie sau luptă împotriva morții prin grefele cardiace.

Dar nu este în natura omului de a fi un simplu spectator. Esența umanului stă tocmai în capacitatea cu totul remarcabilă a omului de a descifra sensuri în masa uriașă de informații cu care el este confruntat.

Probabil că organele de simț ale mamiferelor superioare sînt capabile de a vehicula spre sistemul lor nervos central fluxuri de informații comparabile cu cele întîlnite la om. Diferența esențială între om și animal rezidă însă tocmai în proprietățile cu totul remarcabile ale cortexului uman de a prelucra și stoca aceste informații. Nu este vorba numai de observarea unor elemente practice care pot fi cuprinse în categoria generală de cunoștințe științifice.

Omul, în decursul unui lung proces istoric, a reușit să depășească această fază primară, ridicîndu-se la abstracțiuni pe care le interpretează în cadrul unor sisteme. Pentru știință, sensul obiectelor și fenomenelor nu mai este cel mitic sau poetic, ci cel rațional. Iar acest salt calitativ, de interpretare cu ajutorul rațiunii în locul imaginației sau de creare a unor teorii în locul unui pragmatism simplist, s-a întîmplat în cadrul miracolului elin, cînd pentru prima dată cunoștințele științifice s-au rupt de teologie.

Pentru a întrebuința un termen cibernetic, vom vorbi de sistemele științifice ca despre sisteme cu conexiune inversă. Într-adevăr, omul de știință, pentru a explica fenomenele observate — natural sau provocate experimental — emite ipoteze pe care apoi le verifică. În modul acesta, știința ne apare ca un lung proces în care erorile sînt mereu corectate prin practică, înțeleasă desigur în sens larg.

Dar care este natura științei? La această problemă încearcă să-și aducă contribuția o recentă lucrare de Nicolae Mărgineanu — „Natura științei". Cartea se înfățișează drept opera unui filozof care, din elementele științei clasice, și chiar ale științei contemporane, încearcă să descifreze unele drumuri majore în dezvoltarea științei.

Ca structură, lucrarea este formată din trei părți, intitulate sugestiv: Natura științei, Natura științei în scurgerea vremii, Natura științei în zilele noastre.

În această structurare se desprinde sensul istoricizant al celei de a doua părți, care începe cu Aristotel, pentru a trece la logica tradițională și apoi, după un intermezzo dedicat acelei Mathesis Universalis, să treacă la logica matematică — cu diferitele ei ramificații, iar apoi la logica idealistă, la logica dialectică și la fenomenologia lui Husserl.

Ultima parte, care se referă la natura științei în zilele noastre, nu caută să facă o explorare în orizontală a tezelor, temelor și punctelor de vedere ale științei contemporane, ci, mai degrabă, să exploreze anumite relații pe planul cel mai general al unor relații abstracte.

Se studiază astfel, printre altele, și relațiile dintre cantitate și calitate, problemă în care, în ultima vreme, s-au realizat perspective noi, datorită și unei epistemologii științifice cu o importantă componentă cibernetică.

Se studiază, de asemenea, probleme generale ale metodologiei științifice, ca și problema cauzalității.

Ultimul capitol, intitulat sugestiv „Elaborarea formală și teoretică a științei", analizează tocmai unele dintre cele mai pregnante tendințe ale științei contemporane.

Una dintre ideile esențiale ale lucrării este observația că în știința contemporană lumea apare ca „o totalitate, ca un tot în dezvoltare". La fel, știința apare tot mai mult ca o totalitate, ca un tot în dezvoltare. Subliniind rolul tot mai important al științei integrate, autorul crede că matematica și logica matematică se vor uni sub unghiul generalității, universalității și conservării. În schimb, logica dialectică va uni sub unghiul întregirilor reciproce întregul edificiu al științei.

Autorul recunoaște că în știință au mai rămas încă insule răzlețe. Știința va rezolva însă problema bunăstării materiale și spirituale pentru toți oamenii. Sensul evoluției științei tinde spre o totalitate înțeleasă ca un tot.

Desigur că acest volum aduce un vast material pe care-l pune la dispoziția celor interesați de dezvoltarea științei. Regretăm faptul că, în numeroase cazuri, lucrarea evită o formulare obligatoriu matematizată a unor aspecte din fizica contemporană și, de asemenea, nu cuprinde trimiteri bibliografice în text.

Într-o epocă în care dezvoltarea științei este atît de prodigioasă încît la fiecare zece ani volumul de cunoștințe se dublează în fiecare specialitate, o astfel de încercare, ca aceea făcută de N. Mărgineanu, de a îmbrățișa întregul edificiu al științei, apare drept temerară. Știința merge pe drumuri atît de diverse, care se întind de la microcosm la metagalaxie, de la matematica, atît de diversificată, la știința sistemelor, biologie, antropologie, științe sociale etc. Ceea ce spunea acum cîteva decenii Alexis Carel despre dificultatea înțelegerii omului se amplifică nespus de mult cînd vrem să înțelegem întregul edificiu al științei. Este însă un început bun, care, fără îndoială, trebuie continuat.

Prof. univ.
Edmond NICOLAU

Personalitate „impusă“ și „propusă“ la CAMUS și MARCUSE (I)

— Analogii și disocieri —

dialectica ideilor

I. DOUĂ GALAXII ALE OMULUI CONTEMPORAN

„Esență a relațiilor sociale“ — personalitatea este raportată la societate, în diferitele exegeze moderne, într-o imensă varietate de tipuri de relații, care au însă ca numitor comun: a) recunoașterea rolului general determinant al condiției de mediu asupra formării și afirmării omului sub raport etic; b) descifrarea momentului pasiv, a „mecanismului“ definirii omului de către societatea dată prin acțiunea unor factori variabili (de clasă, ideologic, politic, cultural, general-educativ, familiar sau de microgrup, ca experiența de viață etc.); c) surprinderea și reliefarea momentului activ, a „mecanismului“ definirii conștiinței de sine și raportării omului la societatea dată. De aci o triadă problematică în studiul personalității morale: personalitatea și societatea, personalitatea „impusă“ și personalitatea „propusă“[1]), termeni relativi, în care un proces unitar, organic, acela al formării și afirmării personalității este considerat divizat în laturile sale componente (pasivă și activă) numai din motive analitice.

Studiind problematica personalității morale în opera lui Camus și Marcuse vom porni așadar de la „lumile“ pe care aceștia le consideră definitorii ca galaxii ale omului contemporan, stăruind: 1) asupra orbitelor imprimate omului de legile ce dirijează mișcarea corpurilor în aceste galaxii; 2) asupra orbitelor proiectate, propuse mai mult sau mai puțin direct ca ideal și model de personalitate în opunere sau prin corectare față de cele determinate.

Lumii absurdului conturată de Camus îi corespunde lumea represiunii descifrată de Marcuse. Aceste două universuri — oricît de deosebite unul de altul — au comun caracterul închis, ostil afirmării reale a omului, contrariu valorilor și progresului. Umanismul ambilor gînditori se relevă în căutarea — oricît de diferită în premisele, mijloacele și perspectivele ei teoretice sau politice — a unei transcendențe a acestor lumi, a unor alternative. Comună este de asemenea tendința considerării esențelor acestor lumi — a absurdului sau represiunii — ca o expresie de maximă accentuare contemporană a unor procese ținînd de viața socială și economică, de ideologia și evoluția gîndirii umane cu o îndelungată desfășurare istorică. Și în acest sens nu se poate să nu li se recunoască ambelor concepții valoarea de a fi surprins trăsături de mare profunzime nu numai ale contradictoriei dezvoltări a societății în general, dar și caracteristici esențiale ale lumii de azi.

Compararea acestor două viziuni scoate în relief printre multe alte deosebiri una care ni se pare esențială: în timp ce la Camus atributele lumii absurde sînt precumpănitor metasociale, aistorice — la Marcuse ele tind spre o examinare social-istorică. De aci și relativa fixitate a caracteristicilor universului social înfățișat de Camus, spre deosebire de relativa dinamică a universului social descris de Marcuse.

Într-adevăr, Camus privește „lumea absurdă“ ca o existență ontologică, neistorică, un dat inevitabil, veșnic, al relației dintre om și lume (natură și societate) și, totodată, unicul rezultat al „progreselor“ cunoașterii. Absurdul camusian este o realitate formidabilă, asocială și atemporală, o caracteristică a condiției umane. Se înțelege că, din punctul de vedere al concepției noastre marxiste, este falsă o asemenea extrapolare a caracteristicilor unor anumite condiții și raporturi social-istorice, specifice societății bazate pe dominație, la societate în genere. Cu toate că Marcuse încearcă înlocuirea considerentelor metafizice cu cele istorice — și la el, în concepția despre „lumea represiunii“ se manifestă marile neajunsuri ale unei teorii sociale abstracte, lipsite de analiza științifică a relațiilor de producție și a raporturilor de clasă definitorii.

Fără a expune multilateralele considerații despre lume prezente în operele celor doi autori, credem că, avînd în vedere aceste „galaxii“, sîntem mai aproape de înțelegerea medium-urilor în sensul lor cel mai general (ca existență naturală, economică, socială, istorică, psihologică, morală, ideologică, teoretică) în care ei construiesc cele două tipuri de personalități „impuse“: omul absurd și omul unidimensional, de la care vor trece apoi spre o schiță a celor două tipuri de personalități „propuse“: omul revoltat și omul contestatar[2]).

II. CAMUS: DE LA „OMUL ABSURD“ LA „OMUL REVOLTAT“

Undeva, în „Mitul lui Sisif“, Camus își precizează punctul de vedere cu privire la posibilitatea descifrării personalității: călăuzit de scepticismul general privind capacitatea omului de a cunoaște, el se îndoiește de posibilitatea acestuia de a se cunoaște mai ales pe sine. Mai curînd pare a fi adevărat că omul rămîne un necunoscut, ascunzînd ceva ireductibil, care scapă oricărei cercetări. Omul adaugă astfel lumii impenetrabile a lucrurilor încă o realitate de nepătruns. Și totuși, practic, oamenii sînt și pot fi cunoscuți după comportarea lor, după ansamblul actelor lor, după consecințele pe care trecerea lor o marchează în viață — se corectează singur. Este tocmai ceea ce vom găsi la prima vedere în opera sa eseistică și literară: o descriere precumpănitor comportamentistă a unei variate galerii de tipuri umane, despre esența cărora autorul nu vrea să ne spună parcă mai mult decît ei înșiși relevă prin atitudinea lor. Subiectivitatea este sondată parcă numai la limita exteriorizării ei în comportări obiective. Dar numai la prima vedere. Căci gînditorul îl depășește cel mai adeseori pe scriitor, iar construcția, oricît de voit obiectivă, a personajelor vădește de cele mai multe ori o concepție despre destinul, valoarea, idealul și deci esența personalității eroilor. (Este poate și justificarea acuzației de „scriitor moralist“ ce i-a fost adusă nu o dată).

Iată de ce credem că nu greșim susținînd că în spatele numeroaselor tipuri de personalități prezente în analiza conceptuală din eseuri, sau în analiza literară din romanele, nuvelele sau piesele sale, putem găsi două tipuri fundamentale mărturisind nu atît două etape, cît doi poli ai universului spiritual camusian: eroul absurd și eroul revoltat.

„Zeii condamnaseră pe Sisif să împingă fără încetare o stîncă pînă în vîrful unui munte, de unde piatra cădea mereu prin propria greutate. Ei gîndiseră cu destulă dreptate că nu există pedeapsă mai groaznică decît munca inutilă și fără speranță“. (I, pag. 161). Cu aceste cuvinte începe Camus ultimul capitol al eseului său, în care, în tipul lui Sisif, sintetizează personalitatea eroului absurd: disprețul pentru zei, ura față de moarte și pasiunea pentru viață i-au adus supliciul de nedescris al ființei ce se consumă pentru a nu înfăptui nimic. Camus vede în Sisif eroul tragic, întrucît el este conștient de chinul său inutil. Și nu numai atît: în forța de a reîncepe mereu travaliul infernal, omul se dovedește mai puternic decît stînca, fapta sa decît destinul. De aceea Camus îl vede pe Sisif fericit, judecînd că „totul este bine“.

Sisif — „eroul absurd“ — este astfel, în lumina concepției lui Camus, sinteza omului produs de lumea absurdă, victimă a acestei lumi, dar în același timp vinovat, întrucît el consimte la menținerea și perpetuarea ei.

Al doilea pol al gîndirii camusiene, opus consimțămîntului, este revolta, al doilea tip fundamental al personalității, unind diversitatea galeriei de eroi analizați în estetica și literatura sa, este omul revoltat, opus dar și intim legat de omul absurd.

Analiza făcută lumii în al doilea eseu al lui Camus, în „Omul revoltat“, relevă de asemenea că absurdul este realitatea în care omul trebuie să trăiască. Dar în locul consimțirii pe care o propunea, în ultimă instanță, omul absurd, este analizată aci — amplu și adeseori contradictoriu — cealaltă posibilitate: revolta.

Ea se naște încă în conștiința omului sisific aprinzîndu-se ca o scînteie — repede înăbușită — doar în momentele de grijă și angoasă, punctele de cotitură între reîntoarcerea inconștientă în lanțuri sau trezirea definitivă.

„A privi absurdul înseamnă a te revolta. Iar a te revolta este una din singurele poziții filozofice coerente“ (I, pag. 76), susține același Camus.

Observînd deosebirea celor două poziții la Camus trebuie să subliniem viciul de esență ce le e comun: abstracțiunii „lumii absurde“ Camus îi opune revolta abstractă, protest individual, de ordin filozofic și moral, neputincios însă în planul realizării practice a unor schimbări ale societății. Conștiința unei lumi care se opune omului, nevoia unei atitudini care să salveze omul din chinul lui sisific prin revoltă — sînt astfel subminate de pozițiile ideologice și teoretice ale autorului: cel mai bine se observă limitele acestei concepții în denigrarea „revoluției“ care, reprezentînd înrădăcinarea revoltei metafizice în istorie, este considerată de Camus ca o degradare.

Camus distinge revolta metafizică de cea istorică.

Revolta metafizică găsește printre eroii săi: în legendă — de la Prometeu — întruchipare a Rebelului care pornește insurecția omului împotriva lui Zeus, la Cain — care unește revolta cu crima; în literatură — Sade, care justifică crima omului în numele crimei divinității și încearcă să distrugă răul prin generalizarea lui; pe Baudelaire, care exprimă universul eroului damnat, al revoltatului — dandy care „își joacă viața neputînd s-o trăiască“; pe Dostoievski care, prin Ivan Karamazov, pentru a protesta contra răului și morții, decide că Dumnezeu nu există, că nemurirea e o minciună, iar virtutea o iluzie și proclamă „totul este permis“; și în timpurile mai noi ale poeziei revoltate pe Lautréamont, Rimbaud și Breton; în filozofie: pe Stirner, care proclamă individul ca unicul existent, și pe Nietzsche, care, glorificînd supraomul, a deschis calea nihilismului.

Cea de a doua este revolta istorică sau revoluția, cum o denumește uneori autorul. Spartacus, Rousseau și Saint Just, Hegel și Feuerbach, Pisarev, Herzen și Bielinski, Bakunin și Neciaev, Marx și Lenin sînt doar cîțiva din eroii — teoreticieni sau practicieni — acestei tendințe, ale cărei etape, valori și sensuri sînt analizate de Camus de pe poziții adeseori contradictorii sau eronate din punctul nostru de vedere. Nu este însă în obiectul acestor însemnări decît să încercăm a reține tipul omului revoltat din multitudinea tipurilor analizate.

Ipoteza pe care o propunem este aceea că — în contrast cu omul absurd ca expresie a personalității „impuse“ de lumea absurdă — omul revoltat ar fi în concepția camusiană expresia personalității „propuse“, a idealului de personalitate capabilă să se contrapună lumii absurde și să o depășească. Desigur, analiza profundă a tezelor lui Camus relevă nu puține contradicții și ambiguități.

În oricare din variatele și contradictoriile lui ipostaze „omul revoltat“ nu este indiferent, ci valorizator, nu este pasiv, ci activ, nu este justificator, ci contestatar, nu este supus, ci rebel. Valoarea cea mai înaltă a acestui tip de personalitate este însă aceea că, în revoltă, individualismul omului absurd — înstrăinat nu numai lumii și celorlalți, ci și sie însuși — se depășește pe sine spre comunitate. Actul revoltiv se referă la o existență care depășește individualul rupîndu-l din izolare și dîndu-i o rațiune de a acționa. În revoltă, omul se depășește în celălalt...

Umanismul acestei laturi a concepției lui Camus despre personalitatea „propusă“ în întruchiparea omului revoltat este sintetizat de el în ideea că, deși aparent negativă (întrucît nu creează nimic, ci își propune să distrugă) revolta este în fond profund pozitivă, pentru că ea relevă ceea ce în om este întotdeauna de apărat.

Sînt aci vizate asemenea note ale fizionomiei morale a eroului revoltat cum sînt neîmpăcarea sa cu realitatea dată — cu lumea absurdă a crimei și morții, idealul unei lumi a dreptății și solidarității, distingerea și susținerea valorilor etc. etc.

Deși vehemența cu care autorul apără sensul constructiv al revoltei împotriva nihilismului este în multe privințe valoroasă, Camus se dovedește (mai ales în limitele eseisticii filozofice, relativ depășită de literatura sa) incapabil să transpună revolta metafizică într-o mișcare istorică reală.

Căci Camus consideră revoluția drept trădarea revoltei, drept transformarea ei în putere: Prometeu devine Cezar.

Camus contrapune astfel istoria — valorii, revoluția — revoltei, omul revoluționar — omului revoltat.

Și deși nici omul revoltat nu se dovedise capabil decît să sfideze lumea absurdă, el se arată sceptic cu privire la posibilitatea construirii unui om nou (I, 299).

Există însă în analiza camusiană a omului absurd (ca personalitate „impusă“) și a omului revoltat (ca personalitate „propusă“) — cu toate ambiguitățile, contradicțiile și limitele proprii concepției sale istorice, sociale — o amplă meditație asupra omului, a condiției și atitudinii sale, o construcție complicată, dar relevantă a unor tipuri de fizionomii morale de o deosebită actualitate și de o mare însemnătate pentru înțelegerea frămîntărilor și curentelor de opinie din rîndurile tineretului occidental.

„Eroul sisific“ — căruia îi sînt caracteristice strădania inutilă, gratuită, înlocuirea calității experiențelor vieții prin cantitatea lor, părăsirea judecăților de valoare în profitul judecăților de fapt, ca și „eroul revoltat“ cu protestul său doar spiritual — retrăiește parcă în lumea acelor tineri din Apus care, dezorientați de lumea în care trăiesc, transpun absurditatea vieții într-un comportament absurd: boema de mai de mult, dorința de aventură și violența, erotismul și pasiunea drogurilor, nevoia de luciditate prin joc și „happening“ și, în același timp, conștiința că toate acestea nu sînt decît o „revoltă în genunchi“.

Dar azi — ca și în perioada respectivă — analiza lui Camus este departe nu numai de a fi epuizat, ci de a fi analizat esența proceselor ce se petrec în viața și opțiunile tineretului occidental: deși surprindea aspecte de bază ale relației „lumii absurde“ cu tineretul, ea era — și rămîne — incapabilă să lumineze procesele sociale hotărîtoare, dinamica fundamentală a progresului, determinate de confruntările de clasă de ciocnirea ideologiilor și, totodată, să evidențieze ansamblul tendințelor manifestate în rîndurile tinerilor.

Fred MAHLER

---

1) Propunem o terminologie ale cărei neajunsuri nu ne scapă. Cu toate posibilitățile unei înțelegeri insuficient de exacte, fie și numai provizorie, propunem ca prin „personalitate impusă“ să denumim tipul de personalitate morală existentă care transpune în planul convingerilor și atitudinilor etice ale individualității cerințele și determinantele unui anumit mediu social și cultural. Iar prin „personalitate propusă“ un model de personalitate spre care (fie continuu, fie discontinuu) se îndreaptă eforturile și tendințele de modelare etică a individualității, idealul de personalitate. Desigur, în realitate, personalitatea morală este întotdeauna rezultanta unei anumite împletiri a caracteristicilor personalității „impuse“ și ale celei „propuse“, distincția lor fiind doar o cale de analiză.

2) Termenul ne aparține, neputînd fi întîlnit ca atare la Marcuse; credem însă că el transcrie relativ exact temele cuprinse în diferitele analize, mai ales de dată recentă, prin care Marcuse încearcă să treacă dincolo de „omul unidimensional“.

(În numerele viitoare, capitolele „Marcuse: de la «omul unidimensional» la «omul contestatar»“ și „Cîteva delimitări“).

ÎNTRE NANCY ŞI SORBONA:

STUDENŢII FRANCEZI ŞI TEATRUL

Recent ne-a vzitat ţara dl. Robert ABIRACHED, profesor la Sorbona, critic literar la „Nouvelle Revue Française". Specialist în probleme de teatru, oaspetele francez a văzut în timpul vizitei sale mai multe spectacole, dintre care două la Casa de cultură a studenţilor, s-a întreţinut cu prof. G. Dem. Loghin, prorectorul I.A.T.C.-ului, şi, la Student-Club, cu studenţi ai secţiilor de regie şi teatrologie de la acest institut.

I-am solicitat d-lui Abirached să acorde un interviu „Vieţii studenţeşti", mai ales în legătură cu problematica învăţămîntului teatral din Franţa şi cu tendinţele actuale din mişcarea teatrală studenţească, cu atît mai mult cu cît d-sa este şi consilier al comitetului de pregătire al festivalului de teatru tînăr de la Nancy.

— În Franţa, mi-a spus dl. Abirached, nu avem, din păcate, un învăţămînt teatral centralizat Am văzut că aici, la Bucureşti, la I.A.T.C., sînt reunite toate secţiile care ţin de meseria omului de teatru, actorie, regie, teatrologie. La noi, numai învăţămîntul de film se bucură de o asemenea formulă unitară, în cadrul I.D.H.E.C.-ului, Institutul de înalte studii cinematografice. În ceea ce priveşte teatrul, lucrurile sînt foarte confuze. Există o şcoală de stat, la Strasbourg, de bună calitate, care pregăteşte actori. Există apoi Conservatorul naţional de artă dramatică, precum şi Conservatorul municipal al Parisului, de pe Rue Blanche. În afara lor există un mare număr de şcoli particulare, care pregătesc tot actori. Unele dintre ele, cum e cea a lui Jacques Lecocq, sînt de înaltă ţinută...

— Pe Lecocq îl cunoaştem şi noi, a fost oaspetele ţării noastre acum cîţiva ani. El învaţă actoria prin mimă şi mişcare. De altfel, un actor român, Ştefan Tăpălagă, i-a fost elev...

— Da, Lecocq are geniu. Majoritatea şcolilor particulare pregătesc însă foarte sumar pe actori, şi certificatele oferite de ele nu înseamnă nimic mai mult decît o bucată de hîrtie. Şomajul e foarte frecvent în rîndul actorilor tineri. Şi nu numai pentru cursanţii şcolilor private, dar şi pentru cei ai conservatoarelor naţionale. Conservatorul din Paris, de pildă, pregăteşte actori pentru Comedia Franceză, în stilul tradiţional şi deseori desuet al acestei instituţii, dar numai primii doi cîştigători ai concursului final sînt angajaţi. Restul trebuie să se descurce singuri şi nu prea reuşesc.

— Dar pentru regizori există vreo şcoală specială?

— Nu, nimic special. Ca şi pentru teatrologi. Aceştia sînt pregătiţi numai în cadrul facultăţilor de litere. La Sorbona, de pildă, eu ţin un seminar special de analiză de text, text clasic — „Bajazet" de Racine şi text modern — „Nu-i de glumit cu dragostea" de Musset, şi un alt seminar numit „lectură de spectacol", în care discut cu studenţii unele spectacole din stagiune. Dar asta face parte din pregătirea generală a filologului; nu este îndreptată în mod special spre teatru. Există o oarecare anarhie de structură în învăţămîntul nostru artistic şi găsirea unei formule nu trebuie să întîrzie. Bertrand Dort, de exemplu, a vrut să deschidă la Vincennes un curs de teatru, dar a fost copleşit de numărul mare al amatorilor. Or, în teatru, nu se poate face abstracţie de talent. Şi dacă selecţia nu s-a făcut la timp, apoi o fac viaţa, scena, împingînd la şomaj şi nesiguranţă.

— Cum va fi organizat la Nancy festivalul de anul acesta? Va fi, ca şi pînă acuma, un festival exclusiv studenţesc, sau îşi va lărgi sfera de preocupări, aşa cum organizatorii promiseseră din primăvara trecută?

— Acum festivalul de la Nancy se numeşte festivalul teatrului tînăr. E clar deci că participarea nu se va mai restrînge exclusiv la trupe studenţeşti, vor fi admise orice echipe formate din tineri, cu condiţia să ofere montări originale, mărturisind preocupări serioase în domeniul căutărilor creatoare. Festivalul nu este competitiv, ceea ce va permite împlinirea unei imagini largi asupra tendinţelor actuale din teatrul tînăr. Se vor juca multe piese scurte, cu accentul pe elementul vizual, se va juca în aer liber, pe o platformă instalată la marginea oraşului. Aproximativ 40 de trupe vor fi invitate anul acesta...

— Vor participa şi echipele caselor de cultură din Franţa?

— Într-o mică măsură. La ora actuală, casele de cultură se află într-o situaţie paradoxală. Multe sînt pe cale de dispariţie, sau statul le-a retras oficial titlul de „Casă de cultură", întrucît de fapt redeveniseră conformistele teatre municipale de la care se pornise. Altele se dizolvă de la sine. De ce? Mulţi animatori ai mişcării culturale din provincie au remarcat că, destinate iniţial lărgirii contactelor cu publicul, casele de cultură au devenit lăcaşuri exclusiviste, în care s-au strîns absolut toate forţele artistice din oraş, care şi-au format un public restrîns, privilegiat. Şi atunci a început o mişcare de spargere a cadrului, echipele s-au dispersat, au început să joace în fabrici, în pieţe publice...

— Lucru care, după cîte ştim, s-a întîmplat şi cu trupele studenţeşti... Există poate în toate acestea şi o influenţă a stilului Living Theatre?

— Într-un fel. Trupa de la Sorbona provine din Planchon şi Strehler, dar nu se poate contesta faptul că spectacolele Living-ului au avut o influenţă asupra căutărilor trupelor tinere, care voiau să facă „altceva". N-aş spune însă că e vorba de o influenţă, ci de o fascinaţie. Căci nu o problemă de stil sau de repertoriu se punea pentru actorii tineri, ci una de viaţă. Living Theatre a adus o nouă manieră de a vedea actorul, l-a sprijinit pe un refuz de structură a oricărei prejudecăţi, ceea ce a fertilizat căutările tinerilor. E însă prea devreme pentru a vorbi de o cristalizare a tendinţelor în teatrul studenţesc, în teatrul tînăr în general. Tocmai de aceea festivalul de la Nancy ar putea fi folositor, în virtutea organizării unor serioase discuţii menite să limpezească multe din ideile aflate acum în „zbatere".

Eugen PATRICHE

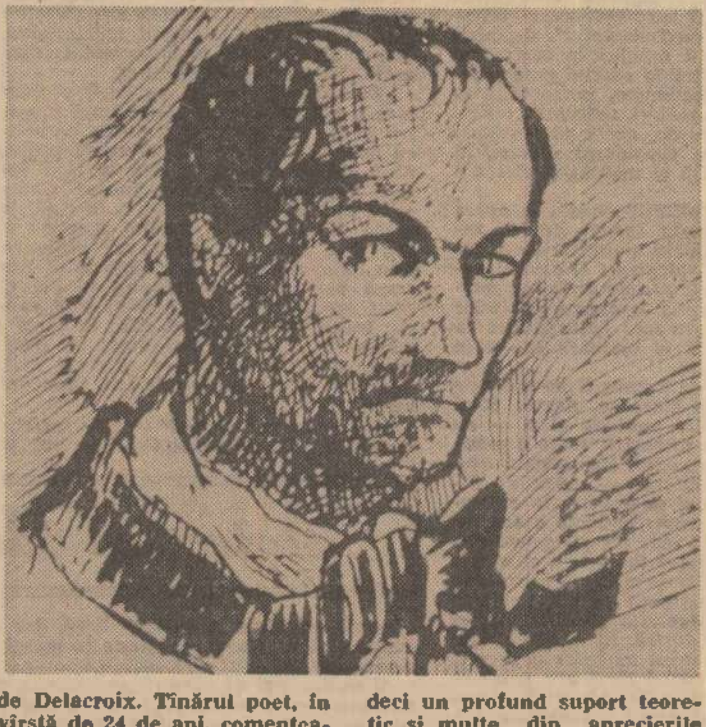
SCRISOARE DIN PARIS

BAUDELAIRE ÎN CONTEMPORANEITATE

După mai mult de un an de la celebrarea centenarului morţii sale, Baudelaire continuă să domine viaţa culturală a capitalei Franţei, prin două manifestări de explozie: expoziţia organizată la Petit Palais şi spectacolul lui Maurice Béjart, prezentat de „Baletul secolului XX".

Expoziţia „Baudelaire" este concepută astfel încît să determine un dialog intim între vizitator şi marele poet, aflat de data aceasta în ipostaza de critic de artă. Operele cele mai reprezentative comentate de Baudelaire sînt însoţite de textele sale critice, într-o interferenţă şi selecţie de mare rafinament şi bun gust.

Expoziţia se deschide printr-o antologie a Salonului din 1845, cuprinzînd, de exemplu, tablourile „Homer şi păstorii" de Corot şi „Ultimele cuvinte ale împăratului Marc Aureliu" de Delacroix. Tînărul poet, în vîrstă de 24 de ani, comentează cu pătrundere virtuţile picturale ale pînzelor lui Delacroix, într-un început de constituire a concepţiei sale estetice.

Sînt prezentate apoi Expoziţia de artă clasică şi Salonul din 1846 şi Expoziţia universală din 1855. Baudelaire elogiază în cuvinte pătrunzătoare tablourile „Marat" şi „Moartea lui Socrate" de David, „Marea Odaliscă", „Oedip" şi „Angelique" de Ingres şi „Răpirea Rebeccăi", „Moartea lui Sardanapal", „Scene ale masacrelor din Scio", „Femei din Alger" de Delacroix, oferind fine distincţii între frumosul convenţional la Ingres şi frumosul rezultat din voluptatea în durere, în „spleen", la Delacroix. O preferinţă din ce în ce mai accentuată pentru comic şi caricatură devine vizibilă prin elogiul lui Daumier sau Hogarth. Oarecum neaşteptată este atenţia redusă acordată lui Courbet, apreciat totuşi pentru „Somnul" sau „Atelierul pictorului". Dintre străini, preferinţele lui Baudelaire merg spre Brueghel, Goya, Rubens, Da Vinci, Rembrandt, Michelangelo, prezenţi în expoziţie într-o sală specială, menită a ilustra poemul baudelairean „Farurile". Totodată, întreg sarcasmul criticului-poet se revarsă asupra unor penibile opere ca „Sfîntul Augustin şi sfînta Monique" de Any Scheffer.

Acum se formulează cu claritate coordonatele determinante ale gîndirii sale estetice, Baudelaire emiţînd teoria „imaginaţiei suverane", a desenului care „abstrage", a culorii „epice". El introduce noţiunea atît de fertilă de „corespondenţă", spunînd: „Muzica dă ideea de spaţiu. Ca toate artele, de altfel, căci ele sînt număr, iar numărul este o traducere a spaţiului". Influenţat probabil de estetica lui Poë, Baudelaire afirmă că „regularitatea şi simetria" sînt „necesităţi primordiale ale spiritului uman, în acelaşi grad cu armonia şi complicaţia", vorbind despre „multiplicarea succesivă şi generarea tuturor curbelor şi figurilor imaginare operate în spaţiu de elementele reale ale obiectului", tabloul trebuind să conţină în el însuşi o „serie de tablouri suprapuse". Apare astfel ca un corolar natural critica violentă baudelaireană a „servilismului ce se prosternează în faţa realităţii exterioare" şi a artei care „recopiază poeme gata făcute".

Intuiţia senzaţională a poetului în domeniul artei are deci un profund suport teoretic şi multe din aprecierile sale devin perfect inteligibile. Teribila ironie la adresa lui Millet, de exemplu, ale cărui tablouri ar fi insuportabile prin pedanteria ţăranilor săi. Dar Baudelaire elogiază tabloul unui pictor acum necunoscut, d'Haridou, reprezentînd păsări între stînci, într-o stranie suprapunere de albastru, alb şi cenuşiu, străbătut de umbre negre şi, într-adevăr, amatorul de artă al anului 1969 reuşeşte să identifice în d'Haridou un cert precursor al lui Dali sau Magritte.

Desigur, uneori Baudelaire construieşte pe opere minore (ca acelea ale lui Constantin Guys) sublime teorii estetice, rezistente independent de pretextul lor, sau alteori nedreptăţeşte printr-o atenţie circumspectă valori reale, dar care nu se supun întru totul concepţiilor sale, ca, de exemplu, Courbet sau Manet, acesta din urmă, de altfel, profund influenţat de Baudelaire, şi al cărui magistral „Portret al Jeannei Duval" se află într-o intimă rezonanţă cu „Florile răului".

Concepţiile estetice ale poetului-critic, revoluţionare şi profetice, au determinat o reacţie în general ostilă a contemporanilor. Criticii de artă ai epocii au ales arma tăcerii depline, iar Van Gogh a condamnat în cuvinte violente „insurecţia" baudelaireană în critica de artă.

În vitrinele expoziţiei, vizitatorul poate citi cu stupefacţie rîndurile scrise de un oarecare ziarist în „Figaro" din 5 iulie 1857: „Cînd închizi cartea după ce ai citit-o, îţi rămîne în sfîrşit o mare tristeţe şi o mare oboseală. Tot ceea ce nu este odios es[te] incomprehensibil..." Chiar u[n] spirit mai subtil ca Mérim[ée] afirmă într-o scrisoare că v[o]lumul este „foarte mediocr[u] şi, deci, inofensiv, iar autor[ul] — un „biet băiat care nu cu[]noaşte viaţa".

De aceea, mărturisesc [că] documentul care mi s-a păr[ut] cel mai semnificativ, prin [a]dînca sa sfidare implicită [şi] prin francheţea marelui orgo[]liu atît de specific baudela[i]rean, este celebra scrisoar[e] din 1861, prin care poetul î[şi] prezintă candidatura la Aca[]demia franceză. Bineînţeles, [a] fost respins. Academicien[ii] însă au murit, s-au integra[t] materiei anonime, iar Baude[]laire trăieşte perpetuu, cunos[]cînd în prezent o violenţă vi[]tală poate fără precedent.

Tocmai acest fapt, al aspec[]telor baudelaireene ale rea[]lităţii contemporane, încearc[ă] să îl reliefeze Maurice Béjar[t] în spectacolul său. Béjart în[]suşi este o mare, dar totodat[ă] adînc controversată persona[]litate a epocii noastre. Bale[]rin de înaltă clasă, eseist, ro[]mancier, erudit desăvîrşit în arta Orientului, Bejart concep[e] dansul ca fiind o „manifestar[e] care angajează întreaga fiin[]ţă a spectatorului". „Baudelaire" constituie pentru min[e] o nouă tentativă de a regăs[i] acea noţiune de sărbătoare... care este caracteristica tuturor spectacolelor populare" — mărturiseşte Béjart. Într-adevăr, între scenă şi public se stabileşte o comunicare perpetuă, spectatorul fiind total angajat, participînd efectiv la trăirile de o autenticitate neaşteptată sugerate de gest, cuvînt, sunet. Însăşi sala în care se desfăşoară spectacolul, Palatul Sporturilor, oricît de paradoxal ar părea, favorizează această comuniune. Cum s-ar putea oare analiza adevărata magie exercitată de spectacolul lui Béjart? Pornind poate de la înseşi cuvintele sale: „Am încercat întotdeauna nevoia de a vedea dintr-odată fraza sau strigătul prelungind gestul..." Se poate contura astfel o concepţie folclorică a oniricului, presupunînd o intimă experienţă a artei populare orientale, mai ales a Indiei.

Secvenţele spectacolului povestesc, după mărturisirea lui Béjart, „naşterea şi sfîrşitul unui univers — cel al lui Baudelaire". Străinul, Femeia, Wagner, Reculegere, Litaniile lui Satan, Amanţii, Poetul şi mulţimea.

Fapt oarecum neobişnuit — spectacolul nu foloseşte decît un singur poem al lui Baudelaire, „Jetul de apă", în rest bazîndu-se pe corespondenţă, scrisorile adresate mamei sale sau prefaţa la traducerea povestirilor lui Edgar Poë. Muzica, constituind o componentă fundamentală a spectacolului, constă într-o savantă îmbinare dintre compoziţiile lui Debussy şi Wagner (asupra căruia Baudelaire a scris în termeni entuziaşti în 1861) şi muzică pop, jaz şi folksong. În sfîrşit, ca o încununare, dansul este o continuă balansare între clasic şi modern, între echilibru şi nelinişte distinctivă, între suavitate („Geniul nu este decît copilăria regăsită" — spunea Baudelaire) şi bizarerie.

Ceea ce uneşte expoziţia de la Petit Palais şi spectacolul lui Béjart este, de fapt, o nouă „lectură" din Baudelaire, o posibilă interpretare atît de contemporană a operei acestui poet perfect.

Basarab NICOLESCU
Paris, 28 februarie 1969

Relaţia demografie—economie

Intre varianta optimistă şi cea pesimistă

Elementul uman este condiţia, motorul şi scopul însuşi al producţiei materiale. Evident, nu factorul demografic ca atare, ci cadrul calitativ al relaţiilor ce se stabilesc între oameni în procesul de stăpînire a naturii, adică modul de producţie este cel care determină pe linie de primordialitate dezvoltarea, mersul înainte al societăţii.

Dar impactul problemelor demografice asupra economiei este important. De aici şi preocupările deosebit de intense, din ultimul timp, în această direcţie — studii, anchete, cercetări întreprinse în multe ţări ale lumii, în cadrul O.N.U. şi organismelor sale specializate. Preocupările par într-adevăr de mare însemnătate şi foarte justificate, întrucît concluziile prognozelor privind cursul demografic în viitorul mai îndepărtat sau în cel relativ apropiat — sfîrşitul veacului nostru şi respectiv al mileniului al doilea al erei noastre — sînt constrastante, de la cel mai mobilizator optimism pînă la cel mai sumbru pesimism. Aceste rezultate au la bază o tristă şi contradictorie realitate a zilelor noastre — în ciuda revoluţiei tehnico-ştiinţifice contemporane, care creează condiţiile unui avînt fără precedent dezvoltării forţelor de producţie, progresului, se accentuează decalajele economice între ţările industriale şi cele în curs de dezvoltare, o mare parte a lumii — estimată la mai mult de o treime din populaţia globului — rămîne în afara asigurării unui minim de existenţă. O asemenea situaţie i-a determinat pe unii economişti burghezi să afirme că faptul s-ar datora „exploziei demografice" existente în momentul de faţă în ţările în curs de dezvoltare şi că subdezvoltarea este urmarea tocmai a „suprapopulării" create de această explozie ; în consecinţă, ei reiau vechile teorii malthusianiste, de mult infirmate de realitate, conform cărora sporirea mijloacelor de trai nu ţine pasul cu creşterea populaţiei, pronosticînd că, în condiţiile în care tendinţa manifestată pînă în prezent se menţine şi ca urmare planeta va găzdui, în jurul anului 2000, 6-8 miliarde de oameni, posibilităţile de subsistenţă ale umanităţii vor fi cu atît mai reduse. Se bazează oare aceste prognoze pe anumite fapte reale? La suprafaţa fenomenelor aşa s-ar părea.

Într-adevăr, o retrospecţie în evoluţia creşterii populaţiei de-a lungul istoriei omenirii arată o micşorare permanentă a perioadei în care numărul populaţiei s-a dublat. Dacă, de exemplu, de la începutul erei noastre au fost necesare 16 secole populaţiei pentru a se dubla, acest termen s-a redus la numai un secol pentru perioada 1850-1950, iar din 1950 şi pînă în prezent a fost înregistrat un spor foarte important — de la 2,5 miliarde la 3,3 miliarde. În acest ritm, estimaţia de 6-8 miliarde nu pare fără justificare. Desigur, un asemenea fapt pune probleme deosebite din punct de vedere economic ; s-a constatat că unui spor de 1% al populaţiei trebuie să i se asigure o creştere a venitului naţional de 2-5% pentru a nu se deteriora nivelul de trai. Or, rezultatele obţinute pînă acum în cadrul primului „deceniu" al dezvoltării lansat de O.N.U. demonstrează că ţările în curs de dezvoltare au înregistrat o creştere economică anuală doar de 4% (faţă de 5% minim prevăzut), dar care este afectată în mare parte de sporul de populaţie. De altfel, parcă „speriat" de creşterea populaţiei, actualul preşedinte al Băncii Internaţionale pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare, McNamara, a declarat anul trecut că „va condiţiona acordarea creditelor pentru dezvoltare de existenţa în programele economice ale diferitelor ţări în curs de dezvoltare a unor prevederi menite să introducă şi să extindă controlul naşterilor".

S-ar putea trage concluzia — şi, după cum am văzut, unii s-au grăbit s-o facă — unor perspective nicidecum optimiste.

În realitate, situaţia se prezintă sub alte aspecte. S-a constatat că de-a lungul istoriei, într-adevăr, curba mortalităţii, ţinînd cont de proliferarea permanentă a posibilităţilor de eradicare a bolilor, mortalităţii infantile etc., determinate de progresul tehnico-economic, a cunoscut un curs continuu descendent. Dar curba natalităţii nu urmează în acelaşi timp o linie ascensională, ci dimpotrivă — fapt ce are ca rezultat o reducere a ritmului de creştere a populaţiei. Studii aprofundate şi pe perioade îndelungate întreprinse de O.N.U. demonstrează că exită o corelaţie strînsă între evoluţia natalităţii şi nivelul dezvoltării economice. Astfel, dacă la începutul acesteia şi apoi de-a lungul unei perioade îndelungate natalitatea era foarte ridicată, în momentul în care însă are loc o trecere pe coordonatele dezvoltării economice moderne, se observă o tendinţă de scădere a natalităţii. Aceasta continuă să crească, dar nu în acelaşi ritm (foarte ridicat) şi, în consecinţă, sporul de populaţie există, dar nu mai prezintă proporţii care să dea de gîndit. Intr-o asemenea situaţie se găsesc toate ţările industriale dezvoltate, care au cunoscut la vremea lor o „explozie demografică", dar care, în prezent, nu înregistrează sporuri de populaţie deosebit de mari. Datele statistice actuale confirmă cele afirmate : în rîndul ţărilor cu o natalitate foarte ridicată (40 la mie) nu figurează nici o ţară industrială dezvoltată : S.U.A. şi U.R.S.S. doar 21 la mie, majoritatea ţărilor europene sub această cifră. De altfel, în multe din acestea se duce, în prezent, o politică de stimulare a naşterilor pentru a se asigura un spor corespunzător de populaţie.

Pe de altă parte — şi ceea ce constituie, de fapt, lucrul cel mai important — impetuoasa dezvoltare a forţelor de producţie pe care o declanşează revoluţia tehnico-ştiinţifică va lărgi — se poate afirma cu tărie — aproape la infinit gama posibilităţilor de hrană ale omenirii. Imensele resurse ale oceanului — unele chiar nebănuite — inestimabilele posibilităţi de hrană pe care le poate oferi chimia (pe baza sintezei lor artificiale) sînt încă nevalorificate. Dar, luînd în calcul chiar şi numai mijloacele, să le zicem „clasice", s-a apreciat că resursele actuale ale Pămîntului pot hrăni peste 8 miliarde de oameni. Aceasta înseamnă dezvoltarea economică a ţărilor în curs de dezvoltare, industrializarea lor, ruperea lanţurilor „monoculturii" şi trecerea la o agricultură diversificată, exploatarea unor uriaşe suprafeţe de pămînt încă nefolosite, practicarea pe întreg globul a unei producţii intensive, atît în industrie, cît şi în agricultură. Aceasta mai înseamnă însă, şi presupune, ca resursele naturale ale unor ţări în curs de dezvoltare să fie cu adevărat puse în folosul real al popoarelor în cauză. Exemplele oferite în acest sens de unele ţări din Africa şi America Latină — ale căror guverne au luat măsurile cuvenite pentru a proteja economiile respective de capitalul străin şi a le face să servească mai mult propriile populaţii — vorbesc în acest sens cu puterea de convingere a faptelor.

În acest context, teoriile-pronosticuri privind „suprapopularea absolută" sau chiar „relativă" (faţă de mijloacele de subsistenţă) a globului se dovedesc neviabile. Varianta optimistă nu ni se pare numai mobilizatoare, dar şi reală.

Ilie ŞERBĂNESCU

DOUĂ PUBLICAŢII STUDENŢEŞTI

„STUDENTSKI LIST" — biografia unei generaţii

Revista editată de Uniunea Studenţilor din Centrul Universitar Zagreb se impune de la prima lectură. Deşi sumarul celor 12 pagini, reunite între două coperţi viu colorate, trece printr-o gamă largă de probleme, de la reportajul politic la sport şi jocuri distractive, Studentski List *se dezvăluie ca o publicaţie axată pe dezbaterea continuă, la zi, mai ales a chestiunilor legate de pregătirea intelectuală, ideologică şi profesională a studentului. De aceea, „Masa rotundă" se extinde pe spaţiul a două, trei pagini consecutive, textul nefiind niciodată sacrificat de dragul machetei. La această rubrică, alcătuită pe principiul discuţiei „faţă în faţă" şi purtînd ca vignetă fotografia în pozitiv şi negativ a „combatanţilor", sînt puse la ordinea zilei probleme ţinînd de studiu, de cointeresarea studenţilor în procesul de învăţămînt, fiind invitaţi să susţină dialogul cu redacţia atît studenţi cît şi cadre universitare. Problemelor de organizaţie li se atribuie, cantitativ, cel mai mare spaţiu, paginile din mijloc, care uneori găzduiesc reportaje de fapt cotidian, fiind deseori acordate amplelor anchete de analiză, unde se discută funcţionarea clubului studenţesc sau activitatea asociaţiei studenţilor*

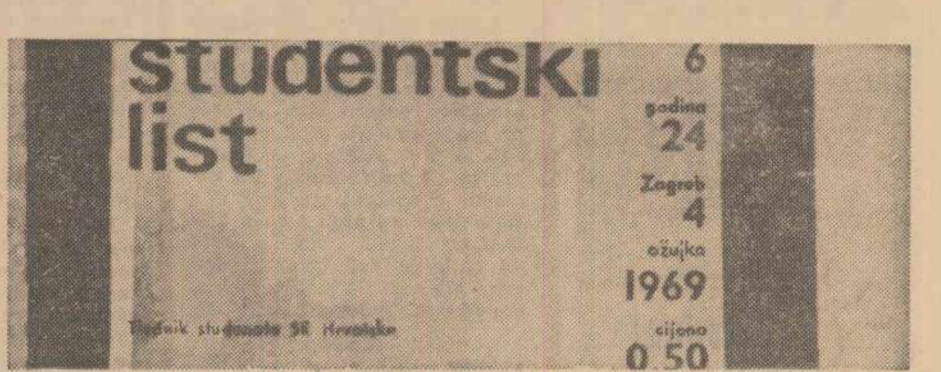
Studentski List *face loc în paginile sale şi creaţiei artistice, de preferinţă poezie, dar şi scurte piese de teatru — întrucît Zagrebul, se ştie, e centrul unei puternice mişcări teatrale studenţeşti. Rubricile de umor, aforisme, caricaturi sînt şi ele prezente, dar fără ostentaţie, aşa cum nici sectorul de sport (unde predomină... şahul) nu pare prea des solicitat. În schimb, de pe ultima pagină nu lipsesc niciodată cele trei comentarii, foarte interesante, adevărate eseuri de atitudine, în care preocupările studenţeşti sînt discutate la nivel teoretic, confruntate cu filozofia şi sociologia, iar gîndurile studenţilor despre studiu, despre aspectele vieţii sociale şi politice sînt exprimate într-un dialog colectiv, dominat de maturitate.*

Publicaţia studenţească iugoslavă a inaugurat recent şi o rubrică destinată liceenilor, dar alcătuită nu pe principiile unei orientări preuniversitare, ci în spiritul creării unei ambianţe de preocupări comune, elevii fiind invitaţi să colaboreze la paginile literare sau să trimită reportaje despre activitatea lor şcolară. Există, de asemenea, un comentariu internaţional, cu o frecvenţă mai redusă însă, întrucît el se structurează mai puţin pe evenimentele studenţeşti la zi, cît, mai cu seamă, pe analiza unor fenomene de amploare din mişcarea studenţească.

În ansamblu, Studentski List *se înfăţişează ca o revistă sobră, de larg interes, legată strîns de organizaţiile studenţeşti din Zagreb, oglindă matură a dezbaterilor purtate de studenţi, a aspiraţiilor şi idealurilor lor.*

„FRONTAL" — problematica unei generaţii

Frontal, *revistă pentru studenţii democraţi. Titlul este sobru, aşa cum, după închiderea celei de a 24-a pagini, rămîi cu impresia că te afli în faţa uneia dintre cele mai mature publicaţii a studenţilor din R.F. a Germaniei. Revista a devenit o platformă de discuţii, manifestînd o atitudine tot mai lucidă în interpretarea fenomenelor interne şi internaţionale. Lupta permanentă a forţelor democratice, în special a tineretului studios, împotriva monopolului presei lui Axel Springer, sau problematica tacticii luptei revendicative în întreaga ei gamă, de la Black Power pînă la APO (Aussenparlamentarische Oposition — Opoziţia extraparlamentară) sînt prezenţe active permanente în numerele publicaţiei.* Frontal *nu se sfieşte să abordeze o atitudine critică faţă de partidele politice de la putere, care uită uşor după trecerea campaniei electorale promisiunile pe care le-au făcut. Sistemul parlamentar este supus unui studiu critic şi astfel apar o serie întreagă de articole cum ar fi „Critica ideologiei parlamentarismului nu este o politică" sau „Despre justeţea strategiei antiautoritare". Deci, simpla critică este văzută de către colectivul redacţional al lui* Frontal *nu ca o soluţie, ci ca o simplă etapă pînă la rezolvarea finală pe calea luptei.* Frontal *rămîne o tribună de la care problematica unei generaţii frămîntate este abordată în mod curent.*

Liviu MUREŞAN

MAPAMOND STUDENŢESC

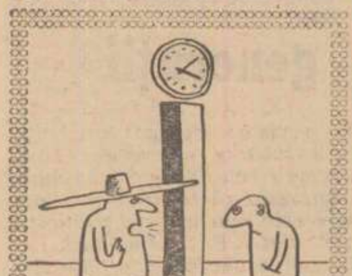
● O delegaţie a U.A.S.R., condusă de Sorin Ionescu, şeful Comisiei profesionale, efectuează o vizită în Franţa la invitaţia Uniunii naţionale a studenţilor francezi — U.N.E.F.

● Recent a fost înfiinţată la Londra Federaţia Studenţilor Socialişti Revoluţionari, cu ocazia unei conferinţe la care au participat şi reprezentanţi ai studenţilor aparţinînd Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud, precum şi ai mişcării studenţeşti din Franţa. Reuniţi la London School of Economics, studenţii membri ai noii Federaţii au adoptat un program ale cărui puncte principale sînt : control democratic asupra învăţămîntului superior, luptă împotriva discriminărilor rasiale, sprijinirea mişcărilor antiimperialiste şi a mişcărilor de eliberare naţională, alianţă cu clasa muncitoare.

● În prezent, în rîndul studenţilor olandezi au loc dezbateri ample pe marginea propunerilor de reformă universitară conţinute în proiectul guvernamental numit „raportul Posthumus". Proiectul prevede, printre altele, împărţirea studiilor în două faze succesive, care să ducă la obţinerea titlului de doctor şi respectiv de cercetător secund, precum şi limitarea în timp a studiilor universitare. În legătură cu aceasta, părerea studenţilor şi a Uniunii naţionale studenţeşti (N.S.R.) este că demarcarea strictă a celor două faze ar face ca structura universitară să se schimbe, ajungînd să existe două feluri de universităţi, iar limitarea duratei maxime a studiilor ar aduce greutăţi în ceea ce priveşte condiţiile de viaţă. Studenţii militează pentru o universitate unitară, condusă de consilii în care să existe şi reprezentanţi ai studenţimii. Discuţiile privind reforma învăţămîntului superior continuă în Olanda, polarizînd cele mai largi cercuri ale opiniei publice.

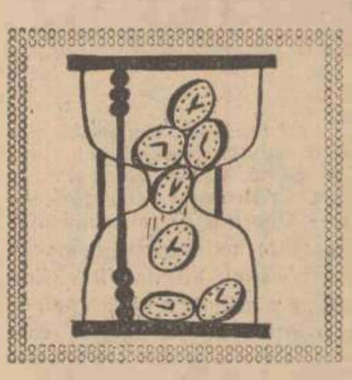
etc

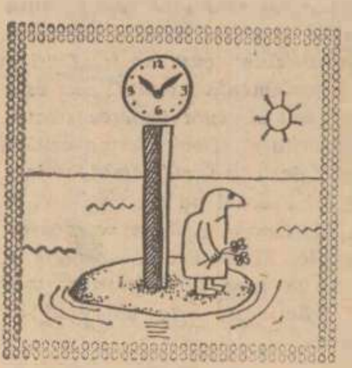
Cinci caricaturi de I. DOGAR MARINESCU

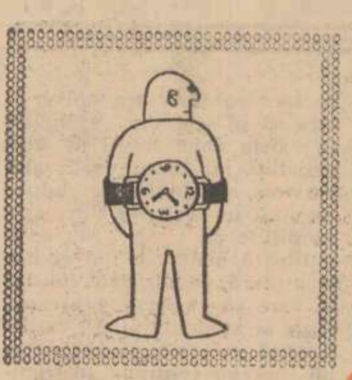

— Sînteți amabil să-mi spuneți cît arată ceasul ?

FACHIR, FACHIR, DAR SĂ VEZI CE DOARE !...

În numeroase publicații occidentale au apărut reclame mai mult sau mai puțin ingenioase în favoarea unui nou... ac de siringă. Toate reclamele susțin că acul, indiferent de lungimea lui, nu mai produce nici un fel de durere cînd pătrunde în epidermă și, deci, nici frica de injecții nu mai poate avea, în acest caz, o bază. Ca atare, cumpărați „ago indolore tre vu !"

Pentru cîștigarea încrederii celor sortiți să-și facă injecții, o firmă a angajat o artistă de circ care „să stea pe ace", așa cum fachirii stau pe cuie ori pe spini. Nu știm ce trucaje o fi folosit duduia (fotografia, ca foarte multe din reclame, e evident trucată), dar sigur e că nu prea inspiră încredere. Vorba ceea, dincolo de etalarea calităților „indolare" ale acului : fachir, fachir, dar să vezi ce doare !...

La Varșovia : UNIVERSITATE PENTRU PĂRINȚI

De 13 ani la Varșovia își desfășoară activitatea o universitate cu un profil deosebit. Este vorba de o Universitate pentru părinți. De la început trebuie spus că aceasta nu e o instituție de tipul unor „universități populare", cu prelegeri de interes general, ci o veritabilă universitate cu seminariile și cursurile sale, organizînd, în plus, și o serie de alte activități conform profilului său specific.

Programul universității este alcătuit astfel încît să ofere un substanțial ajutor părinților nu numai în probleme ce țin de educarea copiilor lor, dar și în altele referitoare la rezolvarea conflictelor și greutăților zilnice, urmărind să-i instruiască pe acești „studenți mari" în continuare, să le lărgească cunoștințele din domeniul psihologiei, medicinei, organizării vieții de familie și „artelor gospodărești".

Corpul profesoral al universității este compus din 300 de cadre didactice : pedagogi, psihologi, sociologi și medici, majoritatea fiind personalități prestigioase, autori ai unor cărți apreciate în specialitatea lor.

Universitatea organizează un curs de un an de educație familială, unde se studiază prelegeri privind modul cum se învață, cum trebuie înțeles copilul și psihicul său, despre principiile de bază ale educației, despre ajutorul părinților la rezolvarea temelor școlare etc. La acest curs iau parte de la 150 pînă la 300 ascultători. Universitatea organizează apoi cercuri de lecții și discuții cu durată scurtă pentru grupe mai mici : pentru tinerii căsătoriți, viitoarele mame, pentru părinți ai căror copii sînt la grădiniță sau în clasa I. pentru soți și pentru alte grupe de ...specializare. Seminarii foarte vii au loc la clubul părinților care, de asemenea, se găsește în incinta universității. Pe ordinea de zi a acestor seminarii : probleme concrete legate de educație. Important este că în acest club se desfășoară un schimb de păreri fără să se îndoiască nimeni de faptul... că va fi păstrată o deplină discreție asupra celor discutate.

În afară de aceasta, universitatea oferă săptămînal spectacole de filme, dispune de o bibliotecă proprie, procură bilete de teatru și de concerte, organizează excursii pentru „studenții" săi.

La cursurile universității pentru părinți din Varșovia iau parte oameni ai muncii din oraș, precum și din cartierele învecinate.

ADEVĂRUL DESPRE CRESSUS

Legenda spune că regele Lidiei, Cressus (560—547 î.e.n.) a fost cel mai bogat om al vremurilor sale. Atît de bogat încît a folosit odată 6 tone de aur și argint pur pentru confecționarea statuii unui leu pe care a dăruit-o unui oracol. Cîțiva arheologi de la Universitățile Harvard și Cornell s-au decis să verifice valabilitatea acestei legende. Ei au căutat locul în care pe vremuri se înălța cetatea Sarmis, capitala lui Cressus, azi un sat de agricultori pe teritoriul Turciei. Și astfel a fost descoperită o urmă, urma unei rafinării în care slujbașii lui Cressus purificau aurul. E vorba, de fapt, de găsirea, prin săpături, a unor bazine mici în care amestecul de aur sau argint cu cărbune era „fiert" pentru a fi „distilat"

Desigur, la fața locului nu s-a găsit nici o picătură de metal prețios. Dar expediția fusese destinată unei verificări istorice, și legenda lui Cressus capătă acum un aer de verosimilitate. Profesorul universitar George M.A. Hanfmann arăta că rafinăria, în care lucrau aproximativ 20 de oameni, e numai un exemplu din numeroasele ateliere din Sarmis, oraș cu aproape 50.000 locuitori. Se poate afirma acum că însuși Cressus — sau tatăl lui, Alyattes — au introdus în circulație monezi „pure". Primele monezi din amestec de aur și argint au apărut prin anii 600 î.e.n. Arta „metalurgică" a rafinăriilor lui Cressus a permis însă să se fabrice monezi din aur pur sau de argint pur. Se vede deci că o legendă poate ascunde uneori informații istorice deosebit de prețioase.

EȘTI NEAM DE SAMURAI !

Samuraiul este cavalerul legendar al Imperiului Soarelui. Cu alte cuvinte, un fel de Harap Alb, de Siegfrid, de Roland, însă fără un nume precis. El a fost, de asemenea, o realitate a Japoniei secolelor trecute, elită a luptătorilor țării. Încarna, în epocile Nara și Heian, ba chiar și mai tîrziu, adevăratul „spirit japonez", o fuziune mitică între eroism, dorința de sacrificiu și puritate sufletească. Tradiția cere ca micii japonezi să nu fie rupți cu totul de spiritul străbun. „Ești neam de samurai !" E destul să-i spui cuiva aceste cuvinte, ca în el să se trezească spiritul strămoșului. În multe localități au loc chiar ceremonii speciale de inițiere a copiilor, unde, cu tot fastul vremurilor apuse, „samuraii secolului XX" își primesc veșmintele și armele tradiționale.

PLÎNGI, MICAELA, DE LA SOL LA DO !

Pentru Iva Zanicchi, Gianni Morandi (în postură de compozitor) a scris cîntecul „Zingara", cu care cîntăreața s-a produs la Festivalul de la San Remo. Succesul fiindu-i recunoscut, i s-a propus, pentru anul acesta, să fie protagonista unei serii de transmisiuni televizate. Și totul în vreme ce mulți mai susțin că, pentru a deveni stea, unei femei îi trebuie mai întîi frumusețe, ceea ce se pare că îi cam lipsește Ivei. Prin comportarea sa pe scenă, cîntă-

reața a dovedit, astfel, încă o dată, că fizicul nu poate fi întotdeauna hotărîtor pentru cineva care urcă treptele unei arte interpretative. Pe fiica sa Micaela, care a împlinit recent un an, Iva dorește s-o inițieze, la vremea potrivită, în muzică. Se spune că, plîngînd foarte original în leagăn, fetița a dovedit surprinzătoare calități interpretative.

UMOR CU LINGURIȚA

ÎN TREN

Un călător pune o imensă valiză deasupra vecinului său. Acesta întreabă :

— Nu-i nici un pericol ?

— Nici o grijă, domnule. Valiza e închisă cu cheia.

LA TRIBUNAL

Judecătorul către hoț : 30 de franci amendă.

Agentul de poliție : Nu poate plăti, domnule judecător. N-are nici un ban.

Judecătorul : Puneți-l atunci în libertate. Urmăriți-l. Aduceți-l într-o oră înapoi.

LA RESTAURANT

— Chelner, puiul ăsta e numai piele și os.

— Doriți și cu pene, domnule ?

ANUNȚ

Nu oferim credit decît persoanelor de la 70 de ani în sus, însoțite de bunici.

SFATURI PENTRU CONFERENȚIARI

Cînd vă terminați prelegerea, salutați și ieșiți în liniște, pentru a nu trezi pe nimeni.

REDACȚIONALE

— Pentru Dumnezeu, nu-nțelegi, omule ? Aici e redacție, ce dacă ai văzut scris pe ușă „Externe", n-avem nici în clin, nici în mînecă cu ulcerul dumitale duodenal. Încearcă la „Interne"...

*

Nimic mai neinspirat decît să apari în ușa secției proză răcnind : „Tovarășe redactor, v-am refăcut bucata !"

*

— Bun, am înțeles. Vreți să bag în desenul copertei mult roșu și galben, ca să atragă privirea. Și pe ce fond ?

— Dacă se poate, pe un „Fond literar"...

*

— Vrei să iei masa la mine, duminică ?

— Hm ! De fapt sînt deja invitat — dar dumneavoastră ce aveți de mîncare ?

*

Un scoțian a descoperit cel mai bun leac contra răului de mare : ține o piesă de un shiling între dinți.

*

El : Ce e cu copilul ăsta, de urlă așa ? Nu-l poți face să tacă ?

Ea : Ba da. O să-i cînt ceva.

El : Nu, nu ! Mai bine lasă-l să urle !

*

Cineva îl întrebă pe Bernard Shaw :

— Credeți că-i adevărat că toți cei care se însoară vinerea o duc prost în căsnicie ?

— Desigur, de ce ar fi vinerea o zi mai altfel decît celelalte ?

*

Ghidul de la cascada Niagara (unor doamne care discută) : Și acum, dacă doamnele vor binevoi să tacă un moment, veți putea auzi zgomotul căderii apelor !

*

Un bărbat gelos e ca o firmă : îți atrage atenția asupra calității !

*

Puțini sînt bărbații care pot rezista unei femei care-i respinge !

*

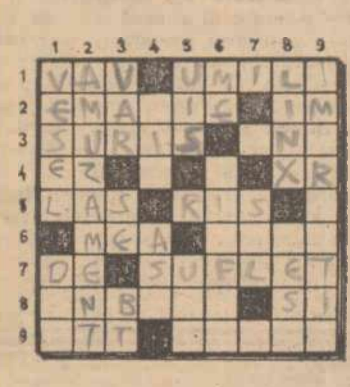
Nu se știe niciodată pe cine preferă o femeie : pe cei pe care-i iubește sau pe ceilalți !

E CEVA DE RÎS ?

ORIZONTAL: 1. Vine (sing)... — ...circul 2. Fard psihic de circumstanță — Fac din posibil imposibil ! 3. Pui de rîs — Studio de pe micul ecran 4. Ezitare incipientă ! — Oricare ! 5. Robul fricii — Distracție 6. Nici a ta, nici a lui — Luatul la vale, de exemplu 7. Începutul de declarație — Duh viu 8. Aranjament muzical ! — Sincer de la început ! 9. A avea ceva în cap — E ceva de rîs.

VERTICAL: 1. La fel: e ceva de rîs ! — Material de caricatură 2. Rîs 3. Frate cu sora ! — Se scrie direct ! — Bețe ! 4. Automatism organic — Acta sanctera (abr.) 5. Uniunca noastră cea mare — Efect sonor al unei palme 6. Final de dame ! — Joc... în carnaval 7. O atmosferă serioasă 8. Rîs — Da, da la plural 9. E ceva de rîs !

Toma MICHINICI

Soluția jocului din numărul trecut

„VERBA VOLANT SCRIPTA MANENT"

Orizontal : PNEURI — OCA — LASTARI — OT — ARTIZANATE — SIE — ADICA — A — RANITA — V — T — TAI — MO — LASA — TATIC — ALESI — LINA — IERI — PENEL — CRANIU — ARA.

PREUNIVERSITARIA

AZI VĂ PREZENTĂM

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI DIN TÎRGU-MUREŞ

Răspunzînd solicitărilor unui mare număr de elevi care doresc să afle diverse date referitoare la învăţămîntul pedagogic, ne-am adresat, pentru început, colaboratorului nostru MIRCEA TÎRNOVEANU din Tîrgu-Mureş, care ne-a relatat următoarele:

Institutul pedagogic din Tîrgu-Mureş a luat fiinţă în luna septembrie a anului 1960, avînd iniţial numai două facultăţi.

Astăzi, cei peste 800 de studenţi ai institutului se pregătesc în cadrul a 5 facultăţi sub îndrumarea a 110 cadre didactice.

Examenele de admitere se pot susţine atît în limba română cît şi în limba maghiară. Iată probele cuprinse în concursul de admitere pentru fiecare facultate:

Facultatea de filologie. Secţia română:

— Literatura română — scris şi oral

— Limba română — scris

Secţia maghiară:

— Limba şi literatura română — scris şi oral

— Limba şi literatura maghiară — scris

Facultatea de matematică:

— Matematici (aritmetică, algebră, trigonometrie) — scris şi oral

— Geometrie (plană şi în spaţiu) — scris

La geometrie plană şi în spaţiu nu se cere demonstrarea formulelor şi a teoremelor.

Facultatea de fizică-chimie:

— Fizică (mecanică, optică, electricitate) — scris şi oral

— Chimie (organică, anorganică) — scris.

Facultatea de istorie-geografie:

— Istoria R.S.R. — scris şi oral

— Geografia fizică şi economică a R.S.R. — scris.

Facultatea de muzică:

— Interpretare vocală sau instrumentală — probă practică

— Teorie şi solfegiu — probă practică

— Dictat colectiv — probă practică

— Literatura română — scris.

Prima probă, interpretarea vocală sau instrumentală, este la alegerea candidaţilor. În cadrul probei de teorie şi solfegiu, care se susţine oral, sînt verificate şi auzul, ritmul şi memoria muzicală.

La facultăţile de filologie şi matematică există în afara cursurilor de zi, cu durata de trei ani, cursuri fără frecvenţă cu durata de 4 ani.

Probele la examenul de admitere sînt identice şi pentru cursurile fără frecvenţă.

În institut predau o serie de cadre didactice cu experienţă şi cu un binemeritat prestigiu dobîndit prin creşterea a numeroase generaţii de educatori. Aşa sînt conf. Ioan Lapohoş, Petru Nireşteanu, Szylagy Margareta, Ion Apostol Popescu, Iszak Joszef, Toşa Alexandru, Farcaş Gheorghe etc.

Absolvenţii institutului pot activa în învăţămîntul de cultură generală.

De asemenea, ei pot fi angajaţi ca metodişti ai caselor de cultură sau ai căminelor culturale.

Cei care doresc să afle şi alte amănunte referitoare la Institutul pedagogic din Tîrgu-Mureş se pot adresa fie revistei noastre, fie secretariatului acestui institut. Adresa institutului este: Tîrgu-Mureş — str. Nicolae Iorga nr. 2, judeţul Mureş.

POŞTA ADMITERII

Adrian Iovu — Bacău; Ion Matei — Ploieşti: **O facultate de chimie alimentară cu această titulatură nu există în nomenclatura institutelor noastre de învăţămînt superior. La Institutul politehnic din Galaţi există Facultatea de tehnologia producţiei alimentare şi tehnica pescuitului (T.P.A.T.P.), care pregăteşte specialişti în aceste domenii. Secţiile acestei facultăţi la cursurile de zi (5 ani) sînt următoarele: Industrii alimentare extractive; Morărit, panificaţie; Industrii fermentative, conserve şi lapte; Tehnica pescuitului şi stuficultură. Facultăţi de chimie industrială există la Iaşi şi la Bucureşti. Examenul de admitere e identic pentru toate secţiile facultăţilor de chimie industrială şi conţine probe scrise la Chimie (anorganică şi organică), Matematici (algebră şi calcul diferenţial), Fizică (optică, fizică moleculară şi căldură), precum şi o probă orală la Chimie (anorganică şi organică).**

Viorica Constantinescu — Gheorghieni: **Recitiţi răspunsul nostru în numărul din 26 februarie sub titlul „Deinde philosophare". Informaţia e exactă.**

Gabriela Beţianu — Călăraşi. **Pentru alte precizări vă rugăm să vă adresaţi decanatului Facultăţii de chimie. Adresa: Bucureşti, Splaiul Independenţei nr. 87—89.**

Florin Mănescu — Cluj: **În Facultatea de economie generală sînt pregătiţi economişti cu calificare superioară pentru diverse domenii ale economiei naţionale, pentru învăţămînt, presă, edituri, institute de cercetări ştiinţifice.**

Durata studiilor este de 4 ani la cursurile de zi, 5 ani la cursurile fără frecvenţă. Examenele cuprinse în concursul de admitere sînt: Matematică (algebră, trigonometrie) — scris; Economie politică — scris şi oral.

NOSCE TE IPSUM!

ŞI LA POLITEHNICĂ, MÎINE!!

ECOURI LA CONSFĂTUIREA ELEVILOR IEŞENI CU CADRE DIDACTICE ALE INSTITUTULUI POLITEHNIC „GHEORGHE ASACHI"

Aşa cum afirma, pe deplin justificat, unul dintre profesorii universitari care au luat cuvîntul în cadrul întîlnirii dintre elevii liceelor ieşene şi cadre didactice ale Institutului politehnic „Gheorghe Asachi", **esenţialul în alegerea profesiunii este cunoaşterea de sine a fiecărui candidat la un loc pe treptele amfiteatrelor universitare, acel înţelept „nosce te ipsum" al lui Seneca, prin care filozoful roman îndeamnă la profunde şi ample introspecţii, la decizii bazate pe cunoaşterea amănunţită a eului.**

Monumentala aulă a Politehnicii ieşene s-a dovedit cu totul neîncăpătoare pentru numărul elevilor din ultimele clase ale liceului, dornici să afle amănunte cu privire la diferite facultăţi cu profil tehnic, dornici să se definească pe sine în căutarea acelei „pasiuni de-o viaţă" care trebuie să fie profesiunea aleasă.

În cuvinte calde, părinteşti, reprezentanţii a trei dintre cele 6 facultăţi ale Institutului politehnic au prezentat domeniile pe care le-au îndrăgit şi în care activează, explicînd elevilor importanţa fiecărei sfere de activitate în parte, lămurindu-le perspectivele pe care le au ca absolvenţi ai fiecărei facultăţi.

Prof. T. Sillon, decanul Facultăţii de hidrotehnică, a arătat, astfel, importanţa crescîndă a hidrotehnicii în ansamblul economiei naţionale, modurile tot mai variate şi mai intense de folosire a potenţialului hidroenergetic, sarcinile de mare răspundere care revin în acest domeniu pînă şi celor mai tineri dintre absolvenţii facultăţii. În societatea modernă, industrială, „nihil sine aqua", nimic nu se mai poate fără apă, începînd cu necesităţile de consum biologic şi sfîrşind cu apa industrială şi cu marile rezervoare naturale de aur alb pe care oamenii le caută şi le pun în valoare cu tot mai mare eficacitate.

Perspectivele absolvenţilor, acelea de a deveni ingineri în domeniul concepţiei, proiectării, execuţiei şi exploatării construcţiilor hidroenergetice, a porturilor, a sistemelor de alimentare cu apă potabilă şi industrială a oraşelor (secţia de construcţii hidrotehnice) sau de a activa în domeniul irigaţiilor, desecărilor, îmbunătăţirilor funciare (secţia de îmbunătăţiri funciare) sînt dintre cele mai interesante şi mai mulţi elevi mi-au confirmat că încep să se gîndească tot mai serios la această facultate.

Mai ales după ce un proaspăt absolvent al facultăţii, inginerul **D. Zbierea**, de la Direcţia teritorială a gospodăririi apelor Iaşi, a prezentat în cuvinte simple dar cu atît mai emoţionante datele practice ale meseriei de inginer hidrotehnician.

„Mecanica, facultatea al cărei viitor pare apus în era electronicii, nu trebuie privită cîtuşi de puţin... mecanic", afirma în succinta sa prezentare **profesorul universitar M. Picoş, decanul facultăţii.** Într-adevăr, aşa cum arăta domnia sa, „mecanicii îi revin astăzi sarcini de cea mai mare importanţă în toate domeniile tehnicii, chiar dacă ar fi să ne gîndim la cuvîntul, devenit deja banal prin folosire: **mecanizare.** Nu există industrie care să nu aibă nevoie în permanenţă de ingineri mecanici bine pregătiţi, de excelenţi constructori de maşini".

O prezentare la fel de călduroasă, pasionată, a făcut şi **conf. dr. Anatolie Mihul** Facultăţii de construcţii. Insistînd asupra aspectelor creative ale muncii de inginer constructor, vorbind şi în calitate de tată (fiica sa, elevă în clasa a XII-a, se afla în sală) şi în calitate de vechi cadru didactic, **conf. dr. A. Mihul a amintit sugestiv de perenitatea care caracterizează realizările constructorilor,** de ingeniozitatea şi răspunderea cu care trebuie abordate marile **complexe dăruite prezentului şi viitorului de oamenii societăţii noastre.**

Aspecte practice ale muncii de inginer constructor a adus în faţa elevilor **inginerul V. Dascălu**, care a oferit, cu ajutorul diafilmelor, mostre dintre cele mai elocvente ale activităţilor de concepţie, proiectare şi executare efectuate de specialiştii care lucrează pe şantierele ieşene.

Cu viu interes au urmărit elevii expunerea **studentului Gheorghe Pania**, de la Facultatea de hidrotehnică. **El a chemat la „maturitate şi luciditate în clipa opţiunii pentru profesia de mîine, profesia întregii noastre vieţi". Exemplificînd concret neajunsurile unei greşite orientări profesionale, el a subliniat „per a contrario" efectele fericite ale coincidenţei între pasiune, interes şi domeniul de activitate ales.**

Rareori mi-a fost dat să aud cuvinte atît de calde, emoţionante, captivante şi înţelepte ca acelea pe care le-a adresat elevilor, în încheierea întîlnirii, **prof. dr. docent Dumitru Mangeron**, cadru didactic de mare prestigiu în ţară şi în străinătate, unul dintre cei mai vechi profesori ai Politehnicii ieşene.

După ce a subliniat în cîteva cuvinte esenţa principiilor pe care a fost aşezat învăţămîntul nostru superior prin reforma din 1948, după ce a trecut în revistă recentele măsuri de perfecţionare a acestui învăţămînt ca urmare a cerinţelor impuse de viaţa însăşi, eminentul profesor a ţinut să dea o lecţie de pasiune pentru matematică, pentru poezia gîndirii matematice şi tehnice. **Exemplificînd grăitor utilitatea socială a disciplinelor tehnice, domnia sa a ţinut să menţioneze valenţele lirice ale profesiunii de inginer, care trebuie concepută în primul rînd ca profesiune de credinţă: „Militām azi pentru un inginer savant, om de ştiinţă, un inginer bine pregătit în toate domeniile vieţii sociale. De aceea nici o meserie nu e mai frumoasă şi mai de viitor decît aceea de inginer: de aceea, dragi elevi, trebuie neapărat să vă înscrieţi la Politehnică! Vom învăţa, vom iubi, vom cînta şi vom face sport, şi iarăşi vom învăţa împreună! Aşadar, la Politehnică, mîine!"**

Sîntem convinşi că întîlnirea de la Iaşi a sădit în sufletele multor elevi o imensă doză de pasiune pentru tehnică şi politehnică, sîntem convinşi că în ziua de 5 iunie îi vom găsi într-una din sălile în care se va susţine examenul de admitere la facultăţile marelui institut tehnic ieşean.

REPORTER